

APOSTOŁ TRZEŹWOŚCI

Vademecum duszpasterstwa trzeźwości

Zespół Apostolstwa Trzeźwości
przy Konferencji Episkopatu Polski
2008

Opracował Zespół:

ks. Zbigniew Kaniecki (red. odp.), O. Jan Karczewski OFM Cap., O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap., Ks. Piotr Kulbacki, Jolanta Mielczarek, O. Oskar Puskiewicz OFM, O. Marek Skowroński OFM Cap., Barbara Sowińska, Wanda Śniegocka, Małgorzata Tomczak, Sławomir Tomczak, Regina Ziarko-Podlaska, Zofia Ziarko

Adres do korespondencji:

Ks. Zbigniew Kaniecki
ul. Krzywa 15
09 – 402 Płock
tel. (024) 261 38 79 lub kom. 0607 237 124
E-mail: zkaniecki@plock.opoka.org.pl
<http://www.duszp.trzewosci.plock.opoka.org.pl>

Projekt symbolu na 2008 pracy duszpasterskiej Kościoła w zakresie trzeźwości:

Małgorzata Tomczak

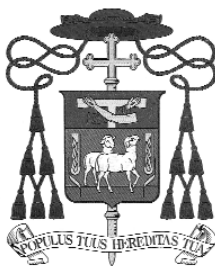
Do *Vademecum* na rok 2008 dołączamy płytę CD „Niepokalana zwycięża!”. Można jej słuchać w domu, w samochodzie, na salce, w kościele. Przekazujemy ją do słuchania we wspólnotach w naszych parafiach.

Niech zamieszczone na niej świadectwa i fragmenty katechez staną się inspiracją do podejmowania zadań jakie niosą ze sobą „Wytyczne Episkopatu ds. kościelnej działalności trzeźwościowej”. Niech Niepokalana poszerza nasze serca, aby zakres działania w parafiach duszpasterstwa trzeźwości obejmował i dzieci i młodzież i dorosłych i rodziny i samotnych i starszych. W obliczu procesów globalizacji i migracji ludności, potrzeba nowej ewangelizacji każdej sfery życia ludzkiego, potrzeba podejmowania z nową odwagą i nowym zapałem realizacji fundamentalnej zasady kościelnej działalności trzeźwościowej: „przez dobrowolną całkowitą abstynencję wielu, do trzeźwości stanowej i zawodowej wszystkich”.

Wydawca:

Płocki Instytut Wydawniczy
Pl. Narutowicza 3
09-400 Płock
tel. (0-24) 262 68 44
e-mail: piw@plock.home.pl
www.wydawnictwo.plock.pl

ISBN 978-83-61193-01-2

Słowo Ks. Bpa Antoniego Dydycza
Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości
przy Konferencji Episkopatu Polski

DAŻĄC ZA CHRYSYTEM TRZEBA BYĆ TRZEŻWYM.

Otrzymujemy kolejny tom pomocy duszpasterskich, czyli *Vademecum 2008*, któremu patronuje hasło: „*Apostół trzeźwości uczniem Chrystusa*”, zaczerpnięte z tegorocznego Programu Duszpasterskiego, opracowanego dla całej Polski. Nic więc dziwnego, że symbolem może być jedynie Dobry Pasterz, dźwigający zagubioną owcę na swoich ramionach. Alkohol bowiem w naszych czasach najczęściej prowadzi do zagubienia się i bardzo trudno przychodzi komuś, kto poddał się alkoholowi, powrócić na drogę ewangeliczną.

Przed nami więc otwiera się wielka możliwość śpieszenia z pomocą wszystkim uzależnionym, zwłaszcza, jeżeli szczerze chcemy być uczniami Chrystusa. „Uczeń nie jest nad Mistrza”, ale uczeń powinien starać się, aby ciągle zbliżać się do tego wzorca, jakim jest Mistrz. Powinien poszukiwać uzależnionych, śpieszyć im ze skuteczną pomocą. Do takiej postawy zachęca nas świadomość ludzkiej godności i obowiązek jej ratowania.

Sługa Boży Jan Paweł II pisał: „*Chrześcijanie, jako świadkowie prawdziwej godności człowieka, posłuszni Duchowi Świętemu, współdziałając z innymi braćmi w realizacji i dowartościowaniu tego wszystkiego, co we współczesnym postępie cywilizacji, kultury, nauki, techniki i innych dziedzin ludzkiej myśli i działalności jest dobre, szlachetne i piękne, przyczyniają się do wielorakiej «odnowy oblicza ziemi»*”. (Encyklika „*Dominum et Vivificantem*”).

Odnova ziemi czeka na otrzeźwienie. Nic przecież tak tej ziemi nie szepteci, jak zło płynące z nadużywania alkoholu. A tego zła jest wiele, może nawet coraz więcej. A to już powinno nas mobilizować do jeszcze większej pracy nad trzeźwością.

Do tego nas skłania godność człowieka. W tym miejscu nasuwa się poważne pytanie o to, jak to się dzieje, że różne organizacje laickie, odwołujące

się do humanistycznych haseł, jakby nie widziały problemów, związanych z pijaństwem? A przecież powinny być najszczerzymi współpracownikami każdej działalności trzeźwościowej.

Może nas nie znają. Dlatego kieruję ten apel, aby podały nam ręce; aby pomogły dotrzeć do mediów publicznych, prywatnych i komercyjnych, żebyśmy razem spieszyli z pomocą w uwolnieniu się z nałogu pijaństwa tysiącom osobom uzależnionym. Ci ludzie na nas czekają, nawet jeżeli do nas się nie zwracają. A nie zwracają się z tego względu, że taka jest natura ich choroby.

Kolejne *Vademecum* przynosi materiały na XLI Tydzień Modłów o Trzeźwość Narodu. Przypomina niektóre terminy, jak XXVII Krajową Pielgrzymkę Apostolstwa Trzeźwości na Jasną Górę, która wypada 15 czerwca. Przygotowuje pomoce na miesiąc abstynencji, jakim jest każdy sierpień. Daje nam wiele dokumentów, adresów i tego wszystkiego, co może nam ułatwić skuteczniejsze śpieszenie z pomocą uzależnionym. Czas nie pozostawia nam ani dnia wolnego. W walce o zdrowie, w walce o godność liczą się nawet sekundy.

Jako uczniowie Chrystusa nie lękajmy się trudności. One bowiem są wpisane w naszą działalność. One dokładnie zostały zapowiedziane przez naszego Mistra. One są skutkiem tego, że wielu naszych braci nie ceni sobie wolności i nazbyt łatwo z niej rezygnuje, poddając swoją wolę pod wpływ mody, chytrej reklamy i fałszywej gościnności.

Niech rok 2008 poszerzy kręgi i szeregi uczniów Chrystusa, zatroskanych o trzeźwość, gdyż jest to cnota o wymiarze wspólnotowym.

Wdzięczność wyrażam Ks. Kan. Zbigniewowi Kanieckiemu i Jego Zespołowi, a także Ks. Piotrowi Kulbackiemu za przygotowanie tego podręcznika i dodanie do niego specjalnej płyty CD, która zawiera wiele pomocy, zwłaszcza wskazujących na Niepokalaną, jako nasz Wzór i naszą Opiekunkę.

Ufam, że wszyscy kapłani i świeccy Apostołowie Trzeźwości ożywią duszpasterstwo na tym polu dzięki *Vademecum 2008* i dzięki płycie CD. A Boże błogosławieństwo niech nam towarzyszy w naszym życiu i w naszej działalności.

Szczęść Boże!

+ A. P. Bydysz

+ Antoni Dydycz
Biskup Drohiczyński
Przewodniczący Zespołu
Apostolstwa Trzeźwości przy KEP

Podstawowe założenia duszpasterstwa trzeźwości

Misja zbawcza Kościoła dotyczy tak wieczności człowieka, jak i pełni jego rozwoju doczesnego. Nadużywanie alkoholu uniemożliwia pełny rozwój człowieka na ziemi oraz życie w miłości, prawdzie i wolności. Z tego względu staje się poważną przeszkodą na drodze do zbawienia.

W Polsce istnieje wiele dramatycznych problemów osobistych, rodzinnych i społecznych, będących konsekwencją nadużywania alkoholu.

Kościół w Polsce, świadom zagrożeń wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podejmował i podejmuje działania duszpasterskie w celu rozwijania i ugruntowania cnoty trzeźwości w Narodzie oraz w celu niesienia pomocy tym, którzy są zagrożeni lub cierpią na skutek problemów alkoholowych.

Każdy człowiek ma moralny – wynikający z prawa Bożego i naturalnego – obowiązek życia w trzeźwości. Istotą cnoty trzeźwości – zawartej w kardynalnej cnotcie umiarkowania – jest odpowiedzialna postawa wobec napojów alkoholowych, wyrażająca się w korzystaniu z nich zgodnie z rozumem i wiarą (zob. KKK 1804).

W odniesieniu do dzieci i młodzieży cnota trzeźwości oznacza całkowitą abstynencję.

W odniesieniu do dorosłych oznacza abstynencję lub spożywanie alkoholu w niewielkich ilościach.

Przeciwnie cnocie trzeźwości jest każde nadużycie alkoholu. Jego konsekwencją staje się najczęściej alkoholizm, czyli chorobliwe uzależnienie od alkoholu.

*Zespół Apostolstwa Trzeźwości
przy Konferencji Episkopatu Polski*

Z tego trudnego doświadczenia, które nosi nazwę „Polska”, można wydobyć lepszą przyszłość, ale tylko pod warunkiem uczciwości, trzeźwości, wiary, wolności ducha i siły przekonań”. (Jan Paweł II)

XLI TYDZIEŃ MODLITW O TRZEŹWOŚĆ NARODU
3 – 9 LUTEGO 2008 ROKU

Hasło:

„APOSTOŁ TRZEŹWOŚCI UCZNIEM CHRYSYTA”

* * *

Niedziela 3 lutego 2008 r. – IV NIEDZIELA ZWYKŁA

- Uczniami Chrystusa abstynenci czyli ci, którzy podjęli decyzję rezygnacji z używania napojów alkoholowych, kupowania ich i częstowania nimi.

Poniedziałek 4 lutego 2008 r.

- Uczniami Chrystusa rodziny alkoholików i pijaków podejmujący pomoc swoim bliskim.

Wtorek 5 lutego 2008 r.

- Uczniami Chrystusa należący do ruchów, stowarzyszeń i pracujący w organizacjach apostołstwa trzeźwości.

Środa 6 lutego 2008 r. (Popielec)

- Uczniami Chrystusa uczestnicy spotkań w grupach samopomocowych (AA, AI – Anon, AI – Ateen, DDA).

Czwartek 7 lutego 2008 r.

- Uczniami Chrystusa pracownicy lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu.

Piątek 8 lutego 2008 r.

- Uczniami Chrystusa nauczyciele i wychowawcy.

Sobota 9 lutego 2008 r.

- Uczniami Chrystusa kapłani i świeccy apostołowie trzeźwości.

INSTRUKCJA DUSZPASTERSKA NA TYDZIEŃ MODLITW O TRZEŹWOŚĆ NARODU

1. Alkoholizm należy dzisiaj do największych zagrożeń moralnych naszego społeczeństwa. Już od 41 lat przeżywając na początku Wielkiego Postu Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu, uświadamiamy sobie naszą odpowiedzialność za zbawienie sióstr i braci uzależnionych od alkoholu.

2. TM o TN jest realizowany w ramach duszpasterstwa zwyczajnego i nadzwyczajnego, które stawia sobie na celu:

- a) wyrobienie u wiernych odpowiedniej postawy wobec alkoholików,
- b) wychowanie do trzeźwości,
- c) kształtowanie nowych obyczajów,
- d) osobisty przykład abstynencji i modlitwy,

3. Duszpasterstwo trzeźwościowe prowadzi się m.in. przez głoszenie kazań, katechezy, nabożeństwa.

4. TM o TN jest tygodniem refleksji nad trzeźwym a zarazem radosnym sposobem spędzania wolnego czasu (od ostatniej niedzieli karnawału do środy popielcowej). Jest też czasem modlitwy i pokuty w intencji tych, którzy nadużywają napojów alkoholowych. (od środy popielcowej do I niedzieli Wielkiego Postu).

5. Aby dobrze przeżyć TM o TN należy w niedzielę 3 lutego 2008 r. przygotować w kościele stół, na którym należy wyłożyć Parafialną Księgę Trzeźwości. Niech przy tym stole trzeźwości dyżur pełni osoba ciesząca się dużym autorytetem religijnym i moralnym w parafii.

6. W niedzielę i wszystkie dni TM o TN korzystamy z pomocy liturgicznych zawierających **WPROWADZENIE** do liturgii, **ROZWAŻANIE** i **MODLITWĘ WIERNYCH**.

IV Niedziela Zwykła „A

3 lutego 2008 r.

Czytania: So 2,3; 3,12-13; 1 Kor 1, 26-31; Mt 5, 1-12a

Wprowadzenie do Mszy Św.

W dzisiejszej Ewangelii usłyszymy osiem błogosławieństw, które są zasadą życia uczniów Chrystusa. Bądźmy Jego uczniami nie tylko od niedzieli, ale w każdej chwili, czyli bądźmy z Nim zjednoczeni na modlitwie, w czasie codziennej pracy, aby dawać dobre świadectwo w swoim środowisku. Nie zapominajmy, że uczeń Chrystusa współczuje wszelkiej biedzie ludzkiej, ludziom oddalonym od Jezusa, ludziom pogrążonym w nałogach i pragnie ich nawrócenia. Niech ten Tydzień Modlitw o Trzeźwość wyda dobre owoce przez nasze wspólne modlitwy i ofiary duchowe.

Rozważanie

Zobowiązani do apostołstwa

Pan Jezus naucza swoich uczniów, że to, co było kiedyś przekleństwem – ubóstwo, smutek, cierpienie, staje się błogosławieństwem. Błogosławieni ci, pragnący sprawiedliwości, miłosierni, czystego serca i wprowadzający pokój. Nauczyciel wskazuje więc na nowe zasady życia, obowiązujące tych, którzy pójdą za Nim.

Każdy ochrzczony w Imię Trójcy Przenajświętszej, staje się dzieckiem Bożym i zarazem uczniem Chrystusa. Uczeń Chrystusa słucha Swego Mistrza i Go naśladuje. Słuchanie oznacza modlitwę, podczas której jednoczymy się z Jezusem. Zjednoczenie, wspólnota z Jezusem jest podstawą naśladowania Go. Jezus Chrystus powiedział do swoich uczniów: „Wy trwajcie we Mnie, a ja będę trwał w was (...), ponieważ beze Mnie nic nie możecie uczynić” (J 15, 4-5). Naśladowanie odnosi się do kontynuowania misji Chrystusa na ziemi, czyli między innymi do głoszenia Ewangelii, pokuty i nawrócenia, czynienia różnych dzieł miłosierdzia. Uczeń Chrystusa jest więc powołany do apostołstwa.

Isntnieje apostołstwo modlitwy, na którym powinno się opierać każde inne apostołstwo, aby mogło być skuteczne. Bez życia modlitwy i przebywania z Bogiem wszelkie apostołstwo staje się niczym, gdyż tylko Bóg daje skuteczność naszej pracy, naszym słowom i wysiłkom. Powinniśmy modlić się w zjednoczeniu z Chrystusem, prosząc o zbawienie swych braci. Jezus Chrystus kontynuuje swoją modlitwę na ziemi w Sakramencie Ołtarza, gdzie ofiarowuje samego siebie za zbawienie ludzi. Dzięki naszemu zjednoczeniu z Chrystusem w Eucharystii, również nasza modlitwa wznosi się do Boga za zbawienie naszych braci.

Na polu apostołstwa wszyscy mamy jakąś misję do spełnienia, którą powierzył nam sam Pan Bóg. Jesteśmy częstką Ciała Mistycznego Chrystusa i uczestniczymy w kapłaństwie Chrystusa, dlatego każdy z nas jest odpowiedzialny za swego bliźniego. Ludzie nie zostali stworzeni jako istoty obce dla siebie i samotne, lecz do życia we wspólnocie, do solidaryzowania się ze sobą, do braterstwa, do wzajemnego miłowania.

Jako uczniowie Chrystusa zobowiązani do apostołstwa, musimy dostrzegać braci upadających z powodu grzechów, musimy widzieć w naszym społeczeństwie różne zagrożenia: jak moda w ubiorze uwłaczająca ludzkiej godności, dążenie za wszelką cenę do przyjemności, pijaństwo, rozwiązłość, brak poszanowania życia ludzkiego. Dlatego jako apostołowie przez swoje modlitwy, słowa, przykład, ofiary, pracę, a przede wszystkim przez miłość, musimy skutecznie pomagać naszym braciom w powstawaniu z grzechu, w powracaniu na właściwą drogę, jeśli z niej zoczyli, w zbliżaniu się do Boga, jeśli żyją z dala od Niego. Wielu braci upada, ulega pokusom tylko dlatego, że nie znalazł się nikt, kto się modli, poświęca się za nich, podając pomocną dłoń.

Wiele rodzin polskich nękanych jest przez pijaństwo kogoś bliskiego. Rozwiązanie tego problemu jest tylko takie, jakie podaje Ewangelia: post i modlitwa za tego człowieka, który nie potrafi o własnych siłach zawrócić na dobrą drogę. O tej zasadzie apostołstwa przypomina nam Matka Boża w Fatimie, mówiąc: „Módlcie się, módlcie się wiele i składajcie ofiary za grzeszników, albowiem wiele dusz idzie do piekła dlatego, że nikt się nie poświęca i nie modli za nich” (19 sierpnia 1917 r.).

Apostoł trzeźwości, jeśli chce pomóc wielu braciom pogrążonym w pijaństwie czy też w innych nałogach, musi wybrać drogę modlitwy i dobrowolnej ofiary.

O. Oskar Puzkiewicz OFM

Modlitwa wiernych

Z wiarą przedstawmy prośby Panu, który wezwał nas jako uczniów Chrystusa do apostołstwa przez modlitwę i ofiarę.

1. Módlmy się za Kościół Święty i jego pasterzy, którzy głoszą Ewangelię na całym świecie, aby byli wspierani przez wszystkich wierzących modlitwą i ofiarą. *Ciebie prosimy...*
2. Módlmy się za Papieża Benedykta XVI, który służy Kościołowi Powszechnemu, aby Jego nauczanie i przykład życia zachęcał wszystkich do świętości. *Ciebie prosimy...*
3. Módlmy się za ludzi całej ziemi, aby wszyscy uznali wieczne prawo Boga i oddali Mu należną chwałę. *Ciebie prosimy...*

4. Módlmy się za pogrążonych w nałogach, aby nasza modlitwa i codzienna ofiara pomogła im się wyzwolić z kajdan zła, by wrócili do życia w zjednoczeniu z Bogiem. *Ciebie prosimy...*
5. Módlmy się za wszystkich apostołów trzeźwości, aby oddając się Niepokalanemu Sercu Maryi, byli skutecznymi narzędziami w Jej rękach w zaprowadzaniu trzeźwości w naszych rodzinach. *Ciebie prosimy...*

Boże Ojcze, który posłałeś swojego Syna, aby uczynił z nas swoich uczniów, abyśmy przynosili dobre owoce. Który Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Św., Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Propozycja ogłoszeń:

Dzisiejszą niedzielą rozpoczęliśmy dni Modlitw o Trzeźwość Narodu. Jest w naszej tradycji, że Wielki Post przeżywamy podejmując różnego rodzaju umartwienia. Między innymi wielu z nas rezygnuje z picia alkoholu, czy palenia tytoniu. Prosimy Was, abyście uzewnętrznili to zobowiązanie składając podpis w Księdze Trzeźwości. Ci którzy piją, że w imię Chrystusa ukrzyżowanego walczą ze swoją słabością. Niepijący dają świadectwo, że życie bez alkoholu może być radosne i pełne.

Zachęcamy do uzewnętrznienia swojego stylu życia bez alkoholu, nawet tych, którzy kiedyś takie zobowiązanie składali na całe życie. Jest to wasze ponowienie tych przyrzeczeń, a dla parafii świadectwo, że są wśród nas ludzie niepijący, ludzie traktujący poważnie Wielki Post, Kościół i jęgo Pasterzy.”

Na rozesłanie

Jezus posyła nas, abyśmy w naszych środowiskach dawali świadectwo zjednoczenia z Nim i podejmowania codziennej ofiary za naszych braci oddalonych od Niego.

Propozycja wpisu do Parafialnej Księgi Trzeźwości:

„Przez abstynencję wielu do trzeźwości wszystkich”.

Jako uczeń Chrystusa, mając świadomość moralnych i społecznych skutków picia alkoholu postanawiam podjąć dobrowolnie zobowiązanie abstynencji od spożywania napojów alkoholowych. Ponadto nie będę napojów alkoholowych kupował, ani nikogo nimi częstował. Zobowiązanie to podejmuję na okres WIELKIEGO POSTU (tj. od 6 lutego do 22 marca 2008 r.) w wiadomej sobie intencji i uzewnętrzniam niżej złożonym podpisem.

Poniedziałek 4 lutego 2008 r.

po IV Niedzieli Zwykłej „II”

Czytania: 2 Sm 15, 13-14, 30; 16, 5-13a Mk 5,1-20

Dzień powszedni

Uczniami Chrystusa rodziny alkoholików i pijaków podejmujący pomoc swoim bliskim.

Wprowadzenie do Mszy św.

Bóg powołuje nas do życia w rodzinie, byśmy w niej odnajdywali siebie poprzez wzajemną miłość, wyrażoną w budowaniu zdrowych więzi otwartych na wzajemną pomoc. W chorobie alkoholowej cierpi nie tylko człowiek uzależniony, ale również ci, którzy stanowią z nim wspólnotę życia. Potrzebna jest mądra, wzajemna pomoc, by więzi rodzinne były zdrowe, a domownicy stawali się uczniami Chrystusa.

Prośmy w tej Mszy św. miłosiernego Boga, aby wzajemna pomoc świadczona sobie w rodzinie przynosiła osobom uzależnionym i tym, którzy z powodu uzależnienia swoich bliskich cierpią, skuteczną pomoc i przyczyniała się do wzrastania we wzajemnej miłości.

Przepraszajmy Boga za brak dostatecznej wrażliwości na siebie we wzajemnych relacjach rodzinnych

Rozważanie

Uzdrowienie małżeństwa i rodziny na drogach trzeźwości

Powołanie do małżeństwa i rodziny – jest piękne, uszczęśliwiające mężczyznę i kobietę, ale z pewnością nie jest łatwe. Bierze swój początek w zamysśle Stwórcy, który „mężczyznę i kobietą” stworzył człowieka i pobłogosławił mówiąc: *bądźcie płodni i rozmnażajcie się, czyniąc sobie ziemię poddaną, „ziemię” w znaczeniu globu, ale też w znaczeniu ciała. Zaś Pan Jezus podniósł ten związek do roli sakramentu a więc czegoś, co ten ludzki związek czyni świętym, a zatem prowadzącym do zbawienia. W sakramencie małżonkowie, wchodząc na drogę zbawienia, stają się uczniami Chrystusa. Ich miłość jest uświęcana, a małżeństwo nie jest tylko umową dwojga ludzi mężczyzny i kobiety, że będą żyć – ale czymś nieskończenie więcej. Katechizm KK podając definicję sakramentu małżeństwa (1660, s. 392) mówi iż do jego istoty należy: jedność, nierozzerwalność i otwartość na płodność...”.*

W chorobie alkoholowej człowiek doświadcza wielkich cierpień w tym względzie. Z pewnością wielu jest bardzo poranionych w skutek różnych życiowych doświadczeń, ale to co jest cenne to fakt, że poszukujemy uzdrowienia i umocnienia. A jeśliśmy gdzieś pobłądzili – to szukamy powrotu na wła-

ściwą drogę. Może ta miłość gdzieś się zapodziała, gdzieś osłabła po drodze wspólnego życia... Pan Bóg chce nas umocnić na tej drodze trzeźwości.

Nie lękajmy się więc przyjąć Boże słowo, słowo które rani, ale po to, by uleczyć... Zatem pierwsza rzecz to uświadomienie sobie, że sakrament małżeństwa jest ważny, jest bardzo ważny, a człowiek uzależniony trzeźwieje po to, by go docenić... W małżeństwie, dla męża – żona jest drogą do Boga, a dla żony – mąż.

Tragiczne i niezrozumiałe jest to, że małżeństwo przetrwało największe kryzysy z powodu picia – a rozpada się gdy teoretycznie ma miejsce trzeźwienie. Konkretnie, żona wytrwała przy mężu przez lata jego picia – a on teraz trzeźwiąc – opuszcza ją dla „pocieszycielki”, która go bardziej rozumie, czy też odwrotnie, żona opuszcza męża. Rozpadają się małżeństwa, bo nie ma wzajemnej komunikacji, zrozumienia i otwarcia się na siebie. A mówiąc jeszcze głębiej nie ma wtedy przyjęcia Boga i tego, co było wypowiedziane w sakramentalnej przysiędze: *że Cię nie opuszczę aż do śmierci*. Mówimy tu o sytuacji kiedy ma miejsce trzeźwienie, odstawienie alkoholu, chodzenie na mityngi itp. Należy postawić pytanie: co jest wtedy ważne we wzajemnych relacjach, żeby nie skoncentrować się jedynie na emocjach i słowach? Otóż należy patrzeć na fakty, a faktem jest że małżeństwo przetrwało, że jest obopólna chęć życia trzeźwego, że się coś w tym kierunku robi. A bywa przecież tak, że jakieś nerwy, niedopowiedzenia, przemilczenia, czy też nieprzemyślane słowa są wyolbrzymiane i stawia się wszystko na „ostrzu noża”. Tak łatwo jest wtedy siebie poranić i zepsuć wszystko.

W miłości są dwa etapy: pierwszy – gdy dla tej kochanej osoby składa się dary, i drugi – gdy trzeba dla niej umieć cierpieć a nawet umrzeć. Jeśli sakrament małżeństwa jest znakiem miłości Chrystusa do Kościoła, to właśnie taka jest Chrystusowa miłość, aż po krzyż, a małżeństwo w jakimś sensie ma wyobrażać takie oddanie. Nerozerwalność małżeństwa potrzebna jest nie tylko małżonkom ale i dzieciom. Dzieci chcą mieć ojca i matkę. Kiedy chce się prawdziwie trzeźwieć, trzeba mieć to koniecznie na uwadze. Miłość mamy jest inna i miłość taty jest inna i tego nie da się niczym innym zastąpić. Dziecko potrzebuje jednego i drugiego, *Mama to nie jest to samo co tato* – śpiewała Arka Noego.

Czasem dla dobra małżeństwa potrzebna jest separacja, ale jedynie dla jego dobra, by wrócić do siebie mocniejszymi, lub w ogóle siebie ocalić.

Jest jeszcze inny powód kryzysu w małżeństwie „trzeźwiącym”, oprócz tego braku komunikacji i wierności podjętym zobowiązaniom sakramentalnym, mianowicie – nowe role. Jednym z powodów picia jest nieumiejętność radzenia sobie z problemami życiowymi, wynikającymi chociażby z poczucia odpowiedzialności. Faktem uzasadnionym biblijnie jest to, że największa odpowiedzialność za rodzinę winna spoczywać na mężczyźnie, mężu i ojcu.

Mówiąc obrazowo, on jest „głową rodziny”, filarem trzymającym tę konstrukcję domu. Jeśli ten filar się chwieje, wtedy cały dom się chwieje. Kobieta chce mieć na kogo liczyć, na kim się oprzeć i winna to odnajdywać w swoim mężu, tego od niego pragnie, oczekuje... Chodzi tu o wsparcie moralne, np. gdy przeżywa kryzys, czy urodzić dziecko czy nie. Mężczyzna powinien dać jej wsparcie. Chodzi również o wsparcie materialne, by mężczyzna – mąż i ojciec – dał poczucie bezpieczeństwa rodzinie. Niekiedy mężczyzna bardzo cierpi nie mając gdzie zarobić, potrzebuje wówczas zrozumienia ze strony żony. Wszak alkohol niczego nie rozwiązuje.

Kiedy więc nie pije, widzi dom, rodzinę i swoje w niej miejsce inaczej, w innym świetle, odkrywa swoją rolę. Chce mieć wpływ na decyzje domowe i to decydujący wpływ. Kobieta zaś przyzwyczajona do jego „nieobecności” w życiu rodziny gdy pił, teraz albo boi się mu zaufać, albo na tyle się usamodzielniała, że nie chce zrezygnować z sytuacji do której się przyzwyczaiła.

Nie chce puścić tego przysłowiowego „steru” z rąk. I w tym względzie dochodzi do poważnych nieporozumień. Bywa że mąż staje się tyranem narzucającym wszystkim swoją wolę, a kobieta despotką, trzymającą męża „pod pantoflem”.

W sytuacji, gdy uzależniony mąż, ojciec chce „na siłę” odzyskać utracony autorytet narzucając swoją wolę, odnosi to przeciwny skutek. Są nieporozumienia, dzieci nie chcą słuchać. Mądra matka, pomoże wtedy odbudować w dzieciach właściwy wizerunek ojca. Pomoże mężowi odzyskać w oczach dzieci utracony autorytet. Gdy przyjdą do niej ze swymi problemami, wskaże im autorytet ojca: „pytajcie tatę...”. Do takiego stanu dojrzałości potrzeba niekiedy sporo czasu. Słowa wypowiedane przez trzeźwiejącego, zdrowiejącego męża na niewiele się zdadzą, ale trzeźwość, praca nad sobą – przyniosą oczekiwany skutek.

Ważną sprawą w procesie zdrowienia rodziny jest wpływ starszego pokolenia, np. rodziców, teściów na młodych małżonków. Czasami jest tak, że rodzice czy teściowie chcieliby mieć nieograniczony wpływ na swoje dorosłe już dzieci. Nie zdają sobie sprawy że one już tworzą własną rodzinę. Taka ingerencja bywa tak zaborcza, że niekiedy po prostu rozbija małżeństwo. Nie została przecięta przysłowiowa „pępowina” i syn, zamiast żyć własnym życiem, kochać swoją żonę, dzieci, to uzależniony jest od „mamusi”, która rości sobie nieograniczone prawo do niego. Oczywiście wtedy taki „synalek” jest nieodpowiedzialnym mężem i ojcem, bo ciągle się trzyma decyzji mamusi...

Przychodzi czas, gdy „opuści człowiek ojca i matkę i zwiąże się ze swoją żoną i będą jednym ciałem” – mówi Pismo. Dla żony najważniejszy jest mąż i dzieci a dla męża najważniejsza jest żona i dzieci. Wszyscy inni schodzą na dalszy plan.

Wcale to nie jest w sprzeczności z IV Przykazaniem. Przeciwnie, tak jest ustanowione w Biblii i tak ma być.

Spróbujmy spojrzeć w prawdzie, z nadzieją, jakie są możliwości ratowania rodziny, gdy sytuacja wydaje się być bardzo trudna. Bóg szanuje ludzką wolność i nikomu tej wolności raz danej nie odbiera. Człowiek zaś, czasami obraca ją przeciw sobie i robi głupstwa. Nie możemy więc zmusić drugiego człowieka do podjęcia decyzji, do zmiany, ale możemy się za niego modlić. Wtedy dajemy miejsce Bogu, Jego łasce, a modlitwa może skruszyć najtwardsze skały i mury. Dlatego nie możemy dopuścić do siebie rozpaczy, choć czasami boleśnie nas dotyka, ale ufnie modlić się i rozmawiać, jak się da. Wszak jest Bóg na niebie, jest Jego Opatrzność, Ten, który nas z nicości stworzył i zbawił, na pewno o nas nie zapomni, zaś otwieranie się na siebie, czyni prawdziwe cuda. Z Bożą pomocą, wszystko jest możliwe.

o. Marek Skowroński OFM Cap

Modlitwa wiernych:

Do Boga naszego Ojca, przez Chrystusa, w Duchu Świętym jako jedna rodzina Boża szukająca rozwoju na drogach trzeźwości, z ufnością zanieśmy nasze wspólne błagania:

1. Módlmy się za Kościół Święty, Matkę naszą, który przez sakramenty i słowo Boże rodzi nas do życia wiecznego, aby był przez wszystkich dobrze rozumiany i miłowany. *Ciebie prosimy...*
2. Módlmy się za rodziny nasze, aby panowała w nich miłość, zgoda, szacunek, wzajemne zrozumienie i przebaczenie. *Ciebie prosimy...*
3. Módlmy się za rodziny dotknięte chorobą alkoholową, aby nastąpiła w nich upragniona trzeźwość. *Ciebie prosimy...*
4. Módlmy się za tych, którzy nadużywają alkoholu i nie przejmują się groźnym stanem swego ducha, aby za łaską Bożą zrozumieli niebezpieczeństwo grożące im oraz ich bliskim. *Ciebie prosimy...*
5. Módlmy się za nas samych, abyśmy stawali się prawdziwymi uczniami Chrystusa, przez właściwe kształtowanie obyczajów i wzajemnie świadczoną sobie pomoc. *Ciebie prosimy...*

Wszchemogący Dobry Ojczy, który rodzinę uczyniłeś miejscem uświęcenia człowieka, wejrzyj na te modlitwy, które my, twoje dzieci z wiarą zanosimy do Ciebie. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie:

Dobiega końca czas Karnawału, czas radości, ale też niekiedy zagubienia poprzez szukanie radości w środkach zmieniających nastroj. Bóg posyła nas

byśmy własnym przykładem życia nieśli prawdziwą radość najpierw do własnych rodzin, a potem także do innych. Niech Boże błogostawieństwo umacnia nas na tej drodze stawania się uczniami Chrystusa.

Wtorek – 5 lutego 2008 r.

Wspomnienie św. Agaty, dziewicy i męczennicy

Czytania: 2 Sm 18,9-10.14b. 24-25a. 31; Mk 5, 21-43

**Uczniami Chrystusa należący do ruchów, stowarzyszeń
i pracujący w organizacjach apostołstwa trzeźwości.**

Wprowadzenie do Mszy św.

Gromadzimy się w duchu radości wokół Chrystusowego ołtarza. Dziś ostatni dzień karnawału. Przeżywając Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu modlimy się dziś za braci i siostry należące do ruchów i stowarzyszeń oraz wszelkich organizacji apostołstwa trzeźwości, aby będąc uczniami Chrystusa wnosili w swoje środowiska prawdziwą radość i nadzieję płynącą z wiary w miłość i wszechmoc Bożą.

Stańmy teraz w pokorze przed Panem i przepróśmy Go za nasze grzechy ufając Jego Miłosierdziu.

Rozważanie

Służba życiu w wolności

Bracia i siostry, gdy przeżywamy Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu i kiedy pada słowo „trzeźwość” w sercach wielu pojawia się ból i zatroskanie. Wynika to stąd, że w życiu wielu rodzin, czasami w sposób ukryty, jest dużo cierpienia z powodu braku trzeźwości. Trzeźwość dla wielu okazuje się być marzeniem, celem do którego zmierza się w wielkim trudzie, a czasami wydaje się być stanem nieosiągalnym. Bywa więc i tak, że samo apostołstwo trzeźwości kojarzone jest z nieustanną walką, cierpieniem i smutkiem, a skoro tak, to i życie trzeźwe ma właśnie takie wymiary. Dziś trzeba jasno sobie powiedzieć, że to nieprawda. Apostołstwo trzeźwości to służba życiu w wolności, to odkrywanie prawdziwej radości i przeżywanie jej we wspólnocie z innymi. Dzisiejszy dzień, w programie Tygodnia Modlitw o Trzeźwość Narodu poświęcony jest modlitwie za wszystkich, którzy angażują się w różnego rodzaju ruchach i stowarzyszeniach apostołstwa trzeźwości. Apostołowie trzeźwości to nade wszystko ludzie wolni. Każdy więc, kto uważa się za apostoła trzeźwości lub chce nim być, powinien troszczyć się nade wszystko o swoją wewnętrzną wolność, której owocem jest radość i nadzieja promie-

niująca na zewnątrz. Nie chodzi tu bynajmniej o płytką wesołkowatość, lecz o głęboką radość opartą o ufności w Bożą Miłość. Tak uformowani ludzie, tworząc ruchy i stowarzyszenia trzeźwościowe, kształtują środowiska, w których różne chwile życia przeżywa się w duchu radości. Dziś, kiedy kończy się karnawał wielu będzie chciało przeżyć „radość” poddając się mirażowi ucieczki w alkohol, narkotyki i szaleństwu tzw. imprez. Ich radość – można to powiedzieć już teraz – przyniesie potem ból w życiu wielu z nich oraz ich bliskich. Apostołowie trzeźwości mają tu ogromne zadanie – tworzenie mody (jak najbardziej atrakcyjnej), nowych zwyczajów na radość, zabawę, imprezy przeżywane w trzeźwości i wolności. A to wszystko w wymiarze społecznym, wspólnotowym.

Ewangelia dzisiejsza ukazuje nam Chrystusa otoczonego wielkim tłumem. Zapewne z wielu powodów znaleźli się ci, którzy tworzyli ów tłum. Jedni z ciekawości, inni w głębokiej wiary w moc Chrystusa. On staje się źródłem jedności. Ci, którzy wierzą w Niego, chcą być jak najbliżej, chcą Go dotknąć, aby doznać uzdrowienia, uwolnienia. Ludzie wiary, uczniowie Chrystusa stają się apostołami wolności przez to, że sami ją w sobie noszą i mogą się nią dzielić. Mogą być świadkami prawdy o tym, że Bóg jest naszym Ojcem, my Jego dziećmi oraz, że spotkanie z Nim jest możliwe. Ze spotkania z Nim płynie prawdziwa wolność i radość. Mówiąc inaczej, być działaczem trzeźwościowym to – w najgłębszym tego słowa znaczeniu – być uczniem Chrystusa, ewangelizatorem, świadkiem wolności płynącej z życia w bliskości Bożej. Sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki, twórca ruchu Światło Życie oraz Krucjaty Wyzwolenia Człowieka tak pisze o wzajemnej relacji między dziełem wyzwolenia a ewangelizacją: „Akcja na rzecz wyzwolenia musi zawsze iść w parze z ewangelizacją, bo inaczej głosilibyśmy coś, co nie jest do zrealizowania, mówilibyśmy ludziom o czymś, co jest dla nich nierealne, nieosiągalne”. Apostoł wolności-trzeźwości to uczeń Chrystusa, który powinien wziąć sobie do serca słowa Mistrza: „Oto Ja was posyłam jak owce między wilki. Bądźcie więc roztropni jak węże, a nieskazitelni jak gołębie!” (Mt 10,16). Oraz: „Ja jestem krzewem winnym, wy – latoroślami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity, ponieważ beze Mnie nic nie możecie uczynić” (J 15,5).

Apostoł trzeźwości to uczeń Chrystusa. Czyż nie jest prawdziwe również zdanie: Uczeń Chrystusa jest apostołem trzeźwości? Bracia i Siostry zebrani tu wokół tego ołtarza, czy jesteśmy świadkami wolności w miejscu naszego życia, pracy, zabawy. Jakie mamy dziś świadectwo wobec naszych bliskich, znajomych i przyjaciół?

O. Jan Karczewski OFM Cap.

Modlitwa wiernych

Do Boga, który w swoim Synu przychodzi ze swoją łaską uzdrawiającą i uwalniająca zanieśmy teraz nasze prośby:

1. Módlmy się za Kościół święty, aby sprawując sakramenty pomagał doświadczać wszystkim wierzącym przedziwnej Bożej miłości. *Ciebie prosimy...*
2. Módlmy się Papieża Benedykta XVI, biskupów, kapłanów, wszystkie osoby konsekrowane, aby żyjąc w ciągłej bliskości z Chrystusem byli dobrymi narzędziami w Jego rękach. *Ciebie prosimy...*
3. Módlmy się za rządzących narodami, szczególnie naszą Ojczyznę, aby w swojej posłudze kierowali się dobrem obywateli: materialnym i duchowym. *Ciebie prosimy...*
4. Módlmy się za uczestników ruchów, stowarzyszeń, organizacji apostołstwa trzeźwości, aby mądrość, roztropność i moc w podejmowaniu i realizowaniu swoich działań czerpali z osobistej bliskości z Chrystusem Panem. *Ciebie prosimy...*
5. Módlmy się za chorych i cierpiących, alby doświadczyli uzdrawiającej mocy Bożej. *Ciebie prosimy...*
6. Módlmy się za zmarłych, aby stali się uczestnikami radości wiecznej w niebie. *Ciebie prosimy...*
7. Módlmy się za nas samych, abyśmy w naszym życiu wypełniali przykazanie miłości Boga i bliźniego pragnąc zawsze dobra dla drugiego człowieka. *Ciebie prosimy...*

Najlepszy nasz Ojciec, wysłuchaj nasze prośby, które z wielką ufnością Ci przedstawiamy w Imię Jezusa Chrystusa, który żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

Na rozesłanie:

Posileni Eucharystycznym Chlebem, przyjmując błogosławieństwo idźmy tam, gdzie Pan nas posyła i nieśmy prawdę o radości życia w wolności Chrystusowej wszędzie tam, gdzie cierpią nasi bracia i siostry z powodu zniewolenia uzależnieniem, grzechem, słabością. Angażując się w ruchy trzeźwościowe budujmy nową kulturę naszego świętowania, rozrywki, życia wspólnego.

Środa – 6 lutego 2008 r.

POPIELEC

Czytania: Jl 2,12-18; 2 Kor 5,20-6,3; Mt 6,1-6. 16-18

Uczniami Chrystusa uczestnicy spotkań w grupach samopomocowych (AA, AI – Anon, AI – Ateen, DDA).

Wprowadzenie do Mszy św.

Rozpoczyna się święty czas nawrócenia i pokuty. Usymbolizowany jest on znakiem popiołu, którym będą posypane nasze głowy, jako wyraz gotowości podjęcia drogi nawrócenia. Każdy z nas jest wezwany by być człowiekiem – czuwania, a szczególna tego powinność jest tam, gdzie boleśnie odczuwa się skutki uzależnienia.

Módlmy się w tej Najświętszej Ofierze Chrystusa i naszej za uczestników spotkań w grupach samopomocowych (AA, AI-Anon, AI-Ateen, DDA), którzy podejmują intensywną pracę duchową nad sobą. I przepraszajmy Boga za to, że tak oziębli byliśmy w stawianiu się uczniami Chrystusa.

Rozważanie

Rozwój duchowy owocem nawrócenia.

Od niepamiętnych czasów znakiem symbolizującym pokutę jest popiół, coś tak znikomego, ulotnego. Nie tylko starożytność biblijna, ale i cywilizacja chrześcijańska w posypaniu głów popiołem widzi przemijanie, marność świata tego, oraz przejaw skruchy wobec majestatu Boga. Jest to zewnętrzny przejaw tego, co się dokonuje wewnątrz, mianowicie, uniżenie się ludzkiego ducha. Gdyby sprowadzić ten obrzęd tylko do zewnętrznego znaku – byłby on wtedy jedynie teatralnym gestem nic nie znaczącym. Tymczasem przyjęcie popiołu na swą głowę oznacza głębokie stanięcie w prawdzie o własnej znikomości, o uzależnieniu, chorobie, o tym, że przemijamy, że ciało jest „jak trawa rano zielona i kwitnąca, wieczorem wędnie i usycha”. I uznaniem, że ciało samo w sobie nie przyniesie nam szczęścia, zbawienia. Przyjęty popiół jest znakiem nawrócenia, albo przynajmniej gotowością do podjęcia nawrócenia, słyszymy bowiem słowa Chrystusa, które wypowiada na początku swej misji: Nawracajcie się i wiercie w ewangelię. Ten gest zatem jest konkretnym znakiem podjęcia nowej drogi, wiary w Ewangelię, porzucenia grzechu a przyłgnięciem do Boga.

Pokuta ma miejsce tam, gdzie jest doświadczenie grzechu, słabości.

Kiedy patrzymy na postaci biblijne, to widzimy pokutę wśród mieszkańców Niniwy, którym Prorok Jonasz zapowiedział karę Bożą za ich grzechy. Usłuchali Proroka, podjęli post, posypali głowy popiołem, a Pan zmiłował

się nad tym miastem. Widzimy pokutę i poniżenie u Królowej Estery, która chciała w ten sposób zjednać Boga by wysłuchał jej błagania w sprawie ocalenia Izraela. Wreszcie widzimy pokutę w osobie Króla Dawida, który uznawszy swój grzech, uciekał bosu i w poniżeniu przed czyhającym na jego życie własnym synem Absalomem.

Popiołem, prochem ziemi posypywali się pierwsi chrześcijanie, którzy odbywali publiczną pokutę, szczególnie za tzw. tria capitalia, trzy grzechy, a mianowicie: zaparcie się wiary, zabójstwo i cudzołóstwo.

A my, czy nie mamy powodów by podejmować pokutę?

Pokutę, która jednak nie byłaby jedynie zewnętrznym zmanifestowaniem swojego poniżenia, ale głęboką prawdą, że Boga potrzebujemy, że ma dla nas znaczenie to co On do nas mówi o nas samych, o życiu wiecznym. Gdyby nie prawda o życiu wiecznym, umartwienie własnego ciała nie miało by żadnego znaczenia, a człowiek podzielałby wtedy los bezrozumnych istot. A tak, w sposób wolny, świadomy podejmuje duchową walkę z tym, co mu zbawienie może odebrać: z grzechami, z nałogami...

W Wielkim Poście będziemy wielokrotnie słyszeć: Rozdzierajcie serca a nie szaty. Owszem dobrą rzeczą jest odmówić sobie jakichś przyjemności, ale o wiele cenniejsza jest praca wewnętrzna, która umartwia ducha, która walczy z próżnością, pychą, głupotą, nieczystością, uzależnieniem...

Jaki jest prawdziwy post, powie nam prorok Izajasz: Czyż to jest post, jaki Ja uznaję, dzień, w którym się człowiek umartwia? Czy zwieszanie głowy jak sitowie i użycie woru z popiołem za posłanie – czyż to nazwiesz postem i dniem miłym Panu? Czyż nie jest raczej ten post, który wybieram: rozerwać kajdany zła, rozwiązać więzy niewoli, wypuścić wolno uciśnionych i wszelkie jarzmo połamać; (...) Wtedy twoje światło wzejdzie jak zorza i szybko rozkwitnie twe zdrowie. Sprawiedliwość twoja poprzedzać cię będzie, chwała Pańska iść będzie za tobą. Wtedy zawołasz, a Pan odpowie, wezwiesz pomocy, a On rzeknie: Oto jestem!”

Trzeba w tym ważnym dniu, rozpoczynającym czterdziestodniowy okres Wielkiego Postu, zapytać siebie: jakie są moje kajdany zła? Jakie są moje pęta niewoli, które powinny być zerwane? Z czego ja mam się nawrócić, by być bliżej Pana? Jeśli uczciwie staniemy wobec tych pytań – to dzisiejszy zewnętrzny znak posypania naszych głów popiołem, będzie miał niezwykle wymowę i będzie prowadził do nawrócenia. Zaś w naszym nawróconym życiu sam Bóg będzie naszą światłością, naszym pięknem, będzie Tym, który „nam odpowie”.

W istocie Bóg odpowiada, daje łaskę rozwoju w różnych grupach samopomocowych: AA, Al-Anon, Al-Ateen, DDA. Np. aby zdrowieć we wspólnocie AA, nie wystarczy tylko nie pić 24 godziny na dobę, bo kiedyś może się zdarzyć nawrót choroby, nawet po wielu latach nie picia, ale zdrowieć to roz-

wijać się duchowo. Nie wystarczy tylko nie pić, „być suchym”, ale potrzeba więzi z Panem Bogiem. Wszak tyle nerwów w rodzinie, nawet myśli o rozwodzie, utracony autorytet ojcowski wobec dzieci... Zatem potrzeba duchowości w której następowalby wewnętrzny wzrost. Terapia jest bardzo potrzebna, ale nie wystarczająca. Z pewnością temu wzrastaniu służyć mityngi, a w nich dzielenie się własnym zdrowieniem, doświadczeniem, siłą i nadzieją, w oparciu o 12 kroków i 12 tradycji, uważanych za jeden z największych cudów XX wieku..., na których pracują różne grupy samopomocowe: nie tylko AA, ale również Al.-anon, Al.- Ateen, DDA. Rozwojowi służy medytowanie nad treściami Wielkiej Księgi, która powstała z doświadczenia Bila i Boba, oraz pierwszych trzeźwiejących alkoholików. Ale przede wszystkim rozwojowi duchowemu każdego człowieka, w tym również trzeźwiejącego alkoholika służy słuchanie słów Syna Bożego i odnoszenie ich do swego życia, to co dokonuje się w czasie sprawowania Mszy świętej i innych sakramentów.

Chrystus mówi, szczególnie w Wielkim Poście: Czuwajcie i módlcie się w każdym czasie. Któż z nas nie potrzebuje czuwać, by nie ulec swym skłonnościom, namiętnościom czy nałogom? Np. kieliszek wypity przez uzależnionego, nawet po latach nie picia, może sprawić że „popłynie”. Dlatego trzeźwiejący alkoholik, winien być „człowiekiem – czuwania”, przez co jest blisko Boga, spełnia Jego wolę. Gdy pracuje nad sobą, może być zdrowszy niż przed zachorowaniem.

Co to znaczy czuwać?

To przede wszystkim ochronić ten skarb, którym jest każdy z nas, wszak Syn Boży umarł za każdego z nas, aby nas wykupić od śmierci.

Czy zdajemy sobie sprawę jak bardzo jesteśmy cenni w Jego oczach?

Zły duch „wyciąga pazury” po człowieka uzależnionego ze zdwojoną mocą, bo już kiedyś znalazł dojskie. Sami przecież wiemy ile jest w upojeniu alkoholowym zabójstw, gwałtów, kradzieży, rozbitych małżeństw, nieszczęśliwych dzieci, które zostały zranione przez alkoholizm, któregoś z rodziców.

Chociaż alkoholizm jest chorobą, to jednak człowiek zawsze pozostaje istotą wolną, a przez to odpowiedzialną za swoje czyny. Gdyby tak nie było, nie potrzeba byłoby robić gruntownego rachunku sumienia i zadośćuczynienia Bogu i bliźniemu – jak podają aowskie kroki. A skoro raz człowiek został wyrwany z mocy złego, to nie ma innego wyjścia, jak po prostu czuwać, dlatego dla uzależnionego nie ma picia kontrolowanego. Czuwać – to powierzać siebie Chrystusowi, Temu, który pokazał swoją śmiercią i zmartwychwstaniem, że jest mocniejszy od złego, że jest mocniejszy od śmierci. Toteż człowiek nigdy nie jest przegrany, nie ma przypadków beznadziejnych!

Walkę duchową możemy prowadzić na dwa sposoby. Pierwszy sposób, gdy walczymy sami z przeciwnikiem silniejszym od nas, łatwo przewidzieć, jaki będzie tego koniec. Ale o wiele cenniejszy jest sposób drugi, gdy człowiek

udaje się do Tego, który jest nieskończenie mocniejszy, wtedy odnosi zwycięstwo, już nie własne, ale Boga w nim. Dlatego skruszone, nawrócone ma być serce i to ono ma przylgnąć do Boga, poprzez decyzje, postępowanie, które będzie miłe Bogu.

Czy pierwszy sposób walki nie przypomina sytuacji sprzed zrobienia pierwszego kroku, a więc uznania bezsilności wobec alkoholu? Jak się człowiek „miotął”...? Ileż to razy próbował walczyć na własną rękę? I co wychodziło? Obiecywał żonie, dzieciom, szefowi w pracy, a nawet Panu Bogu. I same klęski, dopóki nie uznał własnej bezsilności. A drugi sposób walki, czyż nie jest drugim i trzecim krokiem programu AA, uwierzyliśmy Sile Wyższej od nas samych, która jest w stanie nas podźwignąć i zawierzyliśmy Jej swoje życie? Zawierzyć – to bezgranicznie zaufać, po prostu oddać się w ręce kochającego Boga. Pan Bóg tylko tego pragnie od nas, abyśmy Mu ufali. Wszak On wie, że Jego miłość wobec nas jest nieskończona, bezwarunkowa i pragnie ocalić swoje umiłowane dzieci, którymi jesteśmy. Jeżeli zaufamy Bogu – to wcale nie znaczy, że będziemy wolni od drobnych codziennych kłopotów, ale zupełnie inaczej będziemy je przeżywać. I będą przychodziły rozwiązania, które będą nas zadziwiać swoją trafnością. Bóg naprawdę daje prezenty swoim dzieciom.

W Wielkim Poście trzeba nam poczynić refleksję nad własnym życiem, by przeżyć nawrócenie. Być może znana jest nam religijna młodzieżowa piosenka: Zatrzymaj się na chwilę, odetchnij pięknem świata. Zatrzymaj się na chwilę, zauważ swego brata. Zatrzymaj się na chwilę popatrz, co w sercu kryjesz. Zatrzymaj się na chwilę i pomyśl po co żyjesz.

Do osób uzależnionych, ale w jakiś sposób i do każdego kto chce żyć świadomie, odnoszą się te znamienne słowa: Żyjemy nie po to, by trzeźwieć, ale trzeźwiejemy, aby się zbawić. Żyjemy aby być w niebie u Boga i z Bogiem na zawsze, gdzie jest prawdziwe szczęście, do którego przygotowujemy się teraz, przez ten święty czas pokuty.

o. Marek Skowroński OFM Cap

Modlitwa wiernych:

Do Boga naszego Ojca, który dla naszego zbawienia własnego Syna nie oszczędził, ale Go za nas wszystkich wydał, w tym rozpoczynającym się świętym czasie nawrócenia i pokuty z ufnością zanieśmy nasze wspólne błagania:

1. Módlmy się za Kościół Święty, Matkę naszą, który głosi nam potrzebę nawrócenia, aby wszyscy otworzyli się na orędzie dobrej Nowiny o zbawieniu. *Ciebie prosimy...*
2. Módlmy się za Ojca świętego, biskupów, kapłanów, aby dla wszystkich stawali się czytelnym znakiem nawrócenia i pokuty. *Ciebie prosimy...*

3. Módlmy się za osoby dotknięte chorobą alkoholową, aby za łaską Bożą weszły na drogę trzeźwości i nawrócenia. *Ciebie prosimy...*
4. Módlmy się za uczestników wszystkich grup samopomocowych, aby przez osobisty rozwój, świadectwo życia i wzajemnie pomoc, stawały się prawdziwymi uczniami Chrystusa. *Ciebie prosimy..*
5. Módlmy się za nas samych, byśmy przez nowy styl życia, wolny od konieczności używania środków psychoaktywnych, głosili własną postawą dobrą Nowinę o życiu trzeźwym. *Ciebie prosimy...*

Wszehmogący Dobry Boże, który z miłości do nas dajesz nam święty czas nawrócenia i pokuty, spraw, byśmy tak przeżywali okres Wielkiego Postu, aby przyczynił się do naszego wzrostu wewnętrznego. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie:

Bóg daje nam czas Wielkiego Postu pozwalając w Jezusowym Krzyżu rozpoznać Jego miłość wobec nas. Niech Boże błogosławieństwo umacnia nas, byśmy przez znak posypania naszych głów popiołem, szli ku zmartwychwstaniu drogą nawrócenia.

Ukazał się IV tom publikacji „W trosce o trzeźwość Narodu – Sylwetki najwybitniejszych działaczy trzeźwościowych XIX i XX wieku”. W tomie tym zostały przybliżone sylwetki m.in. biskupów: Piotra Gołębiowskiego, Jana Mazura, Mikołaja Sasinowskiego księży: Antoniego Cząstki, Michała Sopoćko, Michała Żukowskiego, Mariana Lisowskiego i innych.

Redaktorem tej serii wydawniczej jest pan Marian Piotr Romaniuk, któremu gratulujemy tak cennej publikacji dla duszpasterstwa trzeźwości w Polsce. W pracy tej obok przedstawienia sylwetki apostoła trzeźwości jest również antologia jego tekstów. Wybrane publikacje przedstawionych apostołów trzeźwości są niezwykle pomocą dla duszpasterzy i kaznodziejów.

Publikacja ukazała się dzięki wsparciu Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej. Szczególne podziękowanie składamy Dyrektorowi MCPS Zdzisławowi Biszewskiemu.

Czwartek – 7 lutego 2008 r.

Czwartek po Popielcu

Czytania: Pwt 30, 15-20; Łk 9, 22-25.

Uczniami Chrystusa pracownicy lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu.

Wprowadzenie do Mszy św.

Rozpoczęty w Kościele świętym czas Wielkiego Postu jest zadaniem dla wszystkich wierzących. Uczymy się od Chrystusa trudnej umiejętności: odkrywania Bożej woli w sytuacjach po ludzku trudnych i bolesnych. Usłyszymy dziś w Ewangelii słowa naszego Pana: „Syn człowieczy musi wiele wycierpieć”. Spotykając się z cierpieniem własnym czy też innych, często trudno nam dostrzec jego sens. W kolejnym dniu Tygodnia Modlitw o Trzeźwość Narodu modlimy się za pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu, aby będąc uczniami Chrystusa z miłością patrzyli na cierpiących ludzi, którym niosą pomoc.

Rozważanie

Wyliminować z życia cierpienie niepotrzebne

Usłyszeliśmy przed chwilą we fragmencie Ewangelii słowa naszego Pana: „Syn Człowieczy musi wiele wycierpieć”. Stajemy w rozpoczynającym się czasie Wielkiego Postu wobec tajemnicy cierpienia Bożego Syna. Rozważania Drogi Krzyżowej, Gorzkie Żale, kazania pasyjne, bolesna część różańca świętego... Temat cierpienia przewija się nieustannie. Czy wyznawcy Chrystusa to cierpiętnicy? Nie. Chrześcijaństwo nie jest apoteozą cierpienia. Cierpienie jest złem, którego doświadczamy i zadaniem naszym jest jego zmniejszanie, eliminowanie z życia. Chrześcijaństwo jest jednak również religią realistyczną, gdzie słowa Zbawiciela: „poznacie prawdę i prawda was wyzwoli” są punktem odniesienia dla życia uczniów Chrystusa. Prawda zaś jest taka, że świat, w którym żyjemy jest naznaczony cierpieniem, które jest – jak to już zostało wspomniane – złem, a równocześnie tajemnicą. To skutek grzechu pierworodnego. Okazuje się bowiem, że cierpienie jest wpisane w ludzkie życie. Doświadczamy go od pierwszej chwili, od przyjscia na świat. Staramy się go unikać, zmniejszać ale nie jesteśmy w stanie wyeliminować zupełnie. Jest ono częścią naszego życia. Bywa, że niektórzy chcą je wyeliminować całkowicie, za wszelką cenę. Popadają wtedy w pułapkę jeszcze większego cierpienia: pułapkę uzależnienia, gdzie środek czy zachowanie, od którego się uzależnia jest „znieczulaczem”, który działa tylko przez chwilę, a po zaprzestaniu działania – przynosi ból jeszcze większy. Inni wprost uciekają od życia, cierpiąc z powodu braku sensu istnienia.

W dniu dzisiejszym, kolejnym w Tygodniu Modlitw o Trzeźwość Narodu modlimy się za pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad otrzeźwieniem Narodu. Obejmujemy swoją modlitwą zwłaszcza personel medyczny, terapeutów, lekarzy, psychologów i innych pracowników stojących wobec człowieka cierpiącego: uzależnionego, czy też współuzależnionego. Modlimy się za nich, bo potrzebują wsparcia w tej trudnej posłudze. Nie jest to bowiem praca, w której chodzi o techniczną tylko umiejętność pomocy drugiemu. Jest to praca, gdzie dotyka się tajemnicy człowieka cierpiącego (tak uzależnionego, czy też jego bliskich), w którego życiu są dwa rodzaje cierpienia: niepotrzebne i potrzebne. Ci, którzy chcą mu pomóc mają bardzo ważne zadanie: rozpoznać te rodzaje cierpienia i pomóc właściwie do nich podejść. Austriacki psychiatra Viktor Emil Frankl w taki sposób przekazywał swoje doświadczenie pracy z chorymi swoim kolegom lekarzom: „Niepotrzebne cierpienie jest bezsensownym cierpieniem, potrzebne cierpienie jest cierpieniem sensownym. Pozwolić człowiekowi cierpieć niepotrzebnie – nie jest zgodne z zawodem lekarza, uwolnienie jednak człowieka od koniecznego cierpienia byłoby nieludzkie. Człowiek bowiem ma prawo do tego, żeby swój ból wycierpieć”. Co więcej – jak powiada w innym miejscu – „cierpienie połączone z intencją przestaje być cierpieniem”. Wielkie więc zadanie stoi przed wszystkimi, którzy pomagają uzależnionym i ich bliskim: pomóc wyeliminować z ich życia cierpienie niepotrzebne oraz odkryć sens cierpienia tzw. „potrzebnego” i pomóc właściwie je przeżyć. Niewątpliwie, bycie prawdziwym uczniem Chrystusa pozwala odkrywać sens cierpienia. To bowiem On mówi dziś do każdego z nas, wskazując na zadanie jakie ma do wypełnienia: „Syn Człowieczy musi wiele wycierpieć”. Cierpienie jest więc nie tylko wyrokiem, może być też zadaniem, może mieć sens. Dla pracujących z cierpiącymi wielkim wyzwaniem będzie obecność przy drugim człowieku w zmaganiu się z bólem, towarzyszenie w drodze powstawania z upadków. Niechaj bliskość z Chrystusem będzie dla nich samych źródłem siły i mądrości w pełnieniu posługi dobrego i mądrego Samarytanina, wiedząc, że przez tajemnicę cierpienia przyszło nasze zbawienie.

O. Jan Karczewski OFM Cap

Modlitwa wiernych

Do Boga, który stworzył człowieka do wiecznego szczęścia i pragnie go nim obdarować, zaniemy teraz nasze prośby.

1. Módlmy się za Kościół święty, o moc Ducha Bożego w realizowaniu posłannictwa powierzonego mu przez Jezusa Chrystusa, zwłaszcza wobec niezrozumienia i prześladowań. *Ciebie prosimy...*

2. Módlmy się za papieża Benedykta XVI, aby umocniony modlitwą ludu Bożego szedł wiernie za Chrystusem cierpiącym i zmartwychwstałym. *Ciebie prosimy...*
3. Módlmy się za pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad otrzeźwieniem Narodu, aby niosąc pomoc cierpiącemu człowiekowi sami doświadczali nieustannej Bożej opieki. *Ciebie prosimy...*
4. Módlmy się za wszystkich uzależnionych i ich rodziny, aby dzięki łasce Bożej i pomocy ludzi coraz bardziej uzdrawiali swoje życie i służyli sobie nawzajem w miłości. *Ciebie prosimy...*
5. Módlmy się za dzieci, aby mogły rozwijać się w atmosferze miłości rodzinnej i dojrzewać do pełnienia powołania, którym obdarzył je Bóg. *Ciebie prosimy...*
6. Módlmy się za zmarłych, zwłaszcza zmarłych lekarzy, terapeutów, psychologów i tych, którzy nieśli pomoc uzależnionym i współuzależnionym, aby Bóg obdarzył ich radością szczęścia wiecznego. *Ciebie prosimy...*
7. Módlmy się za nas samych, abyśmy szli za Chrystusem biorąc swój krzyż, a nigdy nie doświadczyli cierpienia, które płynie z nieposłuszeństwa woli Bożej. *Ciebie prosimy...*

Wszechmogący Boże, najlepszy nasz Ojciec, który pragniesz naszego szczęścia, wysłuchaj prośby, które Ci przedstawiamy i udziel nam tego, co będzie służyło naszemu zbawieniu. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozestanie

„Syn Człowieczy musi wiele wycierpieć” – niech te słowa oraz dar Chleba Eucharystycznego, który stał się naszym udziałem, pomogą nam spojrzeć głębiej na nasze życie oraz życie tych, których spotykamy na naszej drodze. Niech one kształtują naszą wrażliwość na cierpienie innych.

Piątek – 8 lutego 2008 r.

Wspomnienie św. Hieronima Emilianiego, Św. Józefiny Bakhity, dziewicy
Czytania: Iz 58, 1-9 Ps. 86; Mt 9, 14-15

Uczniami Chrystusa nauczyciele i wychowawcy.

Wprowadzenie do Mszy św.

W tym roku Kościół stawia przed nami zadanie: „Bądźmy uczniami Chrystusa”. To zaproszenie pozwala lepiej zrozumieć istotę świętości, podjąć refleksję nad swoim życiem, doświadczycь tęsknoty za tym, co wzniosłe, dobre i piękne i zapragnąć osobistego spotkania z Chrystusem.

To pragnienie wpisane jest w serca wszystkich apostołów trzeźwości, a więc także chrześcijańskich nauczycieli i katechetów, którzy na co dzień spotykają ludzi młodych, zniewolonych różnymi nałogami. To właśnie oni, włączeni do grona umiłowanych uczniów Chrystusa na mocy sakramentu chrztu świętego otrzymali od Boga szczególnie dar służby młodemu człowiekowi. Oni, dzięki przyzwoleniu rodziców oraz własnemu powołaniu w atmosferze szczerego dialogu mogą i powinni rozpoznać przyczyny uzależnień i podjąć próbę pomocy swym wychowankom. Ich siłą winna być pokorna i cierpliwa służba, a skrzydłami nadziei wiara, że mają pomoc z nieba, że wspiera ich Ten, który będąc „Mocą swojego ludu” „przyszedł szukać i zbawić to, co zginęło” (Łk 19,100). On jeden ma moc wesprzeć i podnieść z upadku. On jeden udziela łaski i błogosławi.

Jego zatem prośmy, by uleczył naszą słabość i grzeszność. By dotknął naszych serc i umysłów, by je przemienił i odmienionych posłał na żniwo

Rozważanie

Nauczyciel jest świadkiem i przewodnikiem

W jednej z piosenek śpiewamy:

*„Jak w uczniowskim zeszycie jakieś trudne zadanie
takie trudne jest życie, wielki znak zapytania
co jest najważniejsze, co jest najpiękniejsze,
co prawdziwe, jedyne, największe,
za co warto życie dać?”*

Warto te słowa przywołać w kontekście dzisiejszych rozważań i zapytać jakie jest współczesne życie uczniów Chrystusa? Jakie jest życie apostołów trzeźwości – nauczycieli i katechetów, a więc tych, którzy w sposób szczególny odpowiadają za dobre wychowanie młodych Polaków. Jakie jest życie ich podopiecznych? Jak żyją ich rodziny? Co można dziś zrobić dla drugiego człowieka? Jak zachęcić do abstynencji? Skąd wziąć siłę i czas?

Pewnie każdy znajdzie na te pytania swoją własną odpowiedź. Podpowiada ją Chrystus. Przemówił do Marty, gdy ta skarżyła się na siostrę Marię, że zamiast jej pomagać siadła u stóp Jezusa i zaśluchiwała się w Jego słowa. „Ona obrała najlepszą czastkę, której nie będzie pozbawiona”. Tak więc najlepsza część i gwarancja sukcesu to obcowanie z Jezusem, odkrywanie sensu Jego słów, czerpanie z Jego mądrości, trwanie w Jego nauce. „Jeżeli trwacie w nauce mojej, jesteście prawdziwie moimi uczniami i poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8,31-32) przypomina Jezus w innym miejscu. To wyzwolenie wymaga jednak wysiłku woli, serca i umysłu. Zakłada współpracę z Mistrzem i odwagę w przekazywaniu Bożych przykazań. Uczniowie Chrystusa, przekonani o tym, że noszą w sobie obraz i podobieństwo Boga nie mogą po-

zwoić sobie na bylejakość. Muszą się zakorzenić w Chrystusa, przyjmując Jego naukę i przekazać ją dalej. Ten wewnętrzny nakaz przypomina papież Benedykta XVI: „w zjednoczeniu z Nim znajdziemy życie, prawdziwe życie, które zasługuje na to miano, i dlatego chcemy, by inni Go poznali, pragniemy podzielić się z nimi darem, który w Nim znaleźliśmy„(Aparesida, 13 05 07).

Katecheta to wyjątkowy uczeń Chrystusa. Na nim spoczywa wzrok nie tylko powierzony mu społeczności uczniowskiej ale całego grona pedagogicznego. Pozostając kruchym naczyniem i nieudolnym narzędziem w rękach swego Nauczyciela jest jednocześnie świadkiem i przewodnikiem. Jak mawiał Ks. Władysław Zązel: „daje przykład, a nie wykład”. Przykładem własnego życia buduje lub osłabia życie religijne środowiska szkolnego, odkrywa przed nim tajemnicę człowieka jako obrazu Stwórcy, często pomaga nawiązać osobisty kontakt z Bogiem. Nieustannie wnosi „sacrum” w rzeczywistość „profanum”, a przez to czyni środowisko szkolne postrzegane przez wielu jako nieprzyjazne bardziej ludzkim. W wielu wypadkach to właśnie on modeluje obraz Boga. To przez pryzmat jego postaci dzieci i młodzież postrzegają Jezusa. Przykładem własnego życia buduje lub osłabia życie religijne środowiska szkolnego, odkrywa przed nim tajemnicę człowieka jako obrazu Stwórcy, często pomaga nawiązać osobisty kontakt z Bogiem. W sprawach trzeźwości bywa czasem wyrzutem sumienia. Nie wolno mu jednak milczeć, gdy wokół siebie widzi tyle zniewolenia alkoholem, nikotyną, używkami. Ukierunkowany na pomoc zagubionym musi aktywnie działać na rzecz profilaktyki szkolnej i z pełną konsekwencją czuwać nad przestrzeganiem prawa do trzeźwego życia w czasie szkolnych dyskotek, wyjazdów, uroczystości. Musi jak Mistrz wskazywać drogi wyzwolenia, być moderatorem dobrych obyczajów, trzeźwego życia i moralnej odnowy. Musi mieć odwagę powiedzieć światu o niebezpieczeństwach picia i skutkach alkoholizmu. A skutki są straszne. „Alkoholizm powoduje, że mądry ludzie głupieją, dobrzy stają się źli, czuli – szorstcy, wrażliwi – gburowaci, zaleknieni – agresywni”. (E. Woźdyło, *Aby wybaczyć*, s. 116)

Nikt nie chce być głupi, zły, szorstki ni gburowaty. Jest więc szansa, że odpowiednio zmotywowany młody człowiek zechce otworzyć się na pomoc zewnętrzną i podejmie pracę nad sobą. Może odnajdzie utracone poczucie własnej wartości, odkryje godność człowieka, a może zacznie się znowu uśmiechać. Tej szansy nie wolno nikomu zaprzepaścić. Być może kiedyś ktoś z tych młodych ludzi czekał na wyciągniętą pomocną dłoń, a gdy jej nie znalazł sięgnął po kieliszek, papieros, narkotyk. Być może nie odnalazł się w rodzinie naznaczonej bezrobociem, ubóstwem i brakiem dobrych relacji interpersonalnych. Może ktoś zabił w nim poczucie własnej wartości, a brak zdolności, kompleksy i cały wachlarz innych trudności przeżywanych w szkole wprowadziły w jego życie chaos. Może pojawiły się wyzwania natury duchowej

wej – walka z wyrzutami sumienia, Panem Bogiem i samym sobą, a więc poczucie utraconej duchowości, bezsensu i psychicznej destrukcji.

Chrześcijański wychowawca i uczeń Chrystusa musi się zmierzyć z tym problemem i nieustannie wskazywać drogi odnowy. W jego zasięgu są chrześcijańskie środki przekazu, dar modlitwy i Księga życia. Dzięki niemu katecheza może stać się szkołą modlitwy, miejscem budowania nowych relacji z Bogiem i między ludźmi a także czasem czysty, w której słyhać głos Pana i bicie własnego serca. Mimo niezrozumienia i wewnętrznego uporu środowiska jest w stanie pokonać niemoc i zniechęcenie, a przepelniony miłością i pokorą umie cierpliwie znosić obelgi dla Jezusa. Wszystko czyni w imię Chrystusa. Jest jak On wierny Bożemu słowu. Niesie Je z gorliwością pierwszych chrześcijan, a pozostając autentycznym w swojej wierze pomaga powstać z upadków i porzucić kręte ścieżki poplątanego życia.

Może także skutecznie pomagać innym nauczycielom, by z pokorą podchodzili do prezentowanych w ramach programu fragmentów biblii i pochylali się nad nimi jak nad żywym słowem Boga. W ten sposób pokaże szansę lepszego zrozumienia ludzkiej godności i własnego miejsca w życiu.

Uzdrowienie człowieka uwikłanego w nałogi, pogrążonego w chaosie dnia codziennego, zniewolonego przez komputer, hazard, hedonizm nie dokona się natychmiast. Jest długim i żmudnym procesem. Dlatego wymaga szybkich i skutecznych decyzji – powrotu do dekalogu, sprawdzonego systemu wartości, ładu i harmonii w świecie. Tylko wtedy uczeń Chrystusa przemieni się w Jego rycerza i powtórzy za autorem piosenki:

*„Kochać co dzień od nowa,
kochać co dzień goręcej,
zawsze być blisko Boga,
razem z Nim iść przez świat
to jest najważniejsze,
to jest najpiękniejsze,
za to warto życie dać”.*

Prośmy, by imperativ miłości udoskonalił w nas pragnienie pracy nad sobą i pomoc wszystkim zniewolonym, uzależnionym, zagubionym na krętych drogach życia.

Regina Ziarko-Podlaska

Modlitwa wiernych

Stojąc przed Bogiem w czasie tej Mszy św. módlmy się gorliwie o łaski potrzebne nam i naszym najbliższym.

1. Módlmy się za Kościół – Matkę naszą, by stał się szkołą prawdziwych uczniów Chrystusa. *Ciebie prosimy...*

2. Módlmy się za biskupów, kapłanów i diakonów, by pobierając nauki u największego z Mistrzów stawali się dla nas wzorem skromności, miłości i służby braciom. *Ciebie prosimy...*
3. Módlmy się za nauczycieli i katechetów, by swoim życiem i przykładem pociągali innych do Chrystusa a zachowując trzeźwy umysł z wiarą spoglądali w przyszłość. *Ciebie prosimy...*
4. Módlmy się za pogrążonych w nałogach, zniewolonych fizycznie i psychicznie, bo ujrzeli światło prawdy i poszli za nim przez życie. *Ciebie prosimy...*
5. Módlmy się za wszystkich, którzy powstałi z nałogów, by przeżywając radość wyzwolenia mieli czas i siłę nieść pomoc swym braciom. *Ciebie prosimy...*
6. Módlmy się za zgromadzonych wokół Pańskiego Stołu, by rozpoznali swe powołanie i podjęli służbę braciom jeśli taka jest wola Pana. *Ciebie prosimy...*

Boże, wejrzyj z miłością na wszystkie prośby i błagania, które Tobie przedstawiamy. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie

Prośmy, by Bóg, który nam błogosławi, udoskonalił w nas pragnienie pracy nad sobą i pomoc wszystkim zniewolonym, uzależnionym, zagubionym na krętych drogach życia.

DROGA KRZYŻOWA

Wolni i wyzwalający

Stacja 1. *Pan Jezus skazany na śmierć*

Sądzenie było sprawą Pilata. Świadczenie prawdzie było i jest sprawą Jezusa i chrześcijan.

Nie naszą rzeczą jest sądzić. Naszą rzeczą jest świadczyć. Świadczyć, tak jak słońce, o miłości i dobroci Boga, świadczyć przez prostą i pokorną służbę, z wykluczeniem własnych interesów, własnego egoizmu. Tą bronią jedynie możemy zwyciężyć zło.

Stacja 2. *Pan Jezus bierze krzyż na swe ramiona*

Jeżeli chcę kogoś podnieść, to muszę najpierw się schylić. Muszę tam być, gdzie on jest. Muszę stanąć obok niego, na tym samym fundamencie, a potem mogę go podnieść, podnosząc się razem z nim. Tylko tak możemy ratować, tak możemy wyzwalać, podając rękę słabym braciom. I to jest sens Kruczyżka.

cjaty Wyzwolenia Człowieka. Nie trzeba żadnej długiej argumentacji, nie trzeba długich wywodów. Oczywiście, to co mówi medycyna, co mówią lekarze, co mówią inne nauki o szkodliwości alkoholu, też jest potrzebne i pozytywne, ale to wszystko nie wyzwoli żadnego ruchu odnowy. Nie stworzy armii ludzi odważnych. Tu trzeba spojżenia na krzyż Chrystusa. Krucjata może się rodzić tylko z krzyża, ze spojżenia na miłość Chrystusa, który dla nas tak się „uniżył, że stał się posłusznym aż do śmierci, a była to śmierć krzyżowa” (por. Flp 2,8). Jeżeli ta miłość zawładnie naszym sercem, to da nam moc, abyśmy mogli umacniać innych. I ta miłość nas wyzwoli, abyśmy mogli wyzwalać innych.

Stacja 3. Pan Jezus upada pod krzyżem

A tymczasem być chrześcijaninem, to znaczy należeć do Chrystusa, i myśleć, i czuć w swoim sercu razem z Chrystusem. To znaczy myśleć z troską, z poczuciem odpowiedzialności o braciach: o całym naszym narodzie, o całym Kościele, a nawet o całej rodzinie ludzkiej. Chrześcijanin – ten, który jest Chrystusowy, nie może już prowadzić życia prywatnego, nie może już zamknąć się w swoim świecie i myśleć sobie: „niech na całym świecie wojna, byle polska wieś spokojna”, niech się dzieje co chce, ja wiem, to mi wystarczy, co mam zrobić, żeby siebie zbawić: spełnić przykazania, które mnie obowiązują. Największy grzech nas chrześcijan, katolików, członków Mistycznego Ciała Chrystusa, członków wspólnoty Kościoła to ten, że każdy z nas zamyka się w swoim małym świecie, wyłącza ze swojej świadomości sprawy dobra ogólnego, sprawy braci, Kościoła, narodu, i myśli: niech się inni o to martwią.

Stacja 4. Pan Jezus spotyka Matkę

Spójrz na Maryję. Ona taka właśnie jest – otwarta. Wolna. Chociaż cierpi, bo miłuje Jezusa. Cierpi, ale miłuje. Posiada siebie w dawaniu siebie Jezusowi, w noszeniu w swoim sercu Jego bólu.

Człowiek został w swoim stworzeniu uzdolniony i powołany do istnienia na sposób Boży – to znaczy do posiadania siebie w dawaniu siebie, czyli przez miłość. Wolność zaś warunkuje możliwość czynienia daru z siebie. Wolność człowieka jest również wolnością „dla”, mianowicie dla miłości. Ta miłość zaś ma być realizowana w relacji do Boga i do innych ludzi.

Stacja 5. Szymon z Cyreny przymuszony do pomagania w niesieniu krzyża

Szymon z Cyreny: dlaczego akurat ja?! Pomoc bratu w niesieniu krzyża ciebie też wyzwala.

Potrzebna jest odwaga, żeby myśleć, odwaga, żeby czynić zgodnie z tym, o czym się pomyślało. Rozum mi mówi, że to nie ma sensu, że to jest źródłem

wielkiego zła, wielkiego nieszczęścia. Mam dosyć motywów, żeby powiedzieć „nie”. Wobec tego idę za światłem. Jestem wolny. Rodzi się jednak pytanie: Dlaczego ja mam być tym śmiałym, dlaczego ja to mam zrobić? Niechby to zrobili inni! Owszem, to wszystko jest przekonujące, ale dlaczego akurat ja?!

Stacja 6. *Weronika ociera twarz Panu Jezusowi*

Czym jest czyn Weroniki? Co ona uczyniła? To akt odwagi, sprawiający, że oblicze Jezusa pozostaje na zawsze w niej.

To jest prawdziwy czyn wyzwolenczy: wyzwolenie siebie od lęku, od naci-sków, od opinii, od zdania innych, słabych braci – przez podanie im ręki. Wyzwolenie od innych uzależnień, od egoizmu, który prowadzi do mordowania dzieci nie narodzonych. Z tym idzie w parze wyzwolenie od lęku: „Nie lękajcie się”, bo tylko lęk nas czyni niewolnikami. Kto się nie boi, ten jest wolny, nawet kiedy znajduje się za kratami więzienia czy w obozie koncentracyjnym. To jest wolność synów Bożych, której nam nikt nie może odebrać, tylko my sami przez lęk, przez strach. Wyzwolenie przez prawdę: „prawda was wyzwoli”, (J 8, 32). Wyzwoli nas wtedy, gdy będziemy mieli odwagę mówić prawdę, domagać się prawdy, świadczyć o prawdzie, czynić prawdę. To jest prawdziwa Krucjata Wyzwolenia. To jest wielkie zadanie [...]. Trzeba, abyśmy wszyscy odrzucili tę potęgę, która nas zniewala. Wtedy staniemy się silnym, mocnym narodem, który będzie mógł wyzwalać inne narody.

Stacja 7. *Pan Jezus upada pod krzyżem po raz drugi*

A na jerozolimskich uliczkach tłum przechodniów reagował obojętnością.

Czy my [...] czujemy się odpowiedzialni za to wszystko? Przecież to jest nasza sprawa, nasza rodzina, nasz naród, Kościół, Ciało Mistyczne Chrystusa. Czy możemy umyć ręce i powiedzieć, że to oni? Czy nie jesteśmy podobni do faryzeusza, którzy z boku obserwują, co się dzieje, i robią złośliwe uwagi? W Kościele słyszymy listy pasterskie, kazania, słyszymy głosy podnoszące alarm. Czy czasem nie reagujemy na nie podobnie jak ten faryzeusz, który stał w świątyni przed ołtarzem i modlił się: Dziękuję Ci, Boże, że nie jestem jako inni ludzie, jako ci celnicy, cudzołożnice; że nie jestem jak te kobiety, co mordują dzieci, jak ten pijak. I wychodzimy zadowoleni z kościoła, że znowu słyszeliśmy o tych bezbożnikach, ateuszach, o tych, którzy niszczą nasz naród, ale przecież to nie my; my jesteśmy niewinni, umywamy ręce. Czy tak być może, czy wolno nam zachować taką postawę?

Stacja 8. *Pan Jezus pociesza płaczące niewiasty*

Niewiasty płaczące – styl lęku, narzekania, negatywne świadectwo. Jezus mówi do nich, uspokaja je: „Nie płaczcie”. On nie martwi się o siebie, jest w nim głęboki pokój, nawet w takiej sytuacji.

Jeżeli potrafię pójść do tych ludzi, z którymi się spotykam, a którzy są kłębkiem nerwów, czują się zagubieni i nie potrafią sprostać problemom życiowym, jeżeli potrafię wobec nich pokazać ten pokój głęboki płynący z uwierzenia w Ewangelię Chrystusa to wtedy jest to świadectwo, które może tym ludziom pomóc. Jeżeli natomiast ja sam wpadam w ich styl lęku, narzekania, zabezpieczania się, to moje świadectwo jest negatywne – pokazuję im, że wiara na nic się nie przyda w konkretnym życiu, bo nie rozwiązuje problemów.

Stacja 9. *Pan Jezus upada pod krzyżem po raz trzeci*

Solidarnie – jesteśmy jednym narodem, jedną rodziną – musimy pokutować za grzechy innych. Im bardziej ktoś jest zdolny zrozumieć, co to jest grzech, im bliżej ktoś stoi Boga, tym bardziej powinien się czuć odpowiedzialny za grzechy braci i pokutować za innych i za swoje grzechy. To jest pierwsza odpowiedź: uznać naszą winę, naszą współwinę, naszą współodpowiedzialność. „Bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem.” Któż z nas może powiedzieć, że nie zgrzeszył w tych sprawach przez zaniedbanie? Musimy stanąć przed Bogiem w poczuciu naszej winy, przyjmując pokutę za braci, zacząć przebłaganie wobec Boga, by upraszać Jego miłosierdzie.

Stacja 10. *Pan Jezus z szat obnażony*

Ogółocenie – dobrowolnie z czegoś, co jest dobre – dla brata. Jak Chrystus, który ogółocił samego siebie, który stał się ubogi, aby nas swoim ubóstwem ubogacić.

Chrystus stawia nam pytanie: „Czy miłujesz mnie więcej, aniżeli ci?” Jeżeli miłujesz więcej, to zrób coś więcej. Abstynencja nie jest twoim obowiązkiem. Jeżeli czasem wypijesz kieliszek wina przy jakiejś okazji, nie zgrzeszysz. Możesz, jesteś wolny. Nie ma takiego przykazania Bożego ani kościelnego, które by zakazywało. Kierowcę, który siada za kierownicę, ludzi chorych na pewne choroby, alkoholików obowiązuje zakaz picia, ale dla wszystkich takiego obowiązku nie ma. Do wszystkich swoich wiernych natomiast, do swoich uczniów Chrystus kieruje pytanie: „czy miłujesz mnie więcej?” Jeśli tak, to z miłości złóż ofiarę. Wyrzeknij się tego, co dla ciebie jest dozwolone. Złóż ofiarę.

Stacja 11. *Pan Jezus przybity do krzyża*

Dać się przybić do krzyża – a nie uciekać w ciepły kąt, bo to uszczęśliwia. „Ojciec” – „Przebac im” to służba wobec braci...

Jako chrześcijanie jesteśmy współnamaszczeni z Chrystusem namaszczo- nym, który powołał nas, uzdolnił i posłał, abyśmy wraz z Nim współdziałali w zbawianiu świata w tej godzinie i w aktualnych sytuacjach. Dlatego też

nie wolno nam pojmować naszej wiary jako ucieczki do wnętrza, do uszczęśliwiającej „ja – Ty – relacji” z Jezusem, lecz mamy w niej widzieć wezwanie do przyjęcia wspólnie z Chrystusem Sługą służby wobec naszych braci, aby ich przez naszą odpowiedzialną miłość i gotowość do ponoszenia ofiar, mocą krzyża Chrystusowego prowadzić do zbawienia i wyzwolenia.

Stacja 12. *Pan Jezus umiera na krzyżu*

Słowo „krucjata” pochodzi od łacińskiego słowa „crux” – krzyż. Jest w nim wyrażone nasze przekonanie, że wyzwolenie może przyjść tylko stamtąd, z mocy Krzyża. Wyzwolenia może dokonać tylko Ten, który na krzyżu wyzwolił nas z niewoli grzechu i śmierci. Krucjata, a więc ci, którzy staną pod krzyżem, pod krzyżem Chrystusa. Pod krzyżem Chrystusa stała Maryja. Pod krzyżem z Maryją i z Ojcem Świętym chcemy stanąć my, Krucjata Wyzwolenia Człowieka. Chcemy się oddać Chrystusowi jako narzędzie, aby przez nas objawił moc Krzyża ku wyzwoleniu człowieka.

Stacja 13. *Pan Jezus zdjęty z krzyża*

Cierpienie serca Maryji: Martwy syn na Jej Kolanach, Jej martwe dzieci, zaplątane w grzech.

Krucjata Wyzwolenia Człowieka, zwana też Dziełem Niepokalanej, Matki Kościoła, jest ruchem maryjnym [...], który stoi zdecydowanie na stanowisku całkowitej abstynencji od alkoholu. Krucjata zrzesza w swoich szeregach tylko całkowitych abstynentów i zmierza do tego, aby jak najwięcej ludzi w imię miłości do Niepokalanej nakłonić do decyzji całkowitej abstynencji od alkoholu.

Stacja 14. *Pusty grób*

„Serce wielkie nam daj” – to prośba skierowana do Chrystusa. Niechaj to serce wielkie, które On nam da, objawi się w wielkim czynie, który mamy podjąć z miłości ku Niemu. Chrystusowi, który pyta nas: „Czy miłujesz Mnie, czy miłujesz Mnie więcej niż inni”, czy jesteś gotów ze Mną razem – jako moje narzędzie, dzieląc moją troskę zbawczą – iść ratować braci, naród, ratować tych, którzy giną, niech każdy odpowie w swoim sercu. A jeżeli jest gotowy, niech tę odpowiedź ukaże w znaku, aby stała się świadectwem i pociągła innych do podobnej odpowiedzi na pytanie Chrystusa.

opr. ks. Piotr Kulbacki

Sobota 9 lutego 2008 r.

Sobota po Popielcu

Czytania: Iz 58, 9b-14; Ps. 86; Łk. 5,27-32

Uczniami Chrystusa kapłani i świeccy apostołowie trzeźwości.

Wprowadzenie do Mszy św.

Dzisiejsza sobota kończy Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. Umiejscowiony na przełomie dwóch okresów liturgicznych – zwykłego i Wielkiego Postu – pragnie objąć swymi intencjami wszystkie osoby i płaszczyzny naszego życia, w których trzeźwość jest tak bardzo ważna. Dziś pragniemy polecać Bogu kapłanów oraz świeckich apostołów trzeźwości, aby nie tylko nigdy ich nie zabrakło, lecz aby zawsze byli prawdziwymi uczniami Chrystusa. Za to, że nie zawsze byliśmy wierni naszemu Panu, przepraszamy Go teraz, abyśmy mogli otwartym sercem słuchać Bożego Słowa i spotkać się z Nim w Eucharystii.

Rozważanie:

Apostołowie trzeźwości powinni posiadać odpowiednią wiedzę

Działalność służąca otrzeźwieniu naszego Narodu to niesienie pomocy już uzależnionym i ich rodzinom, jak też działalność służąca zapobieganiu uzależnieniom, zwłaszcza ludzi młodych, którzy dojrzewają do realizowania odpowiedzialnych zadań jakie stawia przed nimi Bóg. Do jednej i drugiej płaszczyzny działalności potrzeba ludzi, którzy będą w swoich środowiskach apostołami trzeźwości. Chodzi tu zarówno o osoby duchowne: kapłanów, osoby konsekrowane (braci i siostry zakonne), jak też osoby świeckie zaangażowane w niesienie posłania o życiu wolnym. Owo zaangażowanie jest niewątpliwie nieustannym realizowaniem posłannictwa naszego Pana Jezusa Chrystusa, który – jak słyszymy w dzisiejszej Ewangelii – „nie przyszedł wezwwać do nawrócenia sprawiedliwych, lecz grzeszników”. A skoro tak, potrzeba aby apostołowie trzeźwości byli prawdziwie uczniami Chrystusa pełnymi miłości miłosiernej, odkrywającymi dobro w tych, do których idą z posługą. Nie da się uzyskać takich apostołów bez ich kształcenia i formacji. Pierwszym miejscem, które po II wojnie światowej zajęło się kształceniem osób duchownych i świeckich apostołów był zakroczymski Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości, który w tym roku obchodzi czterdzieści lat swego istnienia. Ośrodek istnieje przy klasztorze Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w Zakroczymiu i został założony przez o. Benignusa Jana Sosnowskiego (†1997 r.) w 1968 roku. Miejsce to wyrosło z troski o. Benignusa o ludzi cierpiących z powodu pijaństwa i alkoholizmu. Jako dorastający chłopiec, jeszcze przed wojną, dostrzegł w rodzinie sąsiadów jakim cierpieniem podlegała ca-

ła rodzina, w której jedna osoba nadużywała alkoholu. Wtedy zastanawiał się, w jaki sposób można pomóc innym. Swoje pomysły mógł zrealizować dopiero po wojnie, po doświadczeniu pobytu w obozie koncentracyjnym. Uznał, że w apostołowaniu na polu trzeźwości potrzeba dwóch rzeczy: wiedzy na tematy, które mają być podejmowane w związku z działalnością trzeźwościami, a także formacji duchowej, w której istotną rolę odgrywa dobrowolnie podjęta abstynencja. Zaczęły więc być organizowane najpierw tzw. kurso-rekolekcje, których odbiorcami były osoby duchowne. Przekazywano im wiedzę, dzięki której mogli dotrzeć z prawdziwymi argumentami do uczestników rekolekcji bądź misji trzeźwościowych, które mieli po odpowiednim przygotowaniu głosić w diecezjach całej Polski. Niewątpliwie ogromne znaczenie miało miejsce, w którym odbywały się kurso-rekolekcje – klasztor. Dawało to możliwość formacji duchowej opartej o modlitwę, sakramenty święte. Dobrowolna abstynencja, która jest wielkodusznym darem ze względu na miłość do Boga i człowieka była bardzo ważnym elementem formacji. Abstynencja bowiem podjęta w duchu miłości kształtuje ducha ofiary, w sposób naturalny wzmacnia siłę woli, uczy umiejętności mówienia „nie”. Tak przygotowani duszpasterze nieśli w różne strony Polski przesłanie nadziei o możliwości życia bez nałogów. Działalność duchownych zaowocowała zainteresowaniem tego typu apostołstwem osób świeckich. Oni także zostali objęci systemem kurso-rekolekcji.

Idea podjęta przed laty w Ośrodku Apostolstwa Trzeźwości jest nadal aktualna: apostołowie trzeźwości powinni posiadać odpowiednią wiedzę, aby kompetentnie służyć tym, do których posyła ich Pan. Nie może jednak zabraknąć formacji duchowej, dzięki której działacze ci są równocześnie uczniami Chrystusa, który ukochał słabych, upadających grzeszników, za których oddał swoje życie. Módlmy się dzisiaj, aby nie zabrakło tych, którzy nie tylko będą chcieli działać w służbie uzależnionym ich rodzinom, podejmować działania profilaktyczne, ale nade wszystko będą chcieli kochać, jak ich Mistrz, Jezus Chrystus, którym nie zabranie wielkoduszności w podejmowania abstynencji z miłości do tych, którzy cierpią, którym nie zabraknie odwagi do tego, aby na wzór Pana nie opuszczać tych, którymi inni gardzą.

O. Jan Karczewski, OFM Cap.

Modlitwa wiernych

W Imię Jezusa Chrystusa przedstawmy naszemu Miłosiernemu Ojcu nasze prośby:

1. Módlmy się za Kościół święty, aby nie zabrakło w nim nigdy ducha gorliwości apostołowskiej dla wszystkich jego dzieci. *Ciebie prosimy...*

2. Módlmy się o pokój na świecie, aby nie doznawały cierpienia niewinne narody i ludy. *Ciebie prosimy...*
3. Módlmy się za rządzącymi narodami, aby troszczyli się nie tylko o byt materialny swoich państw, ale aby otaczali troską także duchowe potrzeby obywateli. *Ciebie prosimy...*
4. Módlmy się za świeckich i duchownych apostołów trzeźwości, aby troszczyli się o pogłębianie swojej wiedzy oraz o rozwój duchowy, aby jak najlepiej służyć ludziom, do których są posłani. *Ciebie prosimy...*
5. Módlmy się za chorych i cierpiących, aby spotkali na swojej drodze ludzi, którzy zechcą im pomóc w ich bólu fizycznym i cierpieniu moralnym. *Ciebie prosimy...*
6. Módlmy się za zmarłych, aby radowali się uczestnictwem w życiu świętych w niebie. *Ciebie prosimy...*
7. Módlmy się za nas samych, abyśmy na wzór Chrystusa Pana z miłością dostrzegali w każdym człowieku dziecko Boże. *Ciebie prosimy...*

Panie, który nie przyszedłeś wzywać do zbawienia sprawiedliwych ale grzeszników, wysłuchaj prośby, które my grzeszni do Ciebie zanosimy, który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Na rozestanie

Idźmy tam, gdzie posyła nas Pan i uczmy się jak być Jego apostołami – pełnymi miłości miłosiernej, wielkodusznie podejmujący Jego wolę służąc sobie nawzajem. Niech umacnia nas na tę drogę Chleb Eucharystyczny i błogosławieństwo, które teraz przyjmujemy.

XXVII Ogólnopolska Pielgrzymka Apostolstwa Trzeźwości na Jasną Górę

(trzecia sobota i niedziela czerwca)

Niedziela 15.06.2008 r.

XI Niedziela zwykła (trzecia niedziela czerwca)

Czytania: Wj 19,1-6a; Rz 5,6-11; Mt 9,36-10,42

Wprowadzenie do Mszy św.

U stóp Matki Bożej Częstochowskiej zgromadzili się pielgrzymi, którym leży na sercu dobro naszej trzeźwej Ojczyzny. Starajmy się w sposób duchowy pielgrzymować do tronu Królowej Polski i łączyć się z tymi, którzy trwają na modlitwie.

Modlitwa wiernych

Przez orędownictwo naszej drogiej Matki polećmy Bogu wszystkie nasze intencje.

1. Za Kościół w Polsce, aby swoim wiernym umiał ukazywać piękno życia w trzeźwości. *Ciebie prosimy...*
2. Za wszystkie organizacje odpowiedzialne za szerzenie ducha trzeźwości, by umiały skutecznie docierać do szerokich rzesz społeczeństwa. *Ciebie prosimy...*
3. Za rodziny żyjące trzeźwo i w abstynencji, aby ich przykład pociągał innych. *Ciebie prosimy...*
4. Za tych, którzy jeszcze trwają w alkoholizmie, by z Bożą pomocą mogli powstać ku lepszemu życiu. *Ciebie prosimy...*
5. Za nas samych, byśmy umieli szanować decyzje i wybory innych ludzi. *Ciebie prosimy...*

Boże, przyjmij nasze modlitwy, które z pokorą zanosimy przed Twój tron. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen

Propozycja ogłoszeń

Zachęcamy wszystkich ludzi dobrej woli, by swoja modlitwą i konkretną pomocą materialną wspierali tych, którzy są uzależnieni i ich najbliższych.

SIERPIEŃ – MIESIĄCEM ABSTYNENCJI

27 lipca 2008

XVII NIEDZIELA ZWYKŁA

(ostatnia niedziela lipca)

Czytania: 1 Krl 3, 5. 7-12; Rz 8, 28-30; Mt 13, 44-52

Wprowadzenie do Mszy św.

Przeżywamy radosny czas – czas wakacji. Wielu z nas wypoczywa i nabiera sił do całorocznej pracy. Pamiętajmy także o potrzebach naszego ducha. Eucharystia, na której jesteśmy, jest źródłem, które zasila nasze duchowe siły. Prośmy Boga, by te siły w nas umacniał.

Modlitwa wiernych

Z ufnością i pokorą wnieśmy do Boga nasze modlitwy.

1. Za Kościół święty, by dla współczesnego świata był znakiem miłości i przebaczenia. *Ciebie prosimy...*

2. Za ludzi zagubionych w dzisiejszym świecie, by z Bożą pomocą mogli odkryć sens swojego życia. *Ciebie prosimy...*
3. Za rodziny, w których występuje problem alkoholowy, by w swoim środowisku znalazły wsparcie i pomoc. *Ciebie prosimy...*
4. Za ludzi pracujących na roli, by szczęśliwie zebrali plony ziemi. *Ciebie prosimy...*
5. Za nas samych, byśmy umieli czerpać siłę i radość z niedzielnej Eucharystii. *Ciebie prosimy...*

Dobry Ojczy, zechciej wejrzeć z miłością na nasze modlitwy i spraw, byśmy stali się godni ich wysłuchania. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Propozycja ogłoszeń

Od dziś można zapisywać swoje abstynencje postanowienia w Parafialnej Księdze Trzeźwości. Będzie to widoczny znak naszej wspólnoty z tymi, którzy jeszcze cierpią z powodu nadużywania alkoholu.

Propozycja wpisu do Parafialnej Księgi Trzeźwości:

Na chwałę Boga i ku czci Matki Najświętszej, w poczuciu odpowiedzialności za losy Kościoła i Ojczyzny w trosce o ocalenie najwyższych wartości Narodu, na wynagrodzenie Panu Bogu za grzechy i w celu uproszenia daru trzeźwości dla Narodu przyrzekam powstrzymać się od używania napojów alkoholowych w miesiącu sierpniu 2008 roku.

XVIII NIEDZIELA ZWYKŁA – 3 sierpnia 2008 r.

(pierwsza niedziela sierpnia)

Czyt.: Iz 55, 1-3a; Rz 8, 35. 37-39; Mt 14, 13-21

Wprowadzenie do Mszy św.

Miesiąc sierpień głęboko zapisał się w naszej narodowej świadomości. Wiemy z najnowszej historii, jak brzemiennie wydarzenia miały miejsce w tym miesiącu. Dlatego w postawie wdzięczności dziękujemy Bogu za to wszystko, co nam uczynił, ale także polecamy Mu sprawy trzeźwości.

Modlitwa wiernych

Do Boga, który wzywa każdego z nas na drogę świętości, zanieśmy wspólne błagania.

1. Za Kościół święty, by umiał współczesnemu światu przybliżyć tajemnicę Bożego Miłosierdzia. *Ciebie prosimy...*
2. Za nauczycieli i wychowawców, by słowem i czynem wspierali młodych na drodze realizacji i dobra. *Ciebie prosimy...*
3. Za dobrowolnych abstynentów, aby znajdowali gorliwych naśladowców. *Ciebie prosimy...*
4. Za ludzi, którzy pomagają innym w trwaniu w trzeźwości, by nie zniechęcali się chwilowymi trudnościami. *Ciebie prosimy...*
5. Za nas samych, aby Chrystus Eucharystyczny był dla każdego z nas wielką radością. *Ciebie prosimy...*

Dobry Boże, wysłuchaj łaskawie wszystkie nasze modlitwy. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen

Propozycja ogłoszeń

1. Zachęcamy do uzewnętrzniania swoich decyzji abstynenckich wpisem do Parafialnej Księgi Trzeźwości.
2. W sierpniu w szczególny sposób pamiętajmy w naszych modlitwach o ludziach uzależnionych i ich rodzinach. Starajmy się także wychodzić do nich z konkretną pomocą materialną.

I Niedziela Adwentu – 30.11.2008 r.

Czytania: Iz 63,16b-17.19b; 64,3-7; 1Kor 1,3-9; Mk 13,33-37

Wprowadzenie do Mszy św.

Rozpoczynamy Adwent, czas przygotowania się na spotkanie z Chrystusem Panem narodzonym w betlejemskiej stajence, w którym powinniśmy szczególnie przyrzeć się swojemu życiu i zastanowić czy nie mamy coś do poprawy. Jeżeli tak, to uczynmy to jak najszybciej. Może warto zwrócić uwagę na zagrożenia związane z różnymi uzależnieniami. Niech będzie to czas radoznego oczekiwania i przygotowania się do narodzin Chrystusa.

Modlitwa wiernych

Wpatrzeni w świętych, którzy starali się w swoim życiu naśladować wskazania Ewangelii, zanieśmy nasze wspólne prośby i błagania.

1. Za Kościół św., aby umiał w tym czasie przygotować jak najlepiej swoich wyznawców na spotkanie z Chrystusem. *Ciebie prosimy...*
2. Za organizacje społeczne zwalczające alkoholizm, aby odważnie i z mocą głosiły hasła abstynencji i trzeźwości. *Ciebie prosimy...*
3. Za ludzi uzależnionych, by w tym świętym czasie mogli powstać ku lepszemu życiu. *Ciebie prosimy...*
4. Za nauczycieli i wychowawców, by ukazywali młodym ludziom właściwe drogi wyboru. *Ciebie prosimy...*
5. Za nas uczestniczących w tej Eucharystii, abyśmy zawsze umieli radować się obecnością Chrystusa. *Ciebie prosimy...*

Dobry Boże, wysłuchaj łaskawie wszystkie nasze modlitwy. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Propozycje ogłoszeń

Zachęcamy wszystkich, by w tym świętym czasie starali się podjąć trud wyrzeczeń, także od napojów alkoholowych. Swoje postanowienia można wpisywać do Parafialnej Księgi Trzeźwości.

Propozycja wpisu do Parafialnej Księgi Trzeźwości

„Tam, gdzie zawodzą wszelkie środki medyczne,
konieczne jest odwołanie się do abstynencji.”

Bp Antoni P. Dydycz

Jako uczeń Chrystusa, mając świadomość moralnych i społecznych skutków picia alkoholu postanawiam podjąć dobrowolnie zobowiązanie abstynencji od spożywania napojów alkoholowych. Ponadto nie będę napojów alkoholowych kupował, ani niktogo nimi częstował. Zobowiązanie to podejmuję na okres Adwentu 2008 (tj. od 30 listopada do 24.12.2008 r.) w wiadomej sobie intencji i uzewnętrzniam niżej złożonym podpisem.

Nowy Rok 1.01.2009 r.

Świętej Bożej Rodzicielki Maryi

Czytania: Czyt.: Lb 6,22-27; Ga 4,4-7; Łk 2,16-21

Wprowadzenie do Mszy św.

Obecna Uroczystość wprowadza nas w nowy rok kalendarzowy. Jest to zarazem nowy rozdział naszego życia. Niech ten Nowy Rok będzie dla nas czasem błogosławionym i wolnym od różnych złych skłonności i przyzwyczajzeń.

Modlitwa wiernych

Gromadząc się na początku roku przy stole Eucharystycznym prosimy dobrego Pana w naszych intencjach.

1. Za cały lud Boży, by wiernie podążał śladami Chrystusa. *Ciebie prosimy...*
2. Za rodziny dotknięte pijaństwem najbliższych, aby mężnie znosiły wszelkie trudy i przeciwności. *Ciebie prosimy...*
3. Za dzieci przystępujące w tym roku do I Komunii św., aby Chrystus był ich siłą i ucieczką zwłaszcza w chwilach pokus. *Ciebie prosimy...*
4. Za ludzi w podeszłym wieku, by umieli łączyć swoje cierpienia z ofiarą Chrystusa. *Ciebie prosimy...*
5. Za nas samych, byśmy przeżywali każdy dzień nowego roku z sercem przepelnionym nadzieją. *Ciebie prosimy...*

Boże, z Twojej woli w łonie Maryi Panny Twój Syn Jednorodzony stał się człowiekiem, aby przez Krzyż poprowadzić nas ustawicznie swoją łaską na drodze życia wiecznego. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Propozycje ogłoszeń

Nowy Rok jest dla nas okazją do mobilizowania się w dobrym postępowaniu. Z pewnością będziemy umieli to dobro realizować, gdy będziemy żyć wolni od alkoholu i innych uzależnień. Taki przykład zachęci innych do podobnych postanowień.

Z NAUCZANIA JANA PAWŁA II

Przestanie Ojca Świętego do uczestników Międzynarodowej Konferencji na temat Problemów Narkomanii i Alkoholizmu

(zorganizowanej przez Radę Pontyfikalną do spraw Pomocy Duszpasterskiej Pracownikom Służby Zdrowia; Watykan, 21-23 listopada 1991 r.)

Narkomania i alkoholizm zagrożeniem życia: to temat będący przedmiotem Państwa rozważań. Trafnie więc brzmią tu, a właściwie mogą służyć jako motyw przewodni tej Konferencji, pełne znaczenia słowa św. Pawła: *Contra spem in spem*, które są zadośćuczynieniem dla tych, idących za przykładem czcigodnego patriarchy Abrahama, którzy ufnie wierzą w obietnice Pańskie i prawo do nadziei, nawet wtedy, gdy z czysto ludzkiego punktu widzenia taka nadzieja może wydawać się pusta i bezsensowna. Narkomania i alkoholizm, ze względu na wagę tych nałogów i zastraszającą szybkość rozprzestrzeniania, to zjawiska, które zagrażając rodzajowi ludzkiemu, niweczą najgłębsze motywacje nadziei, która aby stać się prawdziwą, musi być w życiu – wiarą w sens życia.

Nietrudno jest, po dokładnym namyśle, znaleźć wzajemny związek wspomnianych zjawisk i rozpaczy. Z jednej strony u podstaw uzależnienia od alkoholu i narkotyków – mimo bolesnej złożoności przyczyn i warunków takiego uzależnienia – leży na ogół egzystencjalna pustka wywołana brakiem wartości moralnych oraz niewiarą w siebie samego, w innych ludzi, wreszcie w sens życia w ogóle; a z drugiej strony, trudności, które piętrzą się przed próbą wyrwania się z nałogu, nasilają się, wzmagając poczucie rozpaczy u ofiar, ich rodzin i otoczenia. Rodzi to postawy rezygnacji i poddania.

Trzeba by dodać, że z upływem czasu zjawiska alkoholizmu i narkomanii rozrosły się tak niewspółmiernie, że oto dzisiaj stanęliśmy w obliczu podstępnych plag społecznych, które rozlewają się na cały świat podsycane przez wielkie interesy gospodarcze, a niekiedy również polityczne. Podczas gdy wiele istnień ludzkich ulega zagładzie potężni „narkotykowi” władcy arogancko oddają się zbytcom i rozpuście. Jeśli myśleć kategoriami jednostki ludzkiej, powody do rozpaczy (*contra spem*) wydają się przeważać, szczególnie wśród tych rodzin, które naznaczone i bezpośrednio dotknięte tym smutnym zjawiskiem, nie odczuwają dostatecznej pomocy czy ochrony społecznej. Głęboko współczując, jestem blisko tych ludzi, dzieląc z nimi ich smutek; chciałbym

spotkać się z każdym z nich, przynieść im pocieszenie Chrystusowe (por. 2 Kor 1,5), dodać im bodźców do otrząśnięcia się z poczucia osamotnienia i zniechęcenia.

Bardzo często, gdy myślę o ofiarach narkotyków i alkoholu, a zwykle są to młodzi ludzie – choć rozprzestrzenianie się nałogu w środowisku dorosłych jest źródłem rosnącego zaniepokojenia – przychodzi mi na myśl przypowieść z Ewangelii o człowieku, który napadnięty przez bandytów, został przez nich obrabowany i zostawiony na wół żywy. na drodze do Jerycha (por. Łk 10, 29-37). I uderza mnie wtedy myśl, że te współczesne ofiary to również „ludzie w drodze”, w poszukiwaniu czegoś, w co mogliby wierzyć, aby żyć; jednak natykają się o to na handlarzy śmiercią, którzy rabują ich, nęcąc iluzoryczną wolnością i fałszywymi widokami szczęścia. Te ofiary to mężczyźni i kobiety, którzy zostają obrabowani z najbardziej cennych wartości, którym zadaje się rany cielesne i duchowe, którym gwałci się głębię ich sumienia i uraża godność osobistą. W tej sytuacji powody popychające ludzi do utraty wszelkiej nadziei mogą wydawać się rzeczywiście uzasadnione.

Tak Państwo, jak i ja zdajemy sobie z tego sprawę, a jednak mimo wszystko pragniemy zaświadczyć, że istnieją powody, aby mieć nadzieję, i są one znacznie silniejsze niż te skłaniające do jej utraty (contra spem in spem).

Zaprawdę, dzisiaj też, tak jak w ewangelicznej przypowieści, nie brakuje dobrych samarytan, gotowych do poświęceń, czasem ryzykujących swym własnym życiem, aby stać się „bliźniemi” tych w potrzebie. Dlatego też chciałbym skierować moje słowa do ludzi dotkniętych ciężką próbą nałogu: nie poddawajcie się rozpacz! Raczej módlcie się ze mną, aby ci dobrzy samarytanie pracujący czy to w placówkach społecznych, czy też ochotniczych grupach powiększali swoje szeregi nie tylko o zwykłych obywateli, ale również o przywódców narodów tak, aby stworzyć zjednoczony front zaangażowany również, poza działaniami prewencyjnymi i rehabilitacją ludzi dotkniętych nałogiem, w demaskowanie handlarzy śmiercią oraz rozrywanie pajęczyny dezintegracji moralnej i społecznej.

Staliśmy oto w obliczu zjawiska o przerażających rozmiarach i proporcjach, nie tylko dlatego, że tak wielka jest liczba straconych istnień ludzkich, ale również dlatego, że niepokojąco szerzy się zaraza moralna, która od pewnego czasu dotyka również bardzo młodych ludzi, tak jak, niestety, nierzadko dzieci, zmuszanych do rozprowadzania narkotyków przez osoby same zażywające tę truciznę. Powtarzam więc z serca płynący apel skierowany parę lat temu do licznych krajowych i międzynarodowych ugrupowań społecznych o zahamowanie ekspansji rynku narkotyków. Po pierwsze więc trzeba interesy spekulujących na tym rynku wydobyć na światło dzienne, trzeba rozpoznać stosowane przez to środowisko narzędzia i mechanizmy działania, trzeba wreszcie rozpocząć wspólny skuteczny demontaż wspomnianych tu

mechanizmów. Nie należy również zapominać o stymulacji rozwoju gospodarczego tych populacji, które aby utrzymać się przy życiu, hodują śmiertelne substancje. Jednocześnie trzeba by podjąć próbę stworzenia wzajemnie powiązanego systemu pomocy działającego nie tylko na rzecz prewencji, ale również rehabilitacji i integracji młodych ludzi dotkniętych nałogiem (Apel z 23 września 1989).

Z pewnością istnieje wyraźna różnica pomiędzy zażywaniem narkotyków a spożywaniem alkoholu; podczas gdy picie alkoholu nie koliduje z zasadami moralnymi i tylko jego nadużywanie powinno być potępione, tak zażywanie narkotyków jest zawsze zakazane, gdyż powoduje nieuzasadnioną rezygnację z posługiwania się rozumem, z posiadania własnej woli, a wreszcie z wolności osobistej. Należy tu również podkreślić, że przy uciekaniu się do środków psychotropowych, zapisywanych na receptę w ściśle określonych przypadkach, aby złagodzić cierpienie, trzeba zawsze przestrzegać niezwykle surowych kryteriów uniemożliwiających przyzwyczajenie czy uzależnienie się pacjentów od tych środków. Zadaniem władz medycznych, lekarzy i pracowników placówek badawczych jest zmniejszenie tego ryzyka do minimum poprzez zastosowanie właściwej prewencji i informacji.

Uzależnienie od narkotyków i alkoholu zagrożeniem życia. Nie można głosić „wolności zażywania narkotyków” lub „prawo do narkotyków”, ponieważ istota ludzka nie ma prawa ani do samodestrukcji, ani też do rezygnacji z godności osobistej, która przecież pochodzi od Boga! A omawiane nałogi, o czym nie można zapomnieć, nie tylko pogarszają fizyczne i psychiczne samopoczucie ofiary, ale również tak frustrują osobę uzależnioną, że przestaje ona być zdolną do łączności duchowej i poświęceń. Jest to szczególnie tragiczne w przypadku młodzieży. Młodość to czas poznawania życia, okres wielkich ideałów i szczerej, ofiarnej miłości.

Pragnę więc jeszcze raz zwrócić się do młodzieży z serdecznym zatroskaniem: strzeżcie się pokusy poznania iluzorycznych, tragicznych przeżyć! Nie poddawajcie się im! Czemu kierujecie się w ślepy zaułek? Czemu rezygnujecie z przeżycia pełnego okresu dojrzewania, akceptując przedwczesną starość? Czemu marnujecie energię i swoje własne życie, które przecież może być radosnym potwierdzeniem ideałów uczciwości, pracy, poświęcenia, czystości i miłości? Tak właśnie – miłości!

Ofiarom alkoholizmu, rodzinom i środowiskom, które muszą tak wiele wycierpieć z powodu ułomności ich członków, Kościół, w imieniu Chrystusa, proponuje rozwiązanie i alternatywę – terapię miłością; Bóg jest miłością i ktokolwiek żyje w miłości, osiąga wspólnotę duchową z innymi i z Bogiem! „Ci, którzy nie kochają, pozostają martwi” (1J 3,4). Ale ktokolwiek kocha, poznaje smak życia i żyje!

Nie można, drodzy bracia i siostry, zwalczać alkoholizmu czy narkomanii, leczyc i skutecznie uzdrawiać ofiary nałogów, dopóki nie odbuduje się takich wartości moralnych, jak miłość i sens życia – jedynych nadających prawdziwy sens naszej egzystencji, szczególnie jeśli opromienione są światłem wiary. Społeczeństwo nie powinno, a nawet nie może być obojętnym na pocucie wyobcowania u narkomanów. Nie można też czuć się rozgrzeszonym tylko dlatego, że popiera się pracę ochotników, która choć nie do zastąpienia, nie jest, niestety, wystarczającą. Potrzebne są środki! Potrzebne są śmiałe działania!

Jeśli więc Kościół powinien działać na niwie moralnej i pedagogicznej, interweniując tu ze szczególną wrażliwością, to instytucje publiczne muszą wypracować skuteczną politykę uspokojenia niepokojów jednostkowych i społecznych, wśród których można by wymienić kryzys rodziny – podstawowej komórki społecznej, bezrobocie wśród młodych ludzi, brak mieszkań, problemy służb medycznych i socjalnych oraz system edukacyjny.

W tej walce o prewencję, leczenie i uzdrowienie decydującą rolę odgrywają badania interdyscyplinarne, w które Konferencja ta ma znaczący wkład.

Składając gratulacje z okazji tego naukowego kolokwium mającego na celu niesienie pomocy, chciałbym również powiedzieć, jak głęboko doceniam szerokie uczestnictwo młodych i nie tak bardzo młodych ludzi w programach rehabilitacyjnych i w każdym przedsięwzięciu ukierunkowanym na ten szlachetny cel. Z zapewnieniem moich żarliwych modlitw i mojej serdecznej solidarności z Wami, ponawiam moją zachętę, aby patrzeć w życie z wiarą, ufać nieocenionej wielkości przeznaczenia człowieka, który – z ochotą to powtarzam – jest stworzony na obraz i podobieństwo Pana Boga.

Reasumując, ponownie zachęcam do nadziei mimo jej braku; *contra spem in spem*, a szczególnie kieruję te słowa do tych, którzy z godną podziwu hojnością i w duchu chrześcijańskim stają się bliźniami tych braci i sióstr, którzy są w potrzebie, ponieważ zostali dotknięci i przygnieceni ciężarem godnych ubolewania nałogów.

Kościół pragnący pracować dla ludzi jest i zawsze będzie po stronie tych, którzy z odpowiedzialnym zaangażowaniem zmagają się z plagami społecznymi narkomanii i alkoholizmu. Kościół będzie dodawał im odwagi, zachęcał i słowem i łaską Chrystusa. To On jest światłem opromieniającym człowieka, prowadząc go do portu dojrzałego i godnego życia.

Niech Najświętsza Panna towarzyszy szlachetnym wysiłkom wszystkich, którzy poświęcają swój czas i energię na rzecz tej wytężonej i wymagającej odwagi służby. I im właśnie, z pomocą Boską, przekazuję moje z całego serca płynące błogosławieństwo.

Dalekowzroczność „Wytycznych Episkopatu dla kościelnej działalności trzeźwościowej”

W dobie gwałtownych przemian społeczno-politycznych w Polsce dokonują się szybkie przemiany w obyczajowości. Otwarcie granic dla wymiany gospodarczej oraz dla podróżowania i poszukiwania pracy łatwo powoduje erozję obyczajowości związanej z rodzinnym domem i ojczyzną wynikającej z przyjmowania lokalnego systemu wartości. Obserwujemy łatwowierne poddanie się na wielu odcinkach procesowi alkoholizowania się społeczeństwa. Proces ten jest świadomie stymulowany cynizmem reklamujących się producentów alkoholu.

Weszliśmy w charakterystyczny dla końca XX wieku trend alkoholizowania społeczeństw poddanych presji coraz intensywniejszego konsumpcyjnego stylu życia. Jak można było przewidywać, chwilowy spadek spożycia wódki, nie trwał długo, zaś propagowane zwyczaje piwne sprzyjają powrotowi do wysokoprocентовych napojów. Równocześnie nastąpiła dramatyczna przemiana obyczajowości – podobnie jak w innych krajach zachodnich młodzież uległa reklamie piwa, co gorsza za częstym przyzwoleniem rodziców. Drastycznie obniżył się wiek inicjacji alkoholowej, łącznie z wyrównaniem „szans” dziewcząt i chłopców.

Równocześnie okazuje się, że specjaliści z Zachodu ze zdumieniem zdroszczą nam prawnych możliwości rozwiązywania problemów alkoholowych. Skonstruowany w latach 90. system oparty o najniższy szczebel samorządowy daje gwarancje powstrzymania nowej fali alkoholizmu w konsumpcyjnym społeczeństwie postindustrialnym. Pod jednym wszakże warunkiem; iż decydenci najniższego szczebla mają właściwy osobisty stosunek do alkoholu i poczucie odpowiedzialności za młode pokolenie – także za swe dzieci!

Jaka jest odpowiedź Kościoła w Polsce na te zjawiska? Okazuje się, że z jednej strony wielu ludzi uległo tej presji, niemało rodziców dawało przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młodzież, wielu duchownych ulega emancypacji w kierunku „europejskiej” puszki piwa”, o zgrozo zdarzały się parafialne festyny sponsorowane przez producentów piwa i serwujących swoje produkty.

Z drugiej zaś strony tak jak w minionych epokach to właśnie Kościół stał zawsze na czele inicjatyw mających ochronić godność człowieka. Podobnie jak w sferze świeckiej mamy unikalny system rozwiązywania problemów alkoholowych, tak i Kościół w Polsce posiada jedyny tego typu dokument w świecie: „Wytyczne Episkopatu dla kościelnej działalności trzeźwościowej”. Dokument ten zbierający wieloletnie doświadczenia pracy trzeźwościowej Kościoła powstał w okresie Wielkiej Nowenny, jako element milenijnego programu odrodzenia moralnego; w latach posoborowych został znowelizowany w duchu Vaticanum II. Wypracowana przez wieloletnie doświadczenie Kościoła metoda działalności trzeźwościowej okazuje się być adekwatna także w okresie transformacji społecznej.

Zgodnie z postulatami Wytycznych Episkopatu na wielu uczelniach i wydziałach teologicznych pojawia się tematyka uzależnień i psychoprofilaktyki. Coraz bardziej znane są wesela urządzone bez alkoholu, choć często zapomina się o dobru duchowym i obyczajowym jakie płynie z uroczystego błogosławieństwa udzielanego z tej okazji przez Biskupa diecezjalnego. Dziś wspierają uzależnionych grupy AA istniejące przy parafiach, które swoim dorobkiem potwierdzają, że słusznie obrano jako podstawową zasadę kościelnej działalności trzeźwościowej zasadę „przez dobrowolną całkowitą abstynencję wielu, do trzeźwości stanowej i zawodowej wszystkich”.

Ponieważ w Polsce istnieje dziś dość dobra sieć pomocy świeckiej i kościelnej uzależnionym i ich rodzinom, akcent należy, zgodnie z Wytycznymi położyć na kształtowanie obyczajowości religijno – rodzinnej. Niech nie zanikają zobowiązania abstynenckie dzieci pierwszokomunijnych – niekiedy pomijane nawet przez duchowieństwo w myśl zasady – po co dzieci mają mieć wyrzuty sumienia, gdyby nie dotrzymały zobowiązań – a statystyki zdają się na to wskazywać. A przecież to nie są śluby objęte sankcją kanoniczną. Mimo, że nie są to śluby „pod grzechem”, to przecież zaniedbanie dobra też rodzi skutki odpowiedzialności moralnej. Natomiast każde oddalenie od dziecka alkoholu jest dobrem! Natomiast akcent przy tych postanowieniach należy zgodnie z Wytycznymi położyć na zobowiązania rodziców!

Posługa apostołska na rzecz trzeźwości z pewnością należy do najtrudniejszych odcinków pracy Kościoła. Dotyczy ona bowiem dwu wymiarów: z jednej strony możemy mówić o duszpasterstwie trzeźwości jako części duszpasterstwa ogólnego, zwyczajnego – mającego a zadanie „wychowywać dzieci i młodzież w abstynencji”, zaś dorosłych w pełnej trzeźwości, czyli w całkowitej abstynencji lub niewielkim używaniu alkoholu. Z drugiej zaś, duszpasterstwo trzeźwości dotyka problemu osób uzależnionych. Ten drugi wymiar wszakże wymaga posługi osób odpowiednio przygotowanych i dlatego należałoby go zaliczyć do duszpasterstwa specjalistycznego.

Ze względu na przedmiot swej pracy dobrze, że duszpasterstwo trzeźwości obejmuje oba te kierunki posługi duszpasterskiej. W wielu środowiskach istnieje wszakże tendencja by utożsamiać duszpasterstwo trzeźwości z „duszpasterstwem uzależnionych”, dorzucając do tego np. problem narkomanii, co w efekcie prowadzi do atrofii apostołatu trzeźwości umiejscowionego w strukturach duszpasterstwa ogólnego, zwyczajnego. W przypadku uzależnień od narkotyków potrzeba pomocy wybitnie wyspecjalizowanej, zaś trudno mówić o dobrowolnej rezygnacji z narkotyków ze względu na ich charakter. Metoda podstawowa określona przez Wytyczne Episkopatu „przez dobrowolną abstynencję wielu do trzeźwości wszystkich” dotyczy szerokiej płaszczyzny wychowania do trzeźwości i możliwości pomocy uzależnionym.

O ile nawoływanie do leczenia alkoholików jest zawsze akceptowalnym postulatem społecznym („to mnie nie dotyczy”) i postulat umiarkowania u dorosłych też jest uznawany za słuszny, to wymaganie abstynencji od dzieci i młodzieży, choć w sferze normatywnej jest akceptowane, to łączące się z tym dawanie przykładu stylu życia bez alkoholu przez rodziców i wychowawców u niejednego studzi zapał. Jeśli jednak zabraknie świadectwa dorosłych to alkohol będzie zawsze atrakcyjnym tabu dla młodego pokolenia.

W obliczu dzisiejszej sytuacji określonej także przez globalne oddziaływania na nasze życie społeczne zasady zaprojektowane w Wytycznych Episkopatu są niezwykle ważne. Nietrudno zauważyć, że choć domagają się prostych aktualizacji dotyczących nowych struktur kościelnych, nowych wydziałów teologicznych, rozwoju grup samopomocowych i rozwoju świeckich struktur rozwiązywania problemów alkoholowych, to kierunek wskazany przez nie charakteryzuje się niezwykłą ponadczasową intuicją co do rudymentów kształtowania pracy trzeźwościowej w Kościele i trzeba stale do nich wracać.

ks. Piotr Kulbacki

* * *

Zachęcamy także do korzystania w parafiach z podręcznika duszpasterstwa trzeźwości „Nowe przesłania nadziei”, pod red. ks. Marka Dziewieckiego, który jest do nabycia w:

Wydawnictwie Edukacyjnym PARPAMEDIA
ul. Szczotkarska 48a, 01-382 Warszawa
tel./fax: 022 666-09-79
www.wydawnictwo.parpa.pl

ks. Piotr Kulbacki

Jak powinny w dzisiejszych czasach wyglądać przyrzeczenia trzeźwościowe składane przez rodziców i dzieci przy okazji I Komunii?

Wytyczne Episkopatu mówią o wykorzystaniu tego ważnego momentu socjalizacji, jakim jest spotkanie rodzinne przy okazji I Komunii św. do kształtowania trzeźwej obyczajowości:

„W celu ujednolicenia we wszystkich diecezjach pracy duszpasterskiej nad dziećmi, Episkopat usilnie zachęca Księża proboszczów oraz katechetów do przyjmowania od dzieci przy I Komunii św. przyrzeczenia powstrzymania się od napojów alkoholowych i palenia tytoniu aż do dojścia do pełnoletności (nie może to być jednak okres mniejszy niż do 18 roku życia) i zapisywania tych przyrzeczeń w Parafialnej Księdze Trzeźwości. Od rodziców tych dzieci należy pobierać zobowiązanie, że nie urządzają przyjęcia pierwszokomunijnego z alkoholem i zatroszczą się o wychowanie dzieci w trzeźwości”.

W wielu diecezjach przyrzeczenia te są propagowane, niestety w wielu środowiskach duszpasterze wstydliwie wycofują się z nich, pod pretekstem nie wywoływania wyrzutów sumienia u dzieci wszak w bardzo młodym wieku podejmujących te zobowiązania. Lęk przed rzekomymi skrupułami u dzieci wynika z małoduszności niedoceniającej podmiotowość dziecka w podejmowaniu dobrych postanowień. Te zwykle postanowienia nie mają charakteru kanonicznego ślubów i mogą być podejmowane przez dzieci. Nie trzeba podkreślać, że nawet jeśli znaczna część młodzieży nie dotrzymałaby tych zobowiązań, to ich wpływ profilaktyczny, poprzez odsunięcie wieku inicjacji alkoholowej, jest nie do przecenienia.

Należy jednak podkreślić, za *Wytycznymi Episkopatu*, że nie chodzi tylko o postanowienia dzieci – większy akcent należy położyć na postanowienia rodziców, od których „należy pobierać zobowiązanie, że nie urządzają przyjęcia pierwszokomunijnego z alkoholem i zatroszczą się o wychowanie dzieci w trzeźwości”.

Proponowane w agendach liturgicznych teksty nie posiadają żadnego wprowadzenia, ani omówienia odnoszącego go do pedagogii ukazanej w *Wytycznych Episkopatu*, ani nie opisują zakresu podmiotowego i czasowego postanowienia. Z punktu widzenia psychologii rozwojowej nie jest wskazane określanie konkretnego okresu trwania zobowiązania – wieloletniego, a raczej powracać do przyrzeczeń w rocznicę I Komunii, przy okazji rekolekcji, Adwentu, Tygodnia Modlitw o Trzeźwość Narodu czy też Wielkiego Postu. Niestety brak jest wzorów takich okolicznościowych uroczystości.

Przyrzeczenie dzieci pierwszokomunijnych mogłoby wyglądać w następujący sposób:

„W dniu, w którym Zbawicielu Drogi okazałeś bezmiar Twojej miłości, obiecujemy, że będziemy się wystrzegali wszelkich napojów alkoholowych. Świadomi, że nie wolno ich używać dzieciom i młodzieży [do lat 18 (21)] nie chcemy poniżyć naszej ludzkiej godności, którą Ty podniosłeś do wielkości dziecka Bożego. Wesprzyj naszą obietnicę swoją łaską, abyśmy ją wiernie wypełnili”.

Jednakże akcent należy położyć na przyrzeczenie rodziców, że nie będą podawać dzieciom alkoholu i będą je chronić przed alkoholem dobrym przykładem własnego życia. Można zatem tak sformułować paralelne postanowienia rodziców:

„Świadomi odpowiedzialności za wychowanie naszych dzieci postanawiamy przykładem własnego życia chronić dzieci przed plagą sięgania po alkohol i narkotyki przez młodych ludzi. Postanawiamy pogłębiać więź z naszymi dziećmi, mieć dla nich czas, rozmawiać z nimi, razem modlić się, pokazywać, że można żyć szczęśliwie nie używając alkoholu. Dlatego sami nie będziemy podawać im alkoholu i będziemy bronić przed podawaniem go przez innych. Prosimy Cię Panie o łaskę dobrego wypełnienia naszego powołania rodzicielskiego”.

Jak łatwo zauważyć, tekst postanowienia zawiera odniesienie do najważniejszych tzw. *czynników chroniących*. Oczywiście najlepiej byłoby, gdyby rodzice trwali w dobrowolnych zobowiązaniach abstynenckich, traktując je jako dar dla swych dzieci. Należałoby też rozważyć, w jakiej kolejności powinny być składane zobowiązania: przez dzieci czy jednak najpierw przez rodziców.

Szersza analiza zagadnienia i spotykanych formuł zobowiązań jest zawarta w pełnym tekście wykładu ks. Piotra Kulbackiego (KUL) Sakramenty inicjacji źródłem wolności człowieka w książce zawierającej referaty z sympozjum Duchowe aspekty profilaktyki zorganizowanym przez UMCS i OAT w Zakroczymiu w dniu 23 X 2007 r.

Uwaga! W dwumiesięczniku Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu „Trzeźwymi bądźcie” znajdziecie wkładkę „**Apostoł Trzeźwości**” redagowaną przez Zespół Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski.

Materiały do wkładki oraz uwagi i sugestie można przesyłać na adres:

Ks. Zbigniew Kaniecki, ul. Krzywa 15, 09-402 Płock

* * *

Dwumiesięcznik „Trzeźwymi bądźcie” można zamawiać w Zakroczymiu

Adres: ul. O. H. Koźmińskiego 36; 05-170 Zakroczym; tel/fax 022 7852208

Biskup Piotr Libera
Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski

SEP – 2.8.2-8

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2006 r.

Ekscelencjo,
Drogi Księżu Biskupie,

dziękuję za list z dnia 3 sierpnia br.

Jeśli właściwie odczytałem intencje Księdza Biskupa, to skłania się Eks-celencja do zachowania jednej struktury Konferencji Episkopu Polski, która zajmowałaby się apostołstwem trzeźwościowym w Polsce, mianowicie Zespo-łu KEP ds. Apostołstwa Trzeźwości. Należałoby zatem zrezygnować z insty-tucji Delegata KEP ds. Duszpasterstwa Trzeźwości.

Decyzję w tej sprawie powinno podjąć zebranie plenarne KEP. Byłoby za-tem wskazane, by aktualny Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Trzeźwości przedstawił zagadnienie na 337. zebraniu plenarnym KEP, które będzie ob-radować w Warszawie, w dniach 18-19 października br.

Łączę wyrazy szacunku i serdecznie pozdrawiam *in Christo*

+ *Piotr Libera*

Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup Antoni DYDYCZ OFM Cap
Biskup Drohiczyński
Przewodniczący Zespołu KEP ds. Apostołstwa Trzeźwości
ul. Kościelna 10
17-312 DROHICZYN n. Bugiem

KONFERENCJA EPISKOPATU POLSKI

SEP – 2.8.2-8

Warszawa, dnia 15 listopada 2006 r.

Ekscelencjo,
Czcigodny Księżę Biskupie,

w związku z decyzją, podjętą przez 337. Zebranie Plenarne KEP, obradujące w Warszawie w dniach 18-19 października br., o rezygnacji z funkcji Delegata KEP ds. Duszpasterstwa Trzeźwościowego, pragniemy w imieniu Konferencji Episkopatu Polski i swoim własnym przekazać Księdzu Biskupowi wyrazy wdzięczności za trud związany z pełnieniem tej funkcji. Jednocześnie dziękujemy za dalszy trud koordynowania duszpasterskiej pracy Kościoła w Polsce na rzecz trzeźwości, poprzez przewodniczenie Zespołowi ds. Apostolstwa Trzeźwości. Na tę pracę życzymy Księdzu Biskupowi i całemu Zespołowi Bożego Błogosławieństwa.

Z wyrazami wdzięczności i oddania w Panu

+ *Józef Michalik*
Metropolita Przemyski
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

+ *Piotr Libera*
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski

Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup Antoni DYDYCZ OFM Cap
Biskup Drohiczyński
Przewodniczący Zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości
ul. Kościelna 10
17-312 DROHICZYN n. Bugiem

Trzeźwymi bądźcie!

Kazanie wygłoszone 30 czerwca 2007 roku przez Gwardiana klasztoru niepokalanowskiego O. Stanisława M. Piętkę na zakończenie Radomskiej Pielgrzymki intencji trzeźwości narodu

Do stóp Niepokalanej, czystej Dziewicy i płodnej Matki, przychodzą dziś radomskie dzieci. Znękane i zatroskane przynoszą korną modlitwę. O wysłuchanie proszą – w imieniu całej Polski.

Naród nasz wiele ma grzechów i wad. Ma też nałogi. Z nałogów zaś, ten najgorszy – pijaństwo. Już nie wystarczy zwyczajna modlitwa. Potrzebna pielgrzymka. W trudzie i znoju. Takiej modlitwy Bóg chętniej słucha.

Kiedyś Pan Jezus skarcił swych uczniów, gdy ci skarżyli się, że złemu duchowi rady dać nie mogli, choć się modlili, choć wyklinali go w imię Boże... Zabrakło im wiary. *Ten bowiem rodzaj złego ducha wyrzucić można tylko modlitwą i postem – powiedział Jezus* (por. Mt 17,21).

Miał również rację Jakub Apostoł, krewny Chrystusa, gdy napominał jezolitimskich chrześcijan: *Źle się modlicie, gdy nie otrzymujecie tego, o co prosicie...* (por. Jk 4,3).

Dlatego dzisiaj ten szczególny rodzaj modlitwy Panu przynosimy. Składamy go na ręce Matki Boga, Niepokalanej: modlitwę pielgrzymkową, pokutny pochód, mierzony dniami i nocami, skwarem i deszczem, różańcem i postem. I wielką wiarą! A wszystko to w intencji trzeźwości naszego narodu...

„Bądźcie trzeźwi! Czuwajcie! Przeciwnik wasz, diabeł, jak lew ryczący krąży szukając kogo pożreć” – pisze św. Piotr (1P 5,8). „Nie potrzeba wam, bracia – dopowie drugi wielki Apostoł – pisać o czasach i chwilach. Sami bowiem dokładnie wiecie, że dzień Pański przyjdzie tak, jak złodziej w nocy... Nie śpijmy przeto jak inni, ale czuwajmy i bądźmy trzeźwi. Ci, którzy się upijają, w nocy są pijani. My zaś, którzy do dnia należymy, bądźmy trzeźwi, *odziani w pancerz wiary i miłości oraz hełm nadziei zbawienia*” (por. 1Tes 5, 1-2, 6-8).

Oswoiłiśmy groźnego *dingo* – uczyniliśmy go psem domowym. Dziki *mustang* spokojnie ciągnie wóz za sobą, pole orze albo – częściej – paraduje na defiladach. A i pocziwa krasula w oborze, to przecież oswojona krewna tura, mieszańca leśnych głusz i puszczy...

Od początków dziejów, człowiek oswaja świat. Oswaja zwierzęta, rośliny, rzeczy, wszystko... Żeby były mu przyjazne. Przygarnia do swego domu. Przemawia ludzkim głosem do zwierząt, czule zwraca się do roślin, pieczołtliwie nazywa rzeczy – żeby tylko były miłe... Nawet z diabłem *za pan brat* chce być...

Oswojone – znaczy: bezpieczne, spokojne, nieszkodliwe. Dobre. Ale nie wszystko da się oswoić. Lew pozostanie na zawsze ryczącą *bestią*. Diabeł –

przebiegłym przeciwnikiem, udającym jedynie swojskiego *Rokite*. Twardowski w końcu daje się podejść... Przegrywa duszę.

Człowiek oswaja także alkohol. Ten najpospolitszy zwie się przecież tak niewinnie – *wódka, wódeczka...* Zdrobnienie słowa *woda...* Ten najpodlejszy gatunkowo otrzymał nazwę babcinej nalewki. Piwo w slangu zmieniliśmy w *browar...* Same miłe skojarzenia: życiodajna woda, słodka nalewka i browar reklamowany, gdzie warzy się pyszne chmielne napoje... Można by jeszcze biesiadę, suto zakrapianą alkoholem, nazwać – *bywaniem u wód...* skoro wódka jest tam pierwszym daniem...!

Alkohol ma wiele *zalet*. Zwykle jest smaczny. Ładnie się nazywa. A i ubranko na nim szklane coraz wymyślniejsze. Eleganckie albo siermiężne, *folkowe...* Alkohol wymyślił Adam, gdy Bóg wygnął go z raju; człowiek stworzył sobie pociechę na smutne wieczory, gdy wracał strudzony z pola, które niewdzięczne odpłacało mu się za pot – cierniem i ostem... Żłudny to był jednak *pocieszyciel...*

Od wódki – jak chce ludowe porzekadło – *rozum jest krótki*, a *od piwa głowa się kiwa*, po winie – zaś boli, im bardziej jest słodkie... Alkohol szkodzi! Zawsze, gdy w nadmiarze. Gdy się nie pije, ale upija – z antała albo wprost z butelki...

To są skutki pierwsze. Nie najgroźniejsze. Chwilowa *amnezja*, *wesołe kwadransy*, *godzina szczeroci* albo *nocne rozmowy rodaków* – a potem sen pijany...

Dopóki rozum rządzi ręką, a ręka kielichem, dopóki człowiek umie powiedzieć *nie* albo *nie chce* – na pierwszym skutku kończy się przygodne spotkanie. Gorzej, gdy człowiek się zaprzyjaźnia i wierny jest tej *przyjaźni*. Wtedy często spotyka się z alkoholem. Przy okazji i bez okazji. Od święta i w dzień powszedni. Całe dni spędza z *kompanem*. Całe tygodnie, miesiące, lata... Wtedy skutki są – oślakane... Dosłownie!

1. Zapłakana żona. Szlochające dzieci po kątach. Wyłączony prąd. Głuchy telefon. Bieda... Bieda w domu, *na pokojach* i w kuchni. Bieda na podwórku i w obejściu. Bieda na polu... Postawiony przez rodziców dom popada w ruinę. Poszczerbiony komin, dziurawy dach, nie domykające się okna i drzwi... Pochylone płoty, skrzypiąca furтка w ogrodzie... Dzikie bzy i pokrzywy...

Wódka...!

Wódka to sprawiła. Ona teraz tu gospodarzem.

Człowiek przebierający miarę w picciu, skłonny jest do bicia, kłótni i agresji – powiada Apostoł – nie potrafi dobrze zarządzać własnym domem... (por. 1Tm 3,2-4).

2. Dzieci. Kolejny *skutek...* Te poczynają się po pijanemu i po pijanemu rodzą. Ich przyjście na świat jest jeszcze jedną okazją do *świętowania*. Niestety, nie *świętuje* się dnia rozdania świadectw w szkole; są bez czerwonego pa-

ska. Nie ma okazji gratulować matury, zdanego egzaminu na studia, obrony pracy magisterskiej... Te dzieci szybko kończą edukację. Stają się pilnymi uczniami apostołów alkoholu – własnych ojców i matek...

3. Przez alkohol też coraz dalej jest do kościoła, choć tyle kościołów buduje się wokół. Blisko jest tylko do sklepu i do sąsiada, co trudni się *przemysłem monopolowym*... Tam teraz chodzi parafianin. Tam jego plebania i kościół; tam jego ksiądz proboszcz, a on – wierny apostoł... Apostoł alkoholu. Ma już pierwszych własnych uczniów. To jego dzieci... Pomagają dorosłym. Przynoszą *pijaną ewangelię* do domu. Dla taty, bo zaniemógł... Dla mamy, bo prosi ze łzami...

4. O pierwszej komunii nikt już nie pamięta. O bierzmowaniu nie wspomni. Smutny dom. Bez Boga i pacierza. Bez uśmiechu... Nad łóżkiem ze zmartwienia pochorowało się *monidło*. Pożółkło, pobladło. A *państwo młodzi* patrzą gdzieś w dal... Smutni oboje. Nawet wódka na stole śmiać się przestała. Przeklina wszystkich i wszystko dokoła... Skutki alkoholu...

Podchodzi Piotr do drzwi. Podchodzi Paweł. Puka. Nikt nie otwiera. Wszyscy śpią... Jak tamte panny głupie. Ale one wstały. Tylko nafty im brakło. Te nie mają nawet lamp. Śpią snem twardym, chrapliwym. Nie słyszą pukania. Zbyt ciche pukanie...? Dlatego sumienia nie budzi...? Nie. Nawet łomot do drzwi nie pomoże. Nietrzeźwy mocno śpi...

Ku rozwadze – kawałek historii przypomnę... Pięścią w drzwi walił Skarğa Piotr. Rejtan kładł się na podłozę! Nikt nie słyszał, chociaż *larum grał!* Nie pomógł gest rozpaczy. Obcy rozstawił w kraju swój płot. To bowiem znaczy – zabór. Za trzecim razem nic z Polski nie zostało. Ledwie Księstwo Warszawskie...

Z duszą bywa podobnie. Przychodzi *zły* w gościńę. Przynosi trunek. Pijany gospodarz duszę rozmienia na drobne chwile zapomnienia. Kurczy się teytorium człowieczeństwa i sfera ducha. Kolejny płot stawia *zaborca*. Przychodzi Paweł. Przychodzi Piotr... Przychodzi niechciana siostra *Bieda* i nieproszony gość – *Choroba*...

Nietrzeźwy człowiek nie kojarzy wizyt... Nawet głos *trąby powietrznej*, co zerwał dach z domu wiosną życia – był za słaby, by wybudzić ze snu, by wzbudzić myśl o wybawieniu... On śpi. Zresztą, gdyby nawet koszmar obudził go w nocy, to przecież na chwiejnych nogach i niepewnym sumieniu nie sposób wybrać się w tak daleką drogę. Do nieba. I na dodatek bez lampy...

Tymczasem „dzień Pański – ten *osobisty* – przyjdzie niczym złodziej w nocy... „Nie śpijmy przeto jak inni, ale czuwajmy i bądźmy trzeźwi. Ci, którzy się upijają, w nocy są pijani. My zaś, którzy do dnia należymy, bądźmy trzeźwi, *odziani w pancierz wiary* i miłości oraz *hełm nadziei zbawienia*” (por. 1Tes 5, 2. 6-8).

Czy należymy do dnia? Czy nawet nocą zachowujemy się tak, jakby to był dzień? Czy czuwamy? Czy jesteśmy trzeźwi?

Czy śpimy pijani...? Pięć złotych. Cena nalewki. Tak nisko wyceniamy własne zbawienie... Zamiast „przepasać biodra naszego umysłu, mieć doskonałą nadzieję na łaskę, która nam przypadnie przy objawieniu Jezusa Chrystusa” (por. 1P 1,13) – my śpimy, nietrzeźwi... Nie ma w nas „ducha mocy i miłości ani trzeźwego myślenia” (por. 2Tm 1,7). A przecież pijani nie potrafimy się modlić, nie potrafimy mówić do Boga – *Ojcze nasz...* (por. 1P 4,7). To będzie tylko bełkot...

Było późne popołudnie. Syn wrócił z więzienia. Nietrzeźwy. Ojciec przywitał *Marnotrawnego* skromnie, ale radośnie. Na tyle było go stać. Nie znalazł *koźłatka* w zagrodzie. Wystarczył kogut. Nie było też wina ani tańców... Wieczorem syn wyszedł. Dzień był parny. Chciało się pić. Spotkał dwóch kompanów. Ci byli równie spragnieni... Dzisiaj nikt nie pamięta, czy zapukali do domu na skraju wsi, czy gwałtem wtargnęli...?

Zginęło dwoje ludzi i trochę pieniędzy – na „picie”...

Wychodząc podpalili dom, by zatrzeć ślady zbrodni. Stara chałupa paliła się jak smolna szczapa. *Marnotrawny* był już w progu, gdy płonący żagiew belki uderzył go w głowę. Spłonął wraz z ofiarami...

Czy zdążył przed śmiercią „wdziać pancerz wiary i miłości oraz nałożyć na głowę hełm nadziei zbawienia”...? (por. 1Tes 5,8). Nie wiadomo. Wiadomo tylko, że był nietrzeźwy... I że diabeł, tego wieczoru, jak lew ryczący krążył wokół ludzkiego serca... (por. 1P 5,8).

Czy zdążył...?

Czy ja zdążę...? Gdy dzień Pański przyjdzie, jak złodziej w nocy...? Czy zdążę nocą się zbudzić, skoro w dzień śpię pijany...?

Niski jest mój dzień.

Jak przejdę przez mój dzień?

Idąc przez mój niski dzień,

Pochylam czoło,

Ciężkie od pochmurnych chórów.

Trzcina jest człowiek, najwątleszą trzcina,

Trzcina myślącą, ale ta trzcina oszalała,

Boże.

Położ dłoń na człowieczej trzinie

I dotknięciem palców obudź w niej

Muzykę nowego życia,

Boże.

Wysłuchaj mojego głosu i moich dziejów

*I nakłoń uszy swoje na głos moich modlitw,
I uczyni mnie trzeźwym człowiekiem,
Albowiem tylko wówczas
Jestem,
Gdy jestem trzeźwy.
Oto jedyna miara
Mojego człowieczeństwa
I istnienia.*

(wg Roman Brandstaetter, *Psalm o trzcinie*)

Boże spraw, żebym nie przespał własnego zbawienia...
Amen.

o. Stanisław M. Piętka

PROSIMY O UZDROWIENIE OJCZYZNY

Kazanie Biskupa Tadeusza Bronakowskiego z Łomży wygłoszone 11 lipca 2007 r. w Niepokalanowie na zakończenie Pieszch Pielgrzymek w intencji trzeźwości Narodu z diecezji płockiej (Płocka i Bieżunia) oraz diecezji łomżyńskiej

Umiłowani w Chrystusie Panu!
Kochani Pielgrzymi!

Przed obliczem NMP Niepokalanej Wszechpośredniczki Łask w bazylice w Niepokalanowie stajemy dzisiaj, by modlić się w intencji trzeźwości narodu polskiego. Przez ostatnie dni pielgrzymi z Diecezji Łomżyńskiej i Płockiej w trudach zmierzali do domu Matki, aby u Jej stóp prosić o uzdrowienie ojczyzny z tej okrutnej choroby, która od tak dawna trawi nasze społeczeństwo.

Przed chwilą na ziemi uświęconej apostołską posługą ojca Maksymiliana Marii Kolbego wysłuchaliśmy fragmentu Pisma Świętego, w którym Chrystus daje nam wielką obietnicę: „*Kto porzuci wszystko dla Ewangelii, stokroć tyle otrzyma i życie wieczne odziedziczy.*” Słowa Zbawiciela doskonale wpisują się w kontekst naszego modlitewnego spotkania. W waszych sercach zrodziło się szlachetne pragnienie, aby na kilka dni oderwać się od tego świata, aby wyrwać się z ograniczeń codzienności i ofiarować siebie, swój czas, swój trud Chrystusowi, Jego Matce oraz wszystkim synom i córkom polskiej ziemi, którzy w życiu borykają się z problemem alkoholowym. Dzisiejsza Ewangelia staje się więc niejako podziękowaniem samego Chrystusa, staje się zapowiedzią tego, że wasz pielgrzymkowy trud zostanie wynagrodzony.

Drodzy moi!

Przez mazowiecką ziemię pielgrzymowaliście do Tej, którą nazywamy Orędowniczką, Pośredniczką i Poczyszycielką w intencji trzeźwości narodu. Podczas naszego ubiegłorocznego spotkania wiele sobie powiedzieliśmy o tym zgubnym nałogu, który tak wiele szkód wyrządził i wciąż wyrządza polskim rodzinom.

Dzisiaj nasze rozważania pragnę poświęcić odpowiedzialności. Podczas jednego z noworocznych spotkań z korpusem dyplomatycznym Watykanu, Papież Jan Paweł II wypowiedział proste, ale jakże znamienne zdanie: „Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za wszystkich”. W tych kilku słowach odnajdujemy całą prawdę o naszym życiu we wspólnocie Kościoła. Przez chrzest zostaliśmy wszczępieni w winny krzew Chrystusowego Kościoła, który ożywia i uświęca moc Ducha Świętego. Nie jesteśmy więc samotnymi, odizolowanymi od innych jednostkami, ale tworzymy jedną wielką rodzinę, która pielgrzymuje do Niebieskiego Jeruzalem.

Aby dojść do celu naszego życia, czyli do pełnego zjednoczenia z Chrystusem, każdy z nas musi wcielać w swoje życie ideał świętości. W tym roku w szczególny sposób rozważamy to wielkie wezwanie pamiętając o słowach św. Pawła, który pisał do Galatów: „Przypatrzcie się powołaniu waszemu”. To powszechne w Kościele powołanie do świętości łączy się z obowiązkiem troszczenia się o rozwój każdego człowieka żyjącego na ziemi. Świętość członków Kościoła przejawia się w nieustannej trosce o wzrastanie ludzi w wierze, nadziei i miłości.

Szczególnie w trudnych chwilach życia, ochrzczeni zobowiązani są do okazywania sobie wzajemnej pomocy. Zobowiązani są do tego, aby z otwartym sercem brać na swoje barki krzyże cierpienia swoich bliźnich i pomagać je nieść. Nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus dał nam najpiękniejszy wzór ofiarowywania się dla dobra innych. Krzyż do którego został przybity, był krzyżem naszych grzechów, słabości, win. Teraz my powinniśmy iść za tym przykładem, powinniśmy w codziennym życiu próbować wcielać ten niedościgniony wzór miłości i oddania.

Pamiętajmy jednak, że okazując bliźnim pomoc w chwilach próby, w chwilach upadku i zagubienia, powinniśmy działać z otwartym i czułym sercem, ale również ze świadomym i czujnym umysłem. Trzeba więc, byśmy pomagając bliźnim potrafili leczyć nie tylko objawy, ale przede wszystkim przyczyny choroby, która ich niszczy. Troska o bliźnich może przybierać formę bezpośredniej pomocy. Może również realizować się, przez uwrażliwienie innych na potrzeby siostr i braci, w rozbudzaniu sumień, w skłanianiu do dobrego działania.

Kochani!

Problem alkoholowy, chociaż tak bardzo indywidualny, chociaż dotyczący najboleśniej konkretnego człowieka, to dotyczy nas wszystkich. Dotyczy nas jako członków Kościoła, dotyczy jako członków polskiego społeczeństwa. Niestety, współczesny świat oraz laickie ideologie, które próbują stworzyć nowego, bezbożnego człowieka, lansują szkodliwą tezę, wg której każdy powinien zajmować się tylko sobą i swoimi problemami. Tak silnie jest propagowany egoizm i brak czułości na potrzeby drugiego człowieka. Widzimy, jak wielu ludzi nie potrafi spojrzeć na innych oczami miłosierdzia, nie potrafi zrozumieć, że odpowiedzialność za bliźnich to wielkie zadanie, które ma prowadzić do budowania cywilizacji miłości.

Zapytajmy więc: Jak wzajemna odpowiedzialność może pomagać nam walczyć z problemem alkoholowym? Przede wszystkim więc potrzeba nam więcej wrażliwości społecznej. Potrzeba, aby ludzie widzący spożywających alkohol, zwłaszcza zaś dzieci i młodzież, potrafili bez lęku i skrępowania zareagować i przeciwstawić się takiej sytuacji. Trzeba, aby handlowcy pamiętali, że sprzedaż z pozoru niewielkiej ilości alkoholu młodemu, niedoświadczonemu człowiekowi, może przyczynić się do wielkiego dramatu osoby, rodziny, całej naszej Ojczyzny. Dlatego z wielką gorliwością trzeba się przeciwstawiać tak łatwej dostępności alkoholu dla nieletnich. Ten problem nabrzmiewa szczególnie w okresie wakacyjnym, w którym młodzi wyjeżdżają z domów rodzinnych, ze swoich miast i pod przykrywką anonimowości używają wszystkiego, co podsuwa młodzieńcza wyobraźnia. Nie można na to pozwolić.

Trzeba także nieustannie przypominać o odpowiedzialności władz za przestrzeganie prawa. Nie zapominajmy jednak, że funkcjonariusze publiczni i urzędnicy pozbawieni naszej pomocy często są bezsilni. Nie bójmy się więc wspierać ich działań, gdy dostrzeżemy niepokojące lub złe zjawiska.

Pamiętajmy również, jak wielka odpowiedzialność spoczywa na naszych rodzinach. To one są miejscem, w którym wzrastają i kształtują się młode pokolenia. Niestety, to one są również miejscem, w którym dramat alkoholizmu przynosi najboleśniejsze i najokrutniejsze skutki.

Również w rodzinach wolnych od nałogu często pozwalamy sobie na zbyt dużą pobłażliwość w kwestii alkoholu. Czyż nie tolerujemy bowiem zbyt łatwo wielkich ilości alkoholu na ważnych rodzinnych uroczystościach? Czy nie tłumaczymy zbyt łatwo naszych dzieci, które wracają z imprez wyraźnie pod wpływem alkoholu? Czy nie jesteśmy zbyt pobłażliwi dla tej okrutnej pseudotradycji, która każdą, najmniejszą nawet okazję każe zakrapiać alkoholem?

Takich pytań można stawiać bardzo wiele. Pamiętajmy jednak, że najważniejsze, najistotniejsze są nasze konkretne działania. Czasami nie potrze-

ba dokonywać rzeczy nadzwyczajnych, niezwykłych. Wystarczy powiedzieć najprostsze „Nie”, gdy widzimy grzeszne działania. Wystarczy przykład własnej wstrzeźliwości, własnej trzeźwości.

Chrystus zwraca nas nieustannie do dawania świadectwa. W niedzielę mówił w Ewangelii: „*Żniwo wprawdzie wielkie, ale robotników mało*” Nie bójmy się stawać żniwiarzami Chrystusa. Nie bójmy się pracować z wielką miłością dla dobra innych ludzi. Uczynimy nasze życie darem dla innych.

Kochani!

Znajdujemy się dzisiaj w wyjątkowym miejscu, które odgrywa szczególną rolę w życiu duchowym naszego narodu. W Sanktuarium Matki Bożej Wszechpośredniczki Łask od wielu lat synowie i córki polskiej ziemi proszą Matkę Bożą o pomoc w najtrudniejszych życiowych chwilach. Tutaj kolejne pokolenia przychodzą, aby w „szkole Maryi” uczyć się tych najwspanialszych cech maryjnych, które pozwalają wiernym budować piękne i święte życie.

Trzeba nam także pamiętać, że na tej ziemi swoje wielkie dzieło realizował wielki czciciel Maryi św. Maksymilian Maria Kolbe. Niezłomny rycerz Niepokalanej jest dla nas doskonałym wzorem odpowiedzialności za drugiego człowieka. On uczył nas tej odpowiedzialności swoim wspaniałym życiem naznaczonym ciężką pracą i gorliwą służbą oraz niezwykłym darem miłości i poświęcenia własnego życia za bliźniego w obozie koncentracyjnym.

Święty Maksymilian był wielkim orędownikiem trzeźwości narodu polskiego. Prośmy więc dzisiaj w naszych modlitwach św. Maksymiliana o wsparcie tej wielkiej inicjatywy, która ma odmienić życia wielu Polaków. O tym, że św. Maksymilian Maria wciąż trwa wśród nas i wciąż pomaga nam budować cywilizację miłości świadczą wspaniałe słowa Marii Kączkowskiej: „*Choć wiatr rozmiótł prochy spalonego w krematorium ciała świętego Maksymiliana – pisze autorka – jego oczy patrzą z wysokości strzelistych kolumn Bazyliki świata, a jego miłość heroiczna, realizująca się w męczeńskiej ofierze, patronuje całej ziemi jako wskaźnik i program na teraz i na najbliższe wieki. Na wieki wszystkie*”.

Kochani!

Wasz pielgrzymkowy trud wspaniale świadczy o tym, że jesteście dojrzałymi i odpowiedzialnymi członkami Kościoła, którzy pragną angażować się w uświęcanie wszystkich wiernych. Z głębi serca dziękuję wam za to wspaniałe świadectwo dawane w drodze i ofiarowane naszej Matce i Królowej, Najświętszej Maryi Pannie. Wierzę, że wasze osobiste wyrzeczenia i cierpienia oraz ofiarowane modlitwy przyniosą obfity plon.

Słowa podziękowań kieruję do wszystkich kapłanów, którzy na szlaku pielgrzymki otaczali pątników opieką duchową i organizacyjną. Dziękuję tym, którzy we własnych parafiach pamiętali o pielgrzymach w modlitwach.

Dziękuję Ojcom Franciszkanom, duchowym spadkobiercom św. Maksymiliana za troskę o to wielkie dzieło i odpowiedzialność za losy naszej Ojczyzny.

Wszystkim, którzy zaangażowali się w pielgrzymkowe dzieło, składam najserdeczniejsze podziękowania i zapewniam o wielkim szacunku. Polska potrzebuje takich ludzi. Potrzebuje ludzi, którzy potrafią zrezygnować z samych siebie i ofiarować wszystko, co mają dla dobra innych. Chociaż często życiowa sytuacja jawi się w pesymistycznych barwach, to dzisiejsze pielgrzymkowe spotkanie w Niepokalanowie napełniać powinno nas wielkim optymizmem. Jeżeli będziemy razem, zjednoczeni w Kościele i gotowi do poświęceń, każde zło może zostać pokonane. Również zło alkoholizmu.

Niech to radosne orędzie towarzyszy wam w spokojnych powrotach do domów, rodzin, miejsc pracy, lokalnych wspólnot. Niech wszędzie tam, gdzie żyjecie, wzrasta poczucie wielkiej odpowiedzialności wszystkich za wszystkich. Nie lękajcie się oddawać wszystkiego innym, bo jak zapewnia Chrystus: *„Kto porzuci wszystko dla Ewangelii, stokroć tyle otrzyma i życie wieczne odziedziczy.”*

Amen.

Sierpień 2007

„W drodze do trzeźwości”

Apel Zespołu Apostolstwa Trzeźwości

Kochane Dzieci, Droga Młodzieży, Ukochani Bracia i Siostry!

1. Powróćmy raz jeszcze do słów Pana Boga z dzisiejszego pierwszego czytania. Są to słowa, które kieruje Stwórca do Abrahama: „Skarga na Sodomę i Gomorę głośno się rozlega, bo występki ich mieszkańców są bardzo ciężkie”. Było to dawno temu. Ale nazwy wspomnianych dwóch miast stały się od tamtej pory swego rodzaju znakami, nabrały symbolicznej wymowy.

I dzisiaj, tego tak na prawdę nie wiemy, ale możemy przypuszczać, że gdyby Pan Bóg zwracał się do kogoś podobnego jak Abraham, to mógłby powiedzieć: „Skarga na pijaństwo, nietrzeźwość i na używanie narkotyków przez ojców i matki, ludzi młodych i starszych, kierowców i pieszych, dobrze zarabiających i bezrobotnych wyjątkowo głośno się rozlega, bo występki wyżej wymienionych i wielu innych są bardzo ciężkie”.

Wiedzą o tym dzieci i doświadczają tego. Aż strach pomyśleć, co te dzieci czują patrząc i cierpiąc z powodu pijaństwa bliskich, a nawet osób najbliższych. Tragiczna jest sytuacja młodzieży, która również uczestniczy w tych bolesnych doświadczeniach. Wielu spośród młodych buntuje się przeciwko temu całym sercem. Niestety, wielu poddaje się presji otoczenia. A kiedy do-

damy do tego pustoszące umysły i portfele reklamy, lansowane modele medialne i sugerowane przez niektóre ośrodki – sposoby na odpoczynek oraz relaks, wówczas nie dziwi nas, że ten krzyk wołający o ratunek do Boga, jest tak wielki i tak powszechny.

2. Alkohol bowiem i wszelkie uzależnianie się prowadzą do licznych tragedii. Wystarczy sięgnąć do statystyk mówiących o wypadkach śmiertelnych na drogach. Wystarczy zajrzeć do danych o dramatach, jakie się dzieją w dyskotekowym szale!

Są to rzeczy znane, ale warto do nich powracać. Wypada zwłaszcza w tym roku, mając w pamięci hasło, które towarzyszy naszym duszpasterskim wysiłkom, zastanowić się nad tym, jak my traktujemy nasze powołanie. Za św. Pawłem chcemy przypatrywać się naszemu powołaniu rodzicielskiemu; powołaniu wychowawców i nauczycieli; powołaniu do świętości i wreszcie powołaniu do życia godnego wyznawcy Chrystusa, godnego Polaka!

Najpierw jednak musimy sobie mocno powiedzieć, że trzeźwość jest możliwa, że powstrzymanie się od jakichkolwiek uzależnień jest realne. Mówią nam o tym dzieje Polski. Głosi tę prawdę historia Kościoła. Mamy przecież tylu ludzi świętych, tych kanonizowanych i tych, o których już zapomnieliśmy. To Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II zawdzięczamy, że starał się poprzez beatyfikacje i kanonizacje ukazywać nam zwycięstwa człowieka nad różnymi słabościami. Zwycięstwa, które zawsze cieszą. Świętość, czyli wierność naszemu powołaniu do życia wiecznego w szczęściu – powinna powrócić do programów wychowania i nauczania, do praktyki dnia codziennego.

3. W tym roku czekają nas dwie kolejne beatyfikacje. Najpierw we wrześniu odbędzie się obrzęd wyniesienia na ołtarze o. Stanisława Papczyńskiego, a następnie w październiku podobna uroczystość w odniesieniu do matki Celiny Borzęckiej.

O. Stanisław Papczyński, założyciel zakonu Marianów nawoływał do życia godnego człowieka, przez pamięć i modlitwę w intencji dusz czyścicowych, a także szerząc nabożeństwo do Matki Bożej Niepokalanej. Jakże to zbiega się z dziewięćdziesiątą rocznicą objawień fatimskich i gorącymi apelami Matki Najświętszej o przemianę i odnowę moralną.

Matka Celina Borzęcka jest założycielką Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego. Żyła w dziewiętnastym wieku. Przypominanie wówczas wielkości Zmartwychwstania Pana Jezusa było równoznaczne z podrywaniem do duchowego lotu, do odwagi w pielęgnowaniu polskości i wiary świętej – mimo zaborów, mimo nacisków wrogów, a niekiedy nawet straszliwych prześladowań, jak to miało miejsce chociażby w odniesieniu do unitów na Podlasiu!

Zmartwychwstanie Chrystusa krzepiło nadzieję naszych praojców. Zachęcało do trwania i odrodzenia, do pamięci o skale, na której została zbu-

dowana tożsamość Polaków. Trzeźwość zaś była czymś nieodzownym, aby być, aby pozostawać sobą; sobą w znaczeniu duchowym i obywatelskim.

4. Zwracamy się więc z gorącym apelem do wszystkich Rodaków, aby powstrzymali się od alkoholu i wszelkich środków odurzających ze względu na własne dobro, dobro rodziny i dobro Polski. Wszystkich zachęcamy do serdecznej modlitwy w tych intencjach: w czasie pielgrzymek i przy pacierzu, w sanktuarium Jasnogórskim i w każdym kościele. Mówi przecież Pan Jezus: „Proście, a będzie wam dane; kołaczcie, a otworzą wam”. Ufajmy, że otworzą się oczy i serca, że zmobilizuje się wola i znajdzie się odpowiednia liczba tych, dzięki którym nie dojdzie wśród nas do tego, co stało się z Sodomą i Gomorą. Miejmy nadzieję, że uratujemy siebie, nasze rodziny, chrześcijańską cywilizację, dzieląc się nawzajem wolnością od uzależnień.

Maryjo, Królowo Polski, wspomagaj nas! Amen.

Drohiczyn, dnia 3 lipca 2007 r.

+ Antoni Pacyfik Dydycz
Przewodniczący Zespołu Apostolstwa Trzeźwości
Konferencji Episkopatu Polski

* * *

Bp Antoni P. Dydycz

„Wstań i chodź!”

(Kazanie wygłoszone w Kroszynie. 24. IX. 07, na rozpoczęcie jesiennej sesji
Zespołu Apostolstwa Trzeźwości)
Lektura: *Ezd 1,1-6; Łk 8,16-18.*

Drodzy Bracia w kapłaństwie, Zacni działacze trzeźwościowi,
Kochani Gospodarze z Krucjaty Wyzwolenia Człowieka!

1. Ojciec Święty Jan Paweł II, gdy przebywał w roku 1986 w Lyonie, przemawiając do młodzieży nawiązał do słów św. Piotra, który wchodząc razem ze św. Janem do Świątyni Jerozolimskiej, przy bramie, zwanej Piękną, spotkał człowieka, który nie mógł chodzić od urodzenia i dlatego prosił o jałmużnę. Św. Piotr skierował wówczas do niego te słowa: „*Nie mam wprowadzić ani srebra, ani złota, ale co mam, to ci daję: w imię Jezusa z Nazaretu wstań i chodź!*” (Dz 3,6).

Papież zaś zwracając się do młodych ludzi powiedział: „*Nie mam srebra ani złota. Nie mam gotowych odpowiedzi na ważne pytania. Postaram się spojrzeć na nie w świetle Jezusa Chrystusa. I mówię do was: wstań, nie skupiaj się*

na słabościach i wątpliwościach, wyprostuj się... Wstań i idź” (Do młodzieży, Lyon, 1986).

Mamy więc powstawać. Nie możemy się poddawać jakiemukolwiek zniechęceniu. Nie ma bowiem takiej siły, która byłaby w stanie przeszkodzić Łasce Bożej, potrzebnej do naszego nawrócenia, jeśli tylko my posiadamy dobrą wolę. Jeśli tylko my pragniemy powstać.

2. Ta nadzieja ożywia całą treść Orędzia Fatimskiego, ofiarowanego nam 90 lat temu. Warto do niego powrócić, gdyż jest ono głęboko zrosnięte ze słowami św. Piotra i nauczaniem Jana Pawła II; z tym, co słyszeliśmy przed chwilą. Matka Najświętsza pragnie jednego, abyśmy zgodzili się na współpracę z Łaską Bożą. Jej zachęta do modlitwy, pokuty i nawrócenia jest wyrazem głębokiego przekonania, że każdą i każdego z nas – stać na podniesienie się, stać na dalszą pielgrzymkę. Nie wymaga rzeczy nadzwyczajnych, odwołuje się do czegoś najprostszego. Wie bowiem, że najbardziej skuteczne są środki ubogie. A jednocześnie chce, żeby dzieci w tym uczestniczyły.

Może nas to zastawiać; powinno nawet nieco niepokoić, dlaczego Maryja do tak poważnych spraw zaprasza dzieci. Walka dobra ze złem jest przecież czymś niesłychanie poważnym. Jest również groźna. Czy małe dzieci mogą tutaj mieć swój udział? Odpowiedź Matki jest wyraźna i nie budzi wątpliwości. One mogą znaleźć się na pierwszej linii frontu. I nic w tym dziwnego, ponieważ w wypadku pojawienia się zła, dzieci zawsze są na pierwszej linii uderzenia. A skoro jest tak, to mogą i powinny być obecne na polu odnowy, nawrócenia.

Udział dzieci w objawieniach fatimskich jest tego potwierdzeniem, gdyż spełniły oczekiwania Białej Pani, upowszechniły Orędzie, nadały mu przekonujący charakter.

3. Bł. Matka Teresa z Kalkuty mówiła, że „Świętość nie jest luksusem dostępnym tylko dla niewielu. Jest to zwykły obowiązek dla mnie i dla ciebie. Świętość jest zwykłą akceptacją woli Boga, wyrażoną z szerokim uśmiechem”. Czy ktoś z nas może uśmiechnąć się szerzej niż dziecko? Czy ktoś z nas potrafi z taką zwyczajnością podchodzić do świętości jak dzieci?

Bł. Bronisław Markiewicz nawoływał, że „gdy brakuje świętych w narodzie, robi się ciemno w głowach ludzkich i ludzie nie widzą dróg, którymi należy postępować”. Takiego samego zdania był Sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki. On także pamiętał o dzieciach, a krucjata dziecięca nie była jedynie przybudówką przy dorosłych. Była początkiem.. Była i być powinna ogniem, który płonąc ogrzewa i rozjaśnia. Dodaje sił i wskazuje kierunek.

Dobrze pamiętam atmosferę pierwszej siedziby Krucjaty, przy ulicy Jordana, mieszczącej się w baraku. To był grudzień 1958 roku. Prześliczna kaplica Matki Bożej Niepokalanej. Przenikający aż do głębi duszy modlitewny klimat dawał się odczuć wszędzie.

To wszystko jednak musiało dojrzeć. Dzisiaj widzimy, że proces dojrzewania trwa wciąż.

4. Teraz przecież mamy czas budowy i odbudowy. Wypada więc sięgnąć do Księgi Ezdrasza i z podziwem pochylić się przed wiarą i mocą słowa prorockiego Jeremiasza, który zdołał przekonać Cyrusa, aby zajął się budową Domu Bożego w Jerozolimie.

Wezwanie zaś króla, skierowane do wszystkich potomków Abrahama, Izaaka i Jakuba jest zdumiewające. Tak nawołuje przecież władca wrogiego do niedawna państwa. Wzywa, aby wspomagać „... *każdego z tych, co przetrwał i, współmieszkańcy wszystkich miejscowości, gdzie taki przebywa, mają go wesprzeć srebrem, złotem, sprzętem i bydłem, nadto dobrowolnymi ofiarami dla domu Boga, który jest w Jerozolimie*”.

Apel ten podchwycili naczelnicy rodów i dzięki powszechnemu wsparciu przystąpiono do budowy domu Pańskiego. Tak było w Starym Testamencie. My natomiast żyjemy w nowych czasach. Wiemy, że Pan Bóg pragnie, aby każde ludzkie serce, każda ludzka dusza była świątynią. Jego domem. I stąd też działalność ewangelizacyjna skierowana jest przede wszystkim na człowieka, na jego życie, a więc na jego postępowanie, na jego moralność.

Ta działalność winna towarzyszyć człowiekowi od początku, od dziecięcych lat. To także w pewien sposób wynika z rozporządzenia króla Cyrusa, który podkreśla, że „*Jeśli z całego ludu Jego jest między wami jeszcze ktoś, to niech Bóg będzie z nim*”. Te właśnie słowa zobowiązują nas, abyśmy brali pod uwagę każdą ludzką osobę, nawet jeśli znalazła się w grzechach, jeśli jest mocno uzależniona, to jednak jesteśmy pewni, jest w niej coś z Boga, jest coś z Bożego Miłosierdzia. Nie można tej osoby pozostawić na zatracenia. Mamy zmobilizować wszystkie nasze siły, czyli modlitwę, nauczanie, a zwłaszcza przykład, aby odbudowa i upiększanie Bożego Domu w ludzkich sercach mogło przebiegać jak najspokojniej i pewnie.

5. Potrzebna jest do tego swoista inwentaryzacja, czyli znajomość stanu ducha w naszych czasach, wiedza o zagrożeniach i potknięciach. Nie da się też uniknąć poszukiwania nowych metod, właściwych tego rodzaju sytuacjom. Konieczne są odpowiednie środki, aby były w stanie neutralizować złe oddziaływanie gospodarcze, społeczne i kulturowe. Nie da się wreszcie zlekceważyć negatywnego wpływu środków komunikacji społecznej na kształtowanie się zachowań moralnych.

Oczywiście, nie chodzi o to, abyśmy wszędzie dostrzegali zło. Wprost przeciwnie. W świecie jest wiele dobra. Mamy wszakże zabiegać o to, aby w umysłach i sercach ludzi od dziecięcych lat zapewniać przestrzeń duchową, z której i w której będą mogły znajdować oparcie dobre czyny, dobre postępowanie.

Działalność Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, podobnie jak i zadania Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski mają przed sobą wiele pracy, aby dzięki niej mieć zawsze coś do zaoferowania kolejnym pokoleniom. Działalność ta winna być podobna do lampy, zawsze jednak umieszczonej na właściwym świeczniku. Czasami niech to będzie świecznik o kształtach miłych oczom dziecięcym, kiedy indziej poruszający wyobraźnię młodych względnie osób dorosłych. Zawsze jednak niech na nim świeci lampa, lampa nadziei!

Amen.

* * *

Sprawozdanie z sesji

24-26.09.2007 Krościenko nad Dunajcem

Jesienna sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski odbyła się w dniach 24-26 września 2007 r. w Krościenku n/D w Centrum Ruchu Światło-Życie i siedzibie Krucjaty Wyzwolenia Człowieka na Kopiej Górcze. W sesji uczestniczyli członkowie Zespołu oraz diecezjalni i zakonni duszpasterze trzeźwości wraz ze współpracownikami świeckimi pod przewodnictwem bp. Antoniego Dydycza – Przewodniczącego Zespołu. W pierwszym dniu obrad wykład wygłosił p. dr Robert Derewenda (KUL, Dyrektor Archiwum Głównego Ruchu Światło – Życie w Lublinie) pt: „Działalność Trzeźwosciowa Sługi Bożego ks. Franciszka Błachnickiego (†1987)”. Uczestnicy zapoznali się ze sposobami działania Krucjaty Wyzwolenia Człowieka w różnych środowiskach. Wieczornej Mszy św. w Kaplicy Chrystusa Sługi przewodniczył bp Antoni Dydycz.

Dzień drugi w części przedpołudniowej został poświęcony warsztatom na temat idei przewodnich *Wytycznych Episkopatu do Kościelnej Działalności Trzeźwosciowej* oraz ich realizacji dziś. Zajęcia, które poprowadził ks. dr Piotr Kulbacki, składały się z prezentacji multimedialnej *Wytycznych* oraz spotkań w grupach wokół następujących zagadnień: motywacja do podejmowania działalności trzeźwosciowej, jej fundamentalna zasada „przez dobrowolną całkowitą abstynencję wielu do trzeźwości wszystkich”, motywy, które przemawiają najsilniej do młodego pokolenia, różnice między działalnością kościelną a działalnością innych instytucji, perspektywy wdrażania wytycznych. Praca w grupach ujawniła, że najgłębiej ukazywał motywację abstynencką Sługa Boży ks. Franciszek Błachnicki.

Uczestnicy sesji zgromadzili się przy jego grobie w południe na Mszy św, której przewodniczył ks. prałat Henryk Bartuszek – duszpasterz trzeźwości archidiecezji warszawskiej.

Po południu ks. Tadeusz Kwiecień MIC zaprezentował zebranych postacią beatyfikowanego 16 września 2007 w Licheniu bł. Stanisława Papczyńskiego. Założyciel Marianów był wielkim apostołem trzeźwości i w regule zakonu nakazał abstynencję.

Następnie przedmiotem obrad stała się problematyka Płodowego Zespołu Alkoholowego oraz zasady kampanii „Cięża bez alkoholu”. Zebrani zapoznali się z prezentacją multimedialną problematyki oraz filmem „Wieczne dziecko”. Wykład „FAS (Fetal Alcohol Syndrome – alkoholowy zespół płodowy) jako problem pastoralny” został wygłoszony przez mgr Katarzynę Owczarek. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne. Rozprowadzana była też książka wraz z płytą „Fascynujące dzieci”. Na zakończenie poprowadzono dyskusję wśród duszpasterzy trzeźwości na temat możliwości promocji postaw abstynenckich wśród kobiet i dziewcząt. Wskazano na rolę kursów przedmażeńskich, stanowych nauk rekolekcyjnych, programów katechetycznych, etosu rycerskiego wśród chłopców, wesel bez alkoholu, oraz zwyczajnego przepowiadania Kościoła. Uczestnicy dyskusji zwrócili uwagę na potrzebę opracowania materiałów dotyczących FAS pod kątem wykorzystania w pracy duszpasterskiej.

Na zakończenie dnia zebrani zapoznali się z prezentacją KWC *Przywracajcie nadzieję*, która zwyciężyła w konkursie ogłoszonym przez Duszpasterstwo Akademickie na Miasteczku w Krakowie.

Podsumowania obrad dokonał mgr lic. Zbigniew Kaniecki – Sekretarz Zespołu Apostolstwa Trzeźwości.

W ostatnim dniu uczestnicy obrad wybrali się na spacer, by podziwiać polską złotą jesień w górach.

Ks. Piotr Kulbacki

* * *

Słowo Bpa Piotra Libery do Dekanalnych Duszpasterzy Trzeźwości

Płock, 7 listopada 2007 r.

Drodzy Księża, Drodzy Ojcowie Kapucyni z Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu] – chcę podziękować Ks. Kanonikowi Zbigniewowi Kanieckiemu, sekretarzowi Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy KEP za zorganizowanie dzisiejszego spotkania i zaproszenie na nie biskupa Płockiego.

Jest to dla mnie okazja, by poznać osobiście księży, którzy w 26 dekanatach naszej Diecezji podejmują odpowiedzialność za duszpasterstwo trzeź-

wości. Równocześnie jest to okazja, by posłuchać o problemach z jakimi się spotykacie w Waszej posłudze ludziom uzależnionym od alkoholu. Niektórzy z Was pracują z osobami uzależnionymi od wielu lat, inni dopiero wchodzi w ten sektor posługi duszpasterskiej. Nie muszę Was zapewniać, że nowy pasterz Kościoła Płockiego przywiązuje wielką wagę również do duszpasterstwa trzeźwości, które od lat zmagają się z zagrożeniami związanymi z nadużywaniem alkoholu i wyciąga pomocną dłoń do tych, którzy stali niewolnikami alkoholu.

Pragnę wyrazić Wam słowa szczerego uznania i wdzięczności za to wszystko co zrobiliście już, co robicie teraz i co będziecie czynić w przyszłości na rzecz trzeźwości w naszej Ojczyźnie i w naszej Diecezji. W Waszej posłudze miejcie stale na uwadze Podstawowe założenia duszpasterstwa trzeźwości przyjęte przez Zespół Apostolstwa Trzeźwości KEP. Czytamy tam m.in.

„W Polsce istnieje wiele dramatycznych problemów osobistych, rodzinnych i społecznych, będących konsekwencją nadużywania alkoholu. Kościół w Polsce, świadom zagrożeń wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podejmował i podejmuje działania duszpasterskie w celu rozwijania i ugruntowania cnoty trzeźwości w Narodzie oraz w celu niesienia pomocy tym, którzy są zagrożeni lub cierpią na skutek problemów alkoholowych”.

Drodzy Księża!

W Waszej pracy korzystajcie z różnego rodzaju pomocy, która może uczynić Waszą posługę bardziej skuteczną. Mam na myśli różne wydawnictwa, materiały duszpasterskie, spotkania, rekolekcje, warsztaty. Przede wszystkim jednak, miejcie dużo, dużo serca i dużo czasu oraz cierpliwości dla ludzi czekających na Wasze kapłańskie wsparcie. Pamiętajcie, że nie zmagacie się z przeciwnościami w pojedynkę, nie jesteście Don Kiszotami samotnie walczącymi z wiatrakami. Jesteście włączeni w diecezjalną strukturę duszpasterstwa, ta z kolei wpisana jest w ogólnopolskie Apostolstwo Trzeźwości. W przypadku szczególnie trudnych przypadków, sytuacji, z jakimi możecie się spotkać (np. dotyczących prezbiterów), proszę sygnalizować je Ks. Zbigniewowi i mnie osobiście. Wspierajcie się wzajemnie modlitwą i braterską wymianą doświadczeń w zakresie powierzonego Wam duszpasterstwa trzeźwości. W codziennej pracy niech oręduje za Wami Maryja, Matka Miłosierdzia i Matka dobrej przemiany. Szczęść Wam Boże!

Bp Piotr Libera

Zespół Apostolstwa Trzeźwości

Członkowie mianowani na 321 Sesji Plenarnej Episkopatu Polski obradującej w Warszawie w dniach 12 i 13 marca 2003 roku.

- Przewodniczący Zespołu
KS. BISKUP DR ANTONI PACYFIK DYDYCZ
ul. Kościelna 10,
17-312 DROHICZYN N/BUGIEM
tel. (085) 655 78 05,
e-mail: Kuria@drohiczyn.opoka.org.pl
<http://www.drohiczyn.opoka.org.pl>
- Sekretarz Zespołu
Ks. kan. Zbigniew Kaniecki
ul. Krzywa 15,
09-402 PŁOCK
tel. (024) 261 38 79; kom. 607 237 124,
e-mail: zkaniecki@plock.opoka.org.pl
<http://www.duszp.trzezwosci.plock.opoka.org.pl>
- Członek Honorowy:
Ks. Prałat Henryk Korża
ul. Lipowa 24,
24-140 NAŁĘCZÓW
tel. (081) 501 41 15
- Członkowie Zespołu:
Ks. Komandor Janusz Bąk
ul. Nowolipie 25B m. 1,
01-002 WARSZAWA
kom. 0604 057 339
- ◆ **Ks. kan Henryk Grządko**
ul. Słoneczna 63,
66-400 GORZÓW WIELKOPOLSKI
Tel. (095) 722 71 05; kom. 0600 857 105
e-mail: hgrzadko@wp.pl
- ◆ **Ks. kan. Wiesław Kondratowicz**
Kowalew, Ul. Kościelna 12,
63-300 PLESZEW 1
(062) 742 30 82, kom. 660773492
e-mail: kondrat@post.pl

- ♦ **O. Jan Karczewski OFM Cap**
ul. O. Honorata Koźminkiego 36,
05-170 ZAKROCZYM
tel. (022) 785 22 08,
e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl
<http://www.oat.com.pl>

- ♦ **Ks. dr Piotr Kulbacki**
ul. Ks. F. Blachnickiego,
34-450 KROŚCIENKO N. DUNAJCEM
tel. (018) 262 32 35, 042 689 05 08
e-mail: PiotrKulbacki@oaza.pl

- ♦ **Prof. dr hab. Józef Styk**
ul. Rückemana 10/8,
20-244 LUBLIN
tel. dom. (081) 7473693,
praca UMCS (081) 5332921
E-mail: jstyk@bacon.umcs.lublin.pl lub jstyk@ramzes.umcs.lublin.pl
<http://www.socjologiaswiemiasta.umcs.lublin.pl>

- ♦ **Dr n. med. Jan Szafraniec**
ul. Rumiankowa 24/2,
15-699 BIAŁYSTOK
tel.(085) 661 29 938

- ♦ **Ks. prałat Marian Szewczyk**
ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2A,
16-300 AUGUSTÓW
tel./fax (087) 6433665, kom. 0602407537

- ♦ **Ks. prałat dr Stanisław Ulaczyk**
ul. Kościelna 10,
17-312 DROHICZYN n. Bugiem
tel. (085) 655 78 05

- ♦ **Dr Krzysztof Wojcieszek**
ul. Koraliowa 14,
96 – 515 PAPROTNIA
tel. (046) 8614335; (046) 8614154, kom. 0604 466 478
e-mail: kwojcieczek@swps.edu.pl

- ♦ **Ks. kan. Władysław Zązel**
34-383 KAMESZNICA
tel. (033) 8625218 kom. 502 740 472

Diecezjalni Duszpasterze Trzeźwości

Białystok

Duszpasterz Trzeźwości i Osób Uzależnionych

Ks. PIOTR RADKIEWICZ

ul. Sybiraków 2

15-204 Białystok

tel. (085) 7401166 w. 38

kom. 696077645

e-mail: pastua@o2.pl

Bielsko-Żywiecka

Duszpasterz Trzeźwości i Klubów Abstynenckich

Ks. kan. WŁADYSŁAW ZĄZEL

34-383 Kamesznica

tel. (033) 8624822

Bydgoszcz

Duszpasterz Trzeźwości

O. MAREK KARCZEWSKI CSSp

Al. Jana Pawła II 117

85-152 Bydgoszcz

tel. (052) 3712789; kom. 503311764

e-mail: csspdom@lo.pl

Częstochowa

Duszpasterz Trzeźwości

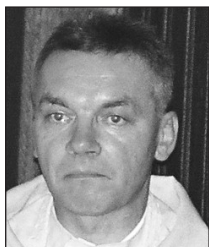
Ks. kan. JÓZEF ZIELONKA

ul. Warszawska 452 A

42-200 Częstochowa

tel. (034) 3665084; 3643000 ; fax.3669742

<http://www.swjacek.cz.pl>

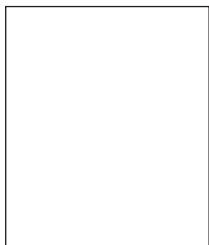

Drohiczyn

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. prałat dr STANISŁAW ULACZYK
ul. Kościelna 10
17-312 Drohiczyn n. Bugiem
tel. (085) 6557079; 0856558355
e-mail: sulaczyk@drohiczyn.opoka.org.pl

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. kan. ZBIGNIEW GRABOWSKI
ul. Kościelna 7;
07-104 Stoczek Węgrowski
tel. (025) 6919108

Elbląg

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ZBIGNIEW KULESZ
ul. Kielecka 16
82-300 Elbląg-Zatorze
tel. ((055) 2332532
e-mail: bibi3@poczta.onet.pl

Elk

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. prałat MARIAN SZEWCZYK
ul. kard. Stefana Wyszyńskiego 2 A
16-300 Augustów
tel/fax (087) 6433665;
kom. 602407537

Gdańsk

Duszpasterz Osób Uzależnionych (Trzeźwości)
Ks. prałat. BOGUSŁAW GŁODOWSKI
ul. Słowackiego 161
80-298 Gdańsk – Żłota Karczma
tel/fax (058) 3214205; kom. 695403962
e-mail: kapelanpol@wp.pl

Gliwice

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. prałat TADEUSZ FRYC
ul. Powstańców 15
42-288 Koszęcin
tel. (034) 3576369
kom. 601405861

Gniezno

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ALFRED LEWICZ
ul. Koscielna 7
62-430 Powidz
tel. (063) 2776905; kom. 601761848
e-mail: fred@plusnet.pl

Kalisz

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ALOJZY MENDLIKOWSKI
u. Staszica 1
63-220 Kotlin
tel. (062) 7405408

Katowice

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ZYGMUNT KLIM
Pl. Wyzwolenia 21,
40-423 Katowice
tel. (032) 2557099; kom 0603744730;
e-mail: zklim@o2.pl

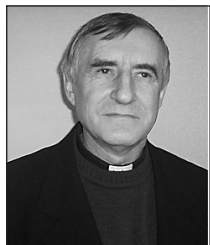
Katowice

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. PIOTR BRZAŃKALIK
ul. Siewna 25,
40-339 Katowice-Szopienice
kom. 0601448870
e-mail: mbnp@katowice.opoka.org.p

Kielce

Duszpasterz Trzeźwości i zjawisk patologicznych
Ks. SYLWESTER OKŁA
ul. Jana Pawła II 3 25-013 Kielce
tel. (041) 3445425

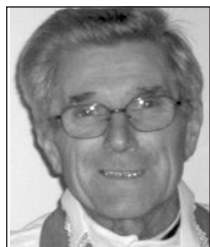
Koszalin-Kołobrzeg

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. kan. WŁODZIMIERZ BARTKOWIAK
Świerzno 40;
77-200 Miastko
tel. (059) 8583260; e-mail: xbart@ko.onet.pl lub
e-mail: parafia.swierzno@koszalin.opoka.org.pl

Kraków

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. MIROSŁAW ŻAK
ul. Babińskiego 29/22A/26;
30 – 393 Kraków
tel. (012) 2624597; kom. 0501418612
e-mail: mzak@diecezja.krakow.pl

Legnica

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. kan. KAZIMIERZ PIWOWARCZYK
Pl. Jana Pawła II 3
58-405 Krzeszów
kom. 661743 997

Lublin

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ZDZISŁAW SZOSTAK
ul. Kasztanowa 1
20 -245 Lublin
tel. (081) 7479041; kom. 507085986
e-mail: z.szostak@kuria.lublin.pl

Łomża

Duszpasterz Trzeźwości (Apostolat Trzeźwości)

Ks. prałat HENRYK KORŻA

ul. Lipowa 24

24-140 Nałęczęw

tel. (081) 5014115

Łowicz

Duszpasterz Trzeźwości (Referent ds. Wych. w Trzeźw.)

Ks. JACEK KIJEWSKI

Pilawice 20

96-500 Sochaczew

tel. (046) 8619429, kom. 503068011

e-mail: jacek.kijewski@gmail.com; www.arka24.com

Łódź

Duszpasterz Ludzi Uzależnionych (Komisja do Spraw
Duszpasterstwa Ludzi Uzależnionych)

Ks. dr WALDEMAR WOŹNIAK

ul. Przyszkolne 2

93-549 Łódź

tel. (042) 6849130; kom. 602725114

e-mail: valvoz@neostrada.pl

Olsztyn

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. MAREK GBIORCZYK

ul. Dybowskiego 2

10-900 Olsztyn

tel. (089) 5241185

e-mail: koordynator@olsztyn.opoka.org.pl

Opole

Duszpasterz Ludzi Uzależnionych

Ks. MARCIN MARSOLLEK

Niewodniki, ul. Wiejska 11

49-120 Dąbrowa

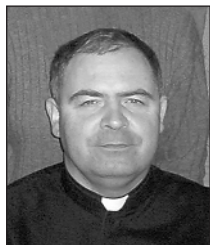
tel. (077) 4547573; kom. 0602 776001

e-mail: marcinm@ozzl.org.pl

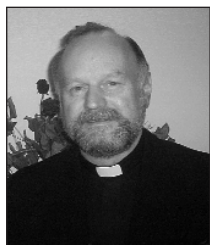
Pelplin

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ZENON GÓRECKI
ul. Kościelna 2a;
83-210 Zblewo
tel. (058) 5884204

Płock

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. kan. ZBIGNIEW KANIECKI
ul. Krzywa 15
09-402 Płock (Trzepowo)
tel. (024) 2613879 kom. 0607 237124
e-mail: zkaniecki@plock.opoka.org.pl
<http://www.duszp.trzezwosci.plock.opoka.org.pl>

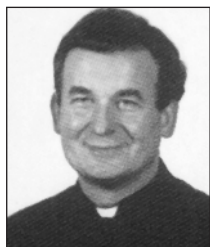
Poznań

Duszpasterz Trzeźwości (Referat Chorych, Niepełnosprawnych, Uzależnionych)
Ks. PAWEŁ PAWLICKI
64-513 Chojno n. Wartą
tel. (067) 2547181
kom. 606981967

Przemyśl

Duszpasterz Trzeźwości i AA
Ks. prałat dr STANISŁAW ZARYCH
Plac Konstytucji 3 Maja 8
37-700 Przemyśl
tel. (016) 6790830

Radom

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. dr MAREK DZIEWIECKI
ul. Młyńska 23
26-600 Radom
tel. (048) 3317815; e-mail: mdziew@topnet.pl
<http://mardzie.topnet.pl>

Rzeszów

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. MACIEJ FIGURA

Dobrzechów 281

38-100 Strzyżów

tel. (017) 2763922; kom. 0608559337

e-mail: mfigura@rzeszow.opoka.org.pl

Sandomierz

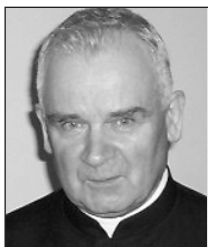
Duszpasterz Uzależnionych ((Referat Duszpasterstw Charytatywnych)

Ks. RYSZARD KONECKI

ul. Rynek 30; 27-425 Waśniów

tel. (041) 264 60 13

e-mail: konecki62@op.pl

Siedlce

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. prałat JAN GOMÓŁKA

ul. J. Piłsudskiego 62

09-110 Siedlce

tel. (025) 6442195

Sosnowiec

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. prałat JAN SZKOĆ

ul. Orla 19,

41-205 Sosnowiec

tel. (032) 2661263

Szczecin-Kamień

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. ROBERT WŁODKOWSKI

ul. Połabska 1

70-115 Szczecin

tel. (091) 3119627 w.37; kom. 0601639414

e-mail: wlodko@op.pl

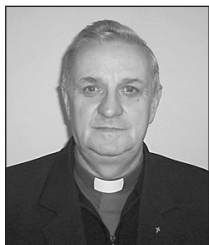
Świdnica

Duszpasterz Trzeźwości
ks. SŁAWOMIR CALIK
ul. Kotlarska 19
58-100 Świdnica
kom. 508188886
e-mail: slawekcalik@op.pl

Tarnów

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. ZBIGNIEW GUZY
Al. Matki Boskiej Fatimskiej 39;
33-100 Tarnów
tel. (014) 6223830; 6261014; kom. 0604265879
e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

Toruń

Duszpasterz Trzeźwości (Referat duszpasterstwa dobroczynnego)
Ks. kan. ADAM FILARSKI
ul. Nidzicka 4
13-200 Działdowo
tel. (023) 6974542; kom. 782309013

Warszawa

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. prałat HENRYK BARTUSZEK
ul. Grójecka 38
02-314 Warszawa
tel. (022) 8222849
e-mail: heba1@poczta.onet.pl

Warszawa-Praga

Duszpasterz Trzeźwości
Ks. kan. LUCJAN SZCZĘŚNIAK
ul. Ks. Schabowskiego 2
05-120 Legionowo
tel. (022) 7742753

Wrocław

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. TOMASZ JENER

ul. Fabryczna 19A

88-210 Dobre Kujawskie

tel. (054) 2850129; kom. 502790156

e-mail: jenertom@wl.onet.pl

Wrocław

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. kan. dr WOJCIECH TOKARZ

Plac Staszica 4,

50-221 Wrocław

tel. (071) 3289517

Zamość-Lubaczów

Duszpasterz Trzeźwości (Duszpast. grup specjalistycznych)

Ks. TOMASZ BAZAN

ul. Nowa 11

22-500 Hrubieszów

tel. (084) 6965042; kom. 505035793

e-mail: bazanek1@wp.pl

Ziel.Góra-Gorz. Wlk

Duszpasterz Trzeźwości

Ks. kan. HENRYK GRZĄDKO

ul. Słoneczna 63

66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. (095) 7227105; kom. 0600857105

e-mail: hgrzadko@wp.pl

Zakonnicy Duszpasterze Apostolstwa Trzeźwości

ZAKON FRANCISZKANÓW

(Zakon Braci Mniejszych, Ordo Fratrum Minorum (OFM))

Odpowiedzialny za Krucjatę Niepokalanej

O. Oskar Puskiewicz OFM,
ul. Reformacka 1, 98 – 300 Wieluń
E-mail: oskar@katowice.opoka.org.pl

Duszpasterz trzeźwości

O. Gracjan Landowski OFM
ul. Klasztorna 2
67-400 Wschowa
Tel. 065 5407345; kom. 887360455

KSIEŻA KANONICY REGULARNI LATERAŃSCY, Zakon Kanoników Regularnych św. Augustyna Kongregacji Luteranńskiej Najświętszego Zbawiciela, (Ordo Canonicorum Regularium Sancti Augustini Congregatio Lateranensis Sanctissimi Salvatoris (CRL))

Kustosz Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Ks. Kazimierz Brzozowski CRL
11-036 Gietrzwałd
tel. (089) 512 31 02; fax (089) 512 34 06; kom. 0601 850 625
e-mail: sanktuarium@at.pl, <http://www.gietrzwald.at.pl>

ZAKON KAPUCYNÓW (Zakon Braci Mniejszych Kapucynów, Ordo Fratrum Minorum Capuccinorum (OFM Cap.))

Dyrektor Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości im. O. Benignusa Jana Sosnowskiego w Zakroczymiu

O. Jan Karczewski OFM Cap

Duszpasterze Ośrodka:

O. Rafał Sońta OFM Cap
O. Marek Skowroński OFM Cap.
O. Mariusz Zacharkiewicz OFM Cap.
ul. O. Honorata Koźminkiego 36, 05-170 Zakroczym, tel. (022) 785 22 08
e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl, <http://www.oat.com.pl>

Moderator Bractwa Trzeźwości w Łomży

O. Apolinary Kaźmierak,
ul. Krzywe Koło 3,
18-400 Łomża, tel. (086) 2164849

Duszpasterz Trzeźwości; Kustosz Sanktuarium Matki Boskiej Pocieszycielki Strapionych w Rywałdzie Królewskim. Gwardian Klasztoru OO. Kapucynów. Proboszcz Parafii

O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap.
Rywałd Królewski
87-220 Radzyń Chełmiński
tel. 056 6886897
e-mail: kaprywald@o2.pl
strona internetowa: www.rywald.franciszkanie.pl

KSIĘŻA MARIANIE (Zgromadzenie Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, Congregatio Clericorum Marianorum sub titulo Immaculatae Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae (MIC))

Dyrektor Licheńskiego Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym
ks. Paweł Rawski MIC
ul. Klasztorna 4,
62-563 Licheń Stary;
tel. 063/2708132; 2708167
Strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl>
e-mail: pomoclichen@home.pl; xprimic@interia.pl

KSIĘŻA MICHALICI (Zgromadzenie Świętego Michała Archanioła, Congregatio Sancti Michaelis Archanieli (CSMA))

Referent ds. Pielgrzymki Trzeźwościowej
Ks. Tomasz Wilisowski CSMA,
ul. Nałęczowska 96,
20-831 Lublin,
tel. (81) 7215323, kom. 0608402194

KSIĘŻA PALOTYNI (Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego, Societas Apostolatus Catholici (SAC))

Rekolekcjonista
Ks. Józef Krzeski SAC,
ul. Żeromskiego 6, 05-400 Otwock,
tel. (022) 779 29 92

ZAKON PAULINÓW (Zakon Świętego Pawła Pierwszego Pustelnika, Ordo Sancti Pauli Primi Eremitae (OSPPE))

Prezes Stowarzyszenia Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom „Jest nadzieja”
O. Ryszard Bortkiewicz OSPPE

ul. Św. Barbary 51,
42-212 Częstochowa,
tel. (034) 3671308, kom. 0609 107 841
e-mail: dream1959@o2.pl

KSIĘŻA FILIPINI (Kongregacja Oratorium św. Filipa Neri, Congregatio Oratorii Sancti Philippi Neri)

Duszpasterz trzeźwości

ks. Leszek Woźnica – Filipin
Święta Góra;
63-800 Gostyń Wielkopolski
tel. (065) 5720014
e-mail: servusl@op.pl

Parafialna Księga Trzeźwości

Zarządzenie

(Fragment z listu Episkopatu Polski Zachęta do upowszechnienia trzeźwości z 10.02.1977

Polecamy, by w każdym kościele parafialnym, jeżeli dotąd tego nie zrobiono, była prowadzona Księga Trzeźwości, do której będą się wpisywali ci, którzy poszli za naszym wezwaniem i na całe życie (a choćby tylko na jakiś okres czasu) postanowili żyć w trzeźwości, nie używając żadnych napojów alkoholowych i nigdy nikogo nimi nie częstować. Księga Trzeźwości powinna zawsze leżeć w kościele w miejscu widocznym, aby była dostępna dla wszystkich. Ma być dokumentem tego, jak za naszych czasów rozumieliśmy swój obowiązek chrześcijański i społeczno – obywatelski.

Niech Was wspiera swoimi modlitwami Matka Najświętsza i Św. Jan Chrzciciel, wzór ludzi trzeźwych i do końca wiernych.

Na Wasz ofiarny wysiłek na rzecz trzeźwości narodu Polskiego, niech Was wszystkich błogosławi Bóg Wszechmogący: Ojciec i Syn i Duch Święty

Warszawa, dnia 10 lutego 1977 r. 157 Konferencja Episkopatu

Podpisani: *Kardynałowie, Metropolici i Biskupi obecni na Konferencji*

KRAJOWA KSIĘGA KAPŁANÓW ABSTYNETÓW

Imię i nazwisko	Rok urodz.	Diecezja	Adres	Abstyn. od roku	Deklarowany okres abstynen.
Aftyka Andrzej Ks.	1966	siedlecka	Życzyn 08-452 Wola Życka	1992	Ponawiam co roku
Aleksiewicz Tomasz O. OP	1948	Zakon Dominikanów	ul. Dominikańska 2 02-738 Warszawa	1979	Na całe życie
Bartkowiak Tomasz Jacek Ks.	1966	włocławska	ul. Kazimierza Wielkiego 13 87-820 Kowal	1984	Członek KWC
Bartuszek Henryk Ks.	1956	warszawska	ul. Grójecka 38 02-314 Warszawa	1980	Członek KWC
Bazan Tomasz Ks.	1976	zamojsko-lubaczowska	ul. Nowa 11 22-500 Hrubieszów	1995	Członek KWC
Boczar Andrzej Ks.	1965	witebska	ul. Lenina 22 (Białoruś)	1990	Na całe życie
Boruc Marek Ks. (†2007)	1951	siedlecka	Kostuń	1980	Członek KWC
Brząkalik Piotr Ks.	1955	katowicka	ul. Solskiego 2 40-749 Katowice	1996	Na całe życie
Calik Sławomir Ks.	1967	świdnicka	ul. Kazimierza Wielkiego 50 58-100 Świdnica	2001	Na całe życie Członek KWC
Cizmiński Zdzisław Ks.	1944	zamojsko-lubaczowska	ul. Kolegiacka 3 22-400 Zamość	Od I Komunii	św. Na całe życie
CZENCZEK Stanisław Ks.	1940	przemyska	Przemyśl, ul. Kapitulna 2	1959	Na całe życie
Czerwonka Józef Ks.	1950	lubelska	ul. Popijarska 2 24-300 Opole Lubelskie	1979	Członek KWC
Drozdek Henryk Ks.	1947	siedlecka	Oleksin 08-122 Bojmie	1972	Na całe życie
Dudkiewicz Jacek Ks.	1964	płocka	87-336 Radziki Duże	1988	Członek KWC
Dzięga Jan Ks.	1950	siedlecka	ul. Floriańska 5 08-110 Siedlce	Od I Komunii	Na całe życie
Dziekan. Stanisław Ks.	1956	płocka	09-471 Miszewo Murow.	1987	Członek KWC
Figura Maciej Ks.	1961	rzeszowska	Dobrzechów 281 38-100 Strzyżów	1988	Na całe życie Członek KWC
Filipiuk Eugeniusz Ks.	1960	siedlecka	ul. Lubelska 61 21-560 Międzyrzec Podlaski	1988	Członek KWC
Franczuk Józef Ks.	1941	siedlecka	07-107 Wyszków Od I	Komunii	Na całe życie
Fryc Tadeusz Ks.	1932	gliwicka	ul. Powstańców 15 42-286 Koszęcin	1984	Członek KWC

Gaładyk Eugeniusz Ks.	1933	siedlecka	ul. Kościuszki 10 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
Głodowski Bogusław Ks.	1957	gdańska	ul. Słowackiego 161 80-298 Gdańsk 43	1980	Na całe życie
Gomółka Jan Ks.	1936	siedlecka	ul. Piłsudskiego 62 08-100 Siedlce	1955	Na całe życie
Grabowski Zbigniew Ks.	1951	drohiczynska	ul. Kościelna 7 7-104 Stoczek Węgr.	1974	Na całe życie
Grządko Henryk Ks.	1961	zielonogórsko- gorzowska	ul. Słoneczna 63 66-400 Gorzów Wielk.	1983	Na całe życie
Guzy Zbigniew Ks.	1962	tarnowska	Al. M.B. Fatimskiej 39; 33-100 Tarnów	2001	Na całe życie
Halejcio Zygmunt Ks.	1945	Koszalińsko- kołobrzaska	77-235 Trzebielino 88	1982	Na całe życie
Hołda Franciszek Ks.	1939	siedlecka	Radoryż Kościelny	1966	Na całe życie
Horwath January Ks.	1925	przemyska	Wrocanka 67	1952	Na całe życie
Huszaluk Józef Ks.	1935	siedlecka	21-450 Stoczek Łukowski	1955	Na całe życie
Ignasiak Wojciech Ks.	1965	katowicka	ul. Gawronów 20 40-527 Katowice	1985	Członek KWC od 1987
Jendrzejewski Grzegorz Ks.	1962	płocka	Orszymowo 09-460 Mała Wieś	2000	Na całe życie
Kaniecki Zbigniew Ks.	1959	płocka	ul. Krzywa 15 09-402 Płock (Trzepowo)	1979	Na całe życie Członek KWC
Karczewski Jan O. OFM Cap.	1972	Zakon Kapucynów	ul. O. H. Koźmińskiego 36 05-170 Zakroczym	1990	Na całe życie
Karczewski Marek O. CSSp.	1961	Zgromadzenie Ducha Św.	Al. Jana Pawła II 117 85-152 Bydgoszcz	2001	Na całe życie
Każmierak Apolinary O. OFM Cap.	1934	Zakon Kapucynów	Łomża	1966	Na całe życie
Kędra Jarosław Ks.	1978	zamojsko- lubaczowska	ul. Kościelna 50 23-415 Książ polski.	1997	Na całe życie Członek KWC
Kandefer Maciej Ks.	1973	przemyska	Jarosław, ul. 3 Maja 12	1989	Na całe życie
Kandefer Piotr Ks.	1969	przemyska	Przemysł, ul. Zamkowa 5	1984	Na całe życie
Klamut Janusz Ks.	1967	przemyska	Przemysł, ul. Chrobrego 64	1992	Na całe życie
Klim Zygmunt Ks.	1960	katowicka	Pl. Wyzwolenia 21 40-423 Katowice	1980	Na całe życie
Kondratowicz Wiesław Ks.	1948	kaliska	ul. Kościelna 12 63-325 Kowalew	1980	Na całe życie

Konecki Ryszard Ks.	1962	sandomierska	Wydrza 175 39-410 Grębów	1980	Na całe życie
Kornas Stefan Ks.	1933	siedlecka	ul. Floriańska 5 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
Korszniwicz Kazimierz Ks.	1956	siedlecka	ul. Staromiejska 11 21-560 Międzyrzec Podl.	1955	Na całe życie
Korża Henryk Ks.	1936	tomżyńska	Al. Lipowa 24 24-140 Nałęczów	1948	Na całe życie
Kostrubiec Waldemar Ks.	1955	zamojsko- lubaczowska	22-604 Tarnawatka	1994	Na całe życie
Kowalski Stanisław Ks.	1946	włocławska	87-645 Zbójno Działyń Mazowiecki 16	1992	Na całe życie
Krzeski Józef Ks. SAC	1931	Księża Pallotyni	ul. Żeromskiego 6 05-400 Otwock	1960	Na całe życie
Kulbacki Piotr Ks.	1954	łódzka	ul. Ks. F. Blachnickiego 2 34-450 Krościenko	1979	Członek KWC
Kusycki Konstanty Ks.	1967	siedlecka	Nowe Opole 173 B 08-110 Siedlce 2	1983	Na całe życie
Kuzawiński Józef iKs	1963	siedlecka	Wereszczyn	Od WSD	Na całe życie
Kwiatkowski Dariusz Ks. MIC	1960	Zgromadzenie XX. Marianów	ul. Klasztorna 4 62-563 Licheń	1980	Na całe życie
Lassota Wojciech Ks.	1968	szczecińsko- kamieńska	ul. Kościelna 29 72-420 Dźwónów	01.03. 2006	Na 1 rok
Laszuk Antoni Ks.	1930	siedlecka	21-500 Biała Podlaska	1955	Na całe życie
Ługowski Sylwester Ks. (+2003)	1959	siedlecka Szpaki	21-545 Kornica	Od I Komunii	Na całe życie
Maciejewski Zbigniew Paweł Ks.	1965	płocka	Plac Narutowicza 3 09-402 Płock	1983	Członek KWC
Malec Zbigniew Ks.	1946	przemyska	Rogóżno 318	1999	Na całe życie
Marciniak Bogdan Ks.	1967	łódzka	ul. Skarbowska 63 91-473 Łódź	1984	Członek KWC
Matusik Marek Ks.	1964	siedlecka	Nowe Opole 173 B 08-110 Siedlce 2	1983	Na całe życie
Mazurek Jan Ks.	1965	przemyska	Przemysł, Pl. Konstytucji 3 Maja 8	1974	Na całe życie
Mikos Robert Ks.	1971	warszawska	ul. Szkolna 5 05-822 Milanówek	1995	Na całe życie
Mucha Henryk Ks.	1952	poznańska	ul. Kościańska 4 Kunowo; 63-800 Gostyń	1970	Na całe życie

Mul Mariusz Ks.	1976	przemyska Przemysł	ul. Pl. Konstytucji 3 Maja 8	2001	Na całe życie
Niemczyk Piotr Ks.	1974	przemyska	Wierzawice 573	2000	Na całe życie
Opaliński Tomasz Ks.	1966	płocka	ul. Misjonarska 1 09-402 Płock	1987	Członek KWC
Ostrowski Grzegorz Ks.	1976	płocka	ul. Św. Wojciecha 2 09-410 Płock	1997	Na całe życie
Paćkowski Piotr Ks.	1964	siedlecka	ul. Kochanowskiego 11 08-110 Siedlce	1980	Członek KWC
Papa Eugeniusz Ks.	1950	siedlecka	Dubeczno	1967	Na całe życie
Pawlita Piotr O. OFM Cap	1957	Zakon Kapucynów	ul. Bielińskiego 26 26-420 Nowe Miasto	1989	Na całe życie
Pena Zygmunt Ks.	1960	siedlecka	Krynka k. Łukowa	1992	Na całe życie
Pieńkosz Jan Ks.	1955	siedlecka	ul. Piłsudskiego 62 08-110 Siedlce	1983	Na całe życie
Piwowarczyk Kazimierz Ks.	1932	legnicka	ul. Jeleniogórska 56 A 59-540 Nowy Kościół	1979	Na całe życie
Potapczuk Janusz Ks.	1938	siedlecka	ul. Kościuszki 10 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
Poterek Konrad Ks.	1968	siedlecka	08-412 Borowie	1990	Na całe życie
Puciato Wojciech Ks.	1964	szczęcińsko- kamieńska	ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2F 72-009 Police	1988	Członek KWC Na całe życie
Puskiewicz Oskar O. OFM	1955	Zakon Franciszkanów	ul. Reformacka 1 98-300 Wieluń	1979	Na całe życie
Semeniuk Witold Ks.	1962	siedlecka	Wola Wereszczyńska		Od WSD Na całe życie
Siennicki Jan Ks. (†2003)	1954	siedlecka	ul. Floriańska 08-110 Siedlce	Od I Komunii	Na całe życie
Skorodiuk Józef Ks.	1939	siedlecka	ul. Piłsudskiego 62 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
Sobotka Józef Ks.	1959	siedlecka	Gręzówka Kol. 58 21-200 Łuków	1979	Członek KWC
Sroka Andrzej Ks.	1974	rzeszowska	Niechobrz 274 36-047 Niechobrz	1996	Na całe życie Członek KWC
Stęchły Stanisław Ks.	1936	przemyska	Wygarki 305 37-500 Jarosław	Od I Komunii	Na całe życie
Stolarczyk Czesław Ks.	1958	płocka	ul. Stary Rynek 17 09-110 Sochocin	1988	Członek KWC
Stopa Krzysztof Ks.	1953	pelplińska	ul. Pachnąca 27 Garczgorze; 84-351 Nowa Wieś Lęborska	1978	Na całe życie

Strus Robert Ks.	1976	zamojsko-lubaczowska	ul. Paderewskiego 13 a 22-600 Tomaszów Lubelski	1999	Członek KWC
Szajda Józef Ks.	1932	siedlecka	ul. Floriańska 5 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
Szakiel Jerzy Ks.	1961	zielenogórskogorzowska	67-320 Niegostawice	1986	Na całe życie
Szkoc Jan Ks.	1932	sosnowiecka	ul. Orła 19 41-205 Sosnowiec	1957	Na całe życie
Szopiński Andrzej Ks.	1967	pelplińska	ul. Poczтовая 9 89-410 Więcbork	1987	Na całe życie
Szybiak Krzysztof	1981	przemyska	Zarzecze k. Przeworska 7a	2005	Na całe życie
Tartak Zbigniew Ks.	1964	zielenogórskogorzowska	ul. Piastowska 4 62-415 Kolsko	1983	Na całe życie
Tomaszewski Jarosław Ks.	1975	płocka	ul. Gierzyńskiego 29 09-407 Płock	2000	Na całe życie
Trojnar Daniel Ks.	1979	przemyska	Jarosław Os. Słoneczne 214	1997	Na całe życie
Wąsik Adam Ks.	1966	przemyska	Przemysł, ul. Pelczara 4	1993	Na całe życie
Walusko Edmund Ks.	1929	siedlecka	Haydnów 08-207 Olszanka	1971	Na całe życie
Waruszewski Paweł Ks.	1971	płocka	ul. Św. Wojciecha 15 06 - 150 Nasielsk	1994	Na całe życie
Wielgolaski Tadeusz Ks.	1956	zielenogórskogorzowska	ul. Kościelna 3 66-211 Ołobok	1984	Na całe życie
Wielgus Paweł	1980	przemyska	Dwernik 38	199	Na całe życie
Wierzejski Henryk Ks.	1937	siedlecka	ul. Kochanowskiego 11 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
Wilga Tomasz Ks.	1969	łomżyńska	ul. Szpitalna 1 19-230 Szczuczyn Białost.	1987	Członek KWC
Winiarski Józef Ks. CSMA (†2002)	1936	Zgromadzenie XX. Michalitów	Pawlikowice 32-020 Wieliczka	1944	Na całe życie
Wojcieszek Jan Ks.	1936	kielecka	Małoszów 39; 28-530 Skalbmierz	1958	Na całe życie
Włodarczyk Krzysztof Ks.	1961	Koszalińskokolobrzaska	ul. Seminarjna 2 75-950 Koszalin	1987	Członek KWC
Włodkowski Robert Ks.	1963	szczecińskokamieńska	ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2F 72-009 Police	1990	Na całe życie
Wokotrub Zbigniew Ks.	1957	zielenogórskogorzowska	ul. Szkolna 3 66-534 Trzebiecz	2001	Na całe życie
Ks. Mariusz Woźny	1981	przemyska	Sarzyna 375	2007	Na całe życie

Żak Mirosław Ks.	1959	krakowska	ul. Babińskiego 29/22A/26 30-393 Kraków	1979	Na całe życie
Zarych Stanisław Ks.	1922	przemyska	Pl. Konstytucji 3 Maja 8 37-700 Przemysł	1959	Na całe życie
Zawacki Adam O. OFM Conv	1969	Zakon Francisz. Conv.	ul. Franciszka. 4, 76-150 Darłowo	Od 18 r. życia.	Na całe życie Członek KWC
Zawitkowski Damian O. OFM Cap	1932	Zakon Kapucynów	ul. O. H. Koźmińskiego 36 05-170 Zakroczym	1975	Co roku ponawiam
Ząszel Władysław Ks.	1942	bielsko- żywiecka	34-383 Kamesznica	1979	Na całe życie
Zajdel Marek Ks.	1964	przemyska	Rymanów Zdrój, ul. Zdrojowa 10	1996	Na całe życie
Zdunkiewicz Janusz Ks.	1960	płocka	09-411 Biała k. Płocka	1984	Na całe życie
Żelazo Andrzej Ks.	1960	siedlecka	Osiny Dolne 08-124 Mokobody	1988	Na całe życie
Zieliński Bernard O. CSsR	1939	Zgromadzenie Redemptystr.	ul. Sikorskiego 23 67-200 Głogów	1966	Na całe życie
Zielonka Józef Ks.	1946	częstochowska	ul. Warszawska 452 A 42-200 Częstochowa	1975	Na całe życie

*Drukując Krajową Księgę Kapłanów Abstynentów odpowiadamy na apel Prymasa Tysiąclecia, który w Liście do kapłanów z 08 grudnia 1979 r. napisał: „Przez całkowitą abstynencję duchowieństwa katolickiego – do trzeźwości całego Narodu polskiego!”. Prosimy, zatem o poinformowanie nas – Drodzy Bracia Kapłani – o swoich decyzjach abstynenckich, abyśmy przez opublikowanie waszych danych w tej Księdze, mogli utworzyć wspólnotę kapłanów – abstynentów. Zgłoszenia proszę przesyłać pod adres:

Ks. Zbigniew Kaniecki, ul. Krzywa 15, 09-402 Płock

Rekolekcje dla pragnących prowadzić grupy Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej przy parafiach i szkołach – głównie dla siostr zakonnych, osób katechizujących i po formacji Ruchu Światło – Życie, odbywać się będą w okresie letnim. W sprawie terminów, miejsca i pozostałych informacji prosimy zgłaszać się do Fundacji „Signum Magnum”, (44-200 Rybnik, ul. Dworek 12), tel. 032 4221640, email: signumm@gmail.com, albo kontaktować się z o. Oskarem Puskiewiczem OFM tel. kom.: 0601 595910

Ruchy, stowarzyszenia i organizacje apostolstwa trzeźwości

Dziecięca Krucjata Niepokalanej

Dziecięca Krucjata Niepokalanej jest realizacją wezwania Matki Bożej w Fatimie do modlitwy różańcowej i ofiary za grzeszników oraz do szerzenia nabożeństwa do Jej Niepokalanego Serca. Dzieci należące do Kruczaty codziennie wypełniają program oparty na czterech podstawowych wartościach: modlitwa różańcowa, ofiara, wstrzemięźliwość, skromność.

Program Kruczaty mogą realizować członkowie istniejących w danej parafii grup dziecięcych, jak np. Oazy Dzieci Bożych, Dzieci Maryi, Rycerzy Niepokalanej i innych, a także dzieci, które nie uczestniczą w życiu żadnej grupy. Kruczata Niepokalanej jako ruch powinna przeniknąć wszystkie parafialne wspólnoty, zjednoczyć je na polu działalności trzeźwościowej, a także zachęcić dzieci niezrzeszone do pracy apostolskiej i zapewnić im odpowiednią formację. Ruch spełnia funkcję profilaktyczną względem zjawisk patologii życia społecznego.

Członkiem Kruczaty Niepokalanej może być każde dziecko, które świadomie podejmuje zobowiązanie. Przy pomocy rodziców, należeć może dziecko w wieku nawet pięciu lat. Generalnie członkami Kruczaty mogą być dzieci, które przyjęły Pierwszą Komunię Świętą i przez pięć kolejnych miesięcy jako kandydaci przygotowywały się do złożenia uroczystego postanowienia. Poprzez uroczyste postanowienie dzieci zobowiązują się przez jeden rok odmawiać codziennie przynajmniej jedną dziesiątkę różańca, podejmować codziennie jakąś ofiarę za grzeszników, dbać o skromność, czystość serca, być apostołem trzeźwości, to znaczy nie palić tytoniu, nie używać napojów alkoholowych i innych środków odurzających i zachęcać do takiego życia innych.

Treść uroczystego postanowienia Dziecięcej Kruczaty Niepokalanej

O Niepokalana, Królowo i moja Matko! Przyrzekam uczynić wszystko, co leży w mojej mocy, aby moja Ojczyzna i cały świat były rzeczywistym Królestwem Twoim i aby nikt nie sprzeciwiał się Twojej woli, i nie obrażał Cię grzechami. Dlatego poświęcam i oddaję się Tobie. Proszę Cię, abys odtąd uważała mnie za swoją własność i narzędzie.

Matko Najświętsza, chcąc uradować Twe Serce, z Twoją pomocą pragnę:

- odmawiać codziennie przynajmniej jedną dziesiątkę różańca,
- podjąć codziennie jakąś ofiarę za grzeszników,
- ze wszystkich swoich sił dbać o czystość serca.

Ponadto chcę być apostołem trzeźwości, to znaczy nie palić tytoniu, nie używać napojów alkoholowych i innych środków toksycznych. Będę także zachęcać do takiego życia wszystkich, których spotkam na swojej drodze.

Pragnę również w każdą pierwszą sobotę miesiąca wziąć udział we Mszy świętej i przystąpić do Komunii świętej, by wynagradzać zniewagi wyrządzone Twemu Niepokalanemu Sercu.

Ponadto pragnę obecnie i w przyszłości należeć do jakiejś wspólnoty, która pod opieką Kościoła będzie szerzyć cześć Niepokalanej.

Matko Najświętsza, przyjmij te moje postanowienia i dopomóż mi zawsze prowadzić piękne i czyste życie Dziecka Bożego. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

Zgłoszenie włączenia się do Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej

Zgłaszam, że pragnę należeć do Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej. Postanowiłem (łam), że będę codziennie odmawiać przynajmniej dziesiątkę różańca, podejmować ofiarę w intencji nawrócenia grzeszników, a także przestrzegać wstrzeźliwość i skromność

Imię i nazwisko: .....

Rok urodzenia: ..... Klasa/szkoła .....

Adres: .....

Parafia: ..... Diecezja: .....

Data: ..... Podpis: .....

Zgłoszenia przysyłać na adres: Sekretariat Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej, ul. Dworek 12, 44-200 Rybnik lub pocztą elektroniczną: signum@gmail.com

Krucjata Niepokalanej

Krucjata Niepokalanej to ruch o charakterze maryjnym i wynagradzającym. Jest on odpowiedzią na wezwanie Matki Bożej w Fatimie. Prosiła Ona o modlitwę różańcową i podejmowanie ofiar w intencji nawrócenia grzeszników, o zadośćuczynienie za przewinienia wobec Boga i za wszystko, co obraża Jej Niepokalane Serce.

Krucjata Niepokalanej jest dziełem Niepokalanej, którą najtrafniej można określić jako Mała Tajemnica Niepokalanego Serca Maryi. Ta Mała Tajemnica jest odpowiednia dla każdego, bo wskazuje drogę prostą, łatwą, radosną, gdzie poprzez świadome przyjęcie codziennych trudów, cierpień

i ofiarowanie ich Bogu przez Niepokalane Serce Maryi, pomagamy sami sobie – a przede wszystkim tym, którzy weszli na drogę grzechu. Mała Tajemnica czyli Krucjata Niepokalanej to świadome schronienie się w Sercu Maryi i to schronienie staje się drogą do Serca Jezusowego.

Modlitwa i postanowienie członków Kruczaty Niepokalanej oddaje istotę Kruczaty:

O Niepokalanie Poczęta, Dziewicza Matko Syna Bożego i Matko wszystkich ludzi, aby pocieszyć Twoje Niepokalane Serce i wynagrodzić zniewagi i bluźnierstwa, których doznajesz od niewdzięcznych ludzi, postanawiam:

- odmówić codziennie przynajmniej jedną dziesiątkę Różańca,
- podjąć codziennie jakąś ofiarę za grzeszników.

Pragnę, o ile to będzie możliwe, w każdą pierwszą sobotę miesiąca wziąć udział we Mszy świętej, przystąpić do Komunii świętej, odmówić jedną część Różańca wynagradzającego i rozmyślać przez piętnaście minut nad tajemnicami różańcowymi.

Matko Najświętsza, uczynię wszystko, abyś była więcej znana, miłowana i wysławiana przez wszystkich ludzi, a szczególnie przez dzieci i młodzież, i aby Twoje wizerunki i rzeźby były godnie czczone po całej ziemi.

Potężna Pogromicielko szatana, z Twoją pomocą wypowiadam walkę wszelkiemu złu. Poprzez uczestnictwo w Kruczacie Niepokalanej pragnę zażośćuczynić za przewinienia wobec Boga i przyczynić się do odrzucenia grzesznych praktyk w rodzinach i społeczeństwie.

Matko Boża, Pani Zwycięska, oddaję się Tobie, abyś posłużyła się mną jako swoim narzędziem. Niech zapanuje Królestwo Twego Syna na ziemi – Królestwo sprawiedliwości i miłości. Niech nastanie upragniony pokój w sercach ludzi i na świecie. Amen.

Ponadto postanawiam:

1. Nie pić alkoholu (przez okres) .....
2. Zaprowadzić w swoim domu wspólną modlitwę.
3. Modlić się dodatkowo ..... (codziennie, 1 x w miesiącu, np. 1 część różańca, koronkę do Miłosierdzia).
4. .... (inne).

W zgłoszeniu, które przesyłamy do Sekretariatu Kruczaty Niepokalanej, wpisujemy dodatkowe postanowienie (1-4). Podpisane postanowienie pozostawiamy dla siebie i odnawiamy je każdego roku. Jeżeli ktoś rezygnuje z przynależności do Kruczaty, to powiadamia o tym Sekretariat.

Adres Sekretariatu Kruczaty Niepokalanej:

ul. Dworek 12, 44-200 Rybnik

lub pocztą elektroniczną: signumm@gmail.com

Zgłoszenie:

Zgłaszam przystąpienie do Krucjaty Niepokalanej. Postanowiłem (am): codziennie odmawiać jedną dziesiątkę różańca, podjąć codziennie jakąś ofiarę za grzeszników.

Ponadto postanowiłem (łam): .....

Imię i nazwisko ..... data urodzenia .....

Adres (ulica, kod pocztowy, miejscowość): .....

.....

parafia i diecezja .....

e-mail:

data i podpis

Fundacja „Signum Magnum” szerzy ruch Krucjaty Niepokalanej i Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej poprzez wydawanie czasopism „Promyka Jutrzenki”, „Promyczka Jutrzenki”, „Zwycięstwa Niepokalanej” oraz przez organizowanie kursów i rekolekcji dla animatorów.

Kontakt: Fundacja „Signum Magnum”, ul. Dworek 12, 44-200 Rybnik, tel.: 032 42 21640; poczta elektroniczna: signumm@gmail.com; strona internetowa: signummagnum.rybnet.pl

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym jest darem dla osób potrzebujących pomocy duchowej i psychologicznej, złożonym na ręce Ojca Świętego Jana Pawła II podczas Jego wizyty w Sanktuarium Licheńskim w dniach 7-8 czerwca 1999. Jest dziełem apostołskim w dziedzinie trzeźwości oraz ewangelizacji i odnowy rodziny, prowadzonym przez Zgromadzenie Księży Marianów. Stanowi dzieło miłosierdzia na rzecz „*nowych ubogich*” współczesnego Kościoła i świata, a więc ludzi pozbawionych sensu życia i wiary w Boga, przeżywających kryzysy osobiste i rodzinne, osób uzależnionych, cierpiących i chorych. Jest ono odpowiedzią na apel Jana Pawła II „*o wyobraźnię miłosierdzia*”.

Licheńskie Centrum Pomocy w centrum swojej posługi stawia Boga obecnego w drugim człowieku. Zwłaszcza w człowieku słabym i cierpiącym. Chcemy służyć wszystkim potrzebującym pomocy na wzór Chrystusa – „*Najmiłosierdnieszego Samarytanina*”. Ten bowiem, który powiedział: „*Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje*” Mt 26,26, Ten sam powiedział: „*Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili*” Mt 25,40.

Siłę do naszej posługi czerpiemy ze Mszy Świętej, modlitwy różańcowej i koronki do Bożego miłosierdzia, którą odmawiamy codziennie o godz. 15.00 przed Najświętszym Sakramentem w intencji trzeźwości i świętości rodzin.

Ścisła współpraca Apostolatu Trzeźwości i Odnowy Rodziny stwarza dobry klimat całościowego rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych. Licheńskie Centrum stawia sobie następujące zadania:

W ramach Apostolatu Trzeźwości:

- Pomoc osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od narkotyków, nikotyny i innych nałogów oraz członkom ich rodzin.
- Wspieranie i motywowanie do leczenia uzależnienia i współuzależnienia (cała rodzina potrzebuje pomocy).
- Informowanie o działalności placówek odwykowych oraz grup samopomocowych.
- Terapia trzeźwiejących alkoholików i ich rodzin.
- Mityngi grup: AA, Al-Anon, DDA (w siedzibie Centrum).
- Pomoc w sytuacjach kryzysowych: przemoc domowa, oddziaływanie sekt, choroby i zaburzenia psychiczne.
- Telefon zaufania – Dyżur duszpasterza, psychologa, terapeuty uzależnień, doradcy rodzinnego – (063) 2708132 codziennie od 8.00 do 1800
- Profilaktyka w dziedzinie uzależnień – spotkania z dziećmi i młodzieżą (w siedzibie Centrum, w szkołach).

- Prelekcje dla grup zorganizowanych na temat różnych uzależnień i form pomocy (w siedzibie Centrum).
- Księgarnia z literaturą z zakresu uzależnień.

W ramach Apostolatu Odnowy Rodziny:

- Przygotowanie do sakramentu małżeństwa i odpowiedzialnego rodzicielstwa.
- Nauka metod naturalnego planowania rodziny (antykoncepcja jest grzechem).
- Pomoc w rozwiązywaniu kryzysów małżeńskich.
- Nauka dialogu małżeńskiego, pogłębianie duchowości małżeńskiej.
- Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- Poradnictwo w zakresie adopcji dzieci.
- Obrona życia poczętego – duchowa adopcja.
- Wsparcie duchowe i terapeutyczne dla kobiet, które dokonały aborcji.
- Duszpasterstwo małżeństw niesakramentalnych.
- Informowanie o poradniach rodzinnych, stowarzyszeniach i wspólnotach rodzin.
- Księgarnia z literaturą o tematyce małżeńskiej i rodzinnej.

Przyjmujemy wpisy do Książ: duchowej adopcji dziecka poczętego oraz czasowej i wieczystej abstynencji od alkoholu, narkotyków, nikotyny.

Organizujemy: Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu, re-kolekcje, warsztaty duchowości i obozy szkoleniowo-terapeutyczne dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Szczegóły: www.pomoclichen.home.pl

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym

Adres: ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary;

Telefon zaufania: 063/2708132; 2708167

e-mail: pomoclichen@home.pl

Strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl>

* * *

Stowarzyszenie AGAPE

Stowarzyszenie Wspierania Dział Ewangelizacji „Agape”, 91-362 Łódź, ul. Zgierska 230/232, mające dziś zasięg ogólnopolski zostało powołane i zarejestrowane w Łodzi w 1992 roku. Jego celem jest wspieranie Ruchu Światło-Życie i Krucjaty Wyzwolenia Człowieka w realizacji idei „Nowy Człowiek – Nowa Wspólnota – Nowa Kultura”. Cel ten jest realizowany m. in. poprzez:

- pomoc w przygotowaniu i prowadzeniu ewangelizacji różnych środowisk, organizowanie inicjatyw społecznych na rzecz odnowy moralnej,
- współorganizowanie i prowadzenie działalności oświatowo-wychowawczej w różnorodnych formach pracy z dziećmi i młodzieżą, w tym

zwłaszcza dotkniętych ubóstwem lub zagrożonych patologiami społecznymi,

- współorganizowanie i prowadzenie działalności profilaktycznej realizującej program Krucjaty Wyzwolenia Człowieka w zakresie przeciwdziałania nałogom społecznym, a zwłaszcza alkoholizmowi,
- współorganizowanie i prowadzenie działalności formacyjnej na rzecz budowy i umacniania małżeństwa i rodziny,
- podejmowanie i animowanie dzieł miłosierdzia chrześcijańskiego,
- pobudzanie aktywnego i odpowiedzialnego zaangażowania w życie społeczne, kulturalne i gospodarcze.

Stowarzyszenie powołało spośród doświadczonych specjalistów *Zespół Profilaktyczno-Szkoleniowy Stowarzyszenia AGAPE*, pod kierunkiem którego są realizowane różnorodne programy profilaktyczne i szkoleniowe. Przy Stowarzyszeniu istnieje także *Zespół Stałych Konsultantów Stowarzyszenia AGAPE*, w skład którego wchodzi eksperci zagadnień podejmowanych w działalności Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie współorganizuje m. in. wiele rekolekcji, zwłaszcza oazowych, oraz obozów terapeutycznych, prowadzi programy profilaktyczne – także za granicą, prowadzenie świetlic, punktów konsultacyjnych, szkolenia dla sprzedawców (wymagane prawem) oraz sesje interwencyjno – szkoleniowe dla właścicieli i personelu punktów sprzedaży napojów alkoholowych, pomaga w organizowaniu licznych zabaw bezalkoholowych (także sylwestrowych i wesel) i szkoleń dla wodzirejów, kursów dobrej zabawy, organizuje konkursy literackie i plastyczne dla uczniów różnych typów szkół oraz dla dorosłych propagujących styl życia bez alkoholu i innych używek w poprzednich kadencjach samorządu miało po kilku przedstawicieli w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jest współorganizatorem Studium Animatorów Trzeźwości archidiecezji łódzkiej, jest współorganizatorem wielu sympozjów. Stowarzyszenie współpracuje z instytucjami o podobnych zadaniach, z ośrodkami naukowymi w kraju (UŁ, KUL), oraz z ZAT, PARPA i wieloma instytucjami samorządowymi. Swymi programami objęło do tej pory kilkaset tysięcy osób.

Stowarzyszenie Wspierania Dzieł Ewangelizacji „Agape”
91-362 Łódź, ul. Zgierska 230/232

* * *

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym – Agape

Przeciwdziałamy i zapobiegamy narkomanii, uzależnieniom lekowym i alkoholowym oraz niesiemy pomoc osobom uzależnionym od narkotyków, alkoholu, hazardu i innych. Tak pojętą działalność stowarzyszenia jest reali-

zowana przez szeroko rozumiana profilaktykę, leczenie, rehabilitację i re-adaptację społeczną osób uzależnionych i ich rodzin. Świadczymy specjalistyczną pomoc psychologiczną, prawną oraz duszpasterską. Osoby współpracujące ze Stowarzyszeniem telefonicznie udzielają wsparcia oraz informują o specjalistycznych punktach pomocy. Szczególne miejsce w funkcjonowaniu punktów pełni stała formacja duchowa skierowana do osób współpracujących ze Stowarzyszeniem, wolontariuszy, a przede wszystkim do osób potrzebujących pomocy i wsparcia.

Pomoc świadczona przez Stowarzyszenie jest bezpłatna.

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym – AGAPE

20- 109 Lublin, ul. Bernardyńska 5,

tel/fax (0-81) 534-38-87 e-mail: poczta@agape.lublin.pl

XIV Ogólnopolskie Spotkanie Małżeństw, Które Miały Wesela Bezalkoholowe

Wesele Wesel 2008

Tarnów, 31 lipca – 3 sierpnia 2008 r.

Małżeństwa, które miały wesela bezalkoholowe, zapraszamy w dniach 31 lipca – 3 sierpnia 2008 r do Tarnowa na XIV Ogólnopolskie Spotkanie Wesele Wesel.

Wesele Wesel to „bal nad balami, taki, co się pamięta latami”, organizowany na przełomie lipca i sierpnia, co roku przez inną parę małżeńską, w innym zakątku Polski. W sobotni wieczór podczas uroczystej Mszy Św. małżonkowie tworzą szpaler przez środek kościoła i mówią sobie, że gdyby jeszcze raz mieli wybierać, wybraliby właśnie siebie nawzajem. Potem udają się na bezalkoholowa zabawę weselną, zaczynającą się staropolskim polonezem, a wodzirej zaprasza na kolejne tańce, gry, zabawy, dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Około północy, przy dźwiękach fanfar, wnoszony jest ogromny tort, który dzieli dla uczestników para małżeńska, organizująca spotkanie. Ale Wesele Wesel to nie tylko rozrywka w najczystszej formie. To także świadectwo dla własnych dzieci, i innych osób, że bez alkoholu i tylko bez alkoholu można się świetnie bawić. To publiczne świadectwo, że wesela bezalkoholowe można i warto organizować. To okazja do dyskusji na tematy trzeźwości, małżeństwa, rodziny, wychowania dzieci podczas sympozjów i konferencji. To wspólne modlitewne skupienie rodziny podczas codziennych Mszy Św. To poznanie kultury regionu, w którym odbywa się Wesele Wesel.

Inicjator i duszpasterz Spotkań: Ks. kan. Władysław Zązel,

34-383 KAMESZNICA

tel. (033) 8625218 kom. 502 740 472

Organizator Weesela Wesel 2008:

Ks. Zbigniew Guzy, tel. (014) 62-61-014; kom. 604 265 879

e-mail: guzy@farnow.opoka.pl

„aby ich przykład znalazł wielu naśladowców, przyczyniając się do wychowania społeczeństwa polskiego w duchu trzeźwości”

(z telegramu Ojca Świętego Jana Pawła II przesłanego na ręce Ks. Zązła, proboszcza w Kamesznicy, dla uczestników I Ogólnopolskiego Spotkania Małżeństw, Które Miały Wesela Bezalkoholowe, Rzym-Kamesznica, dnia 4.7.1995 r.)

„Jego Świątobliwość Jan Paweł II łączy się duchowo z uczestnikami VII Ogólnopolskiego Spotkania Małżeństw, które organizują przyjęcia weselne bez alkoholu”, a które „własnym przykładem pomagają uwierzyć innym w moc ducha i poświęcenia w walce o trzeźwość. Bezalkoholowe przyjęcia weselne, przygotowane przez wasze rodziny były i pozostaną świadectwem, że odrodzenie moralne narodu dokonuje się przez konkretnych ludzi w konkretnych sytuacjach życiowych, a dzięki temu zmienia się sposób myślenia i wartościowania. [...] Niech wasze spotkanie przenika ewangeliczna radość z obecności Jezusa w rodzinnym życiu. Dziękujcie Bogu za ducha miłości i trzeźwości waszych rodzin oraz trafnie dokonywane wybory życiowe”.

(z telegramu Ojca Świętego Jana Pawła II odczytanego w białostockiej archikatedrze 4 sierpnia 2001 r.).

Katolicki Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy „Dom Nadziei”

Katolicki Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy „Dom Nadziei” jest niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w wieku od 14 do 21 lat zażywających substancje psychoaktywne, w tym również alkohol. Nasz ośrodek powstał pod koniec 1995 roku z inicjatywy grupy terapeutów pragnących pomagać młodzieży „biorącej” narkotyki. Nasza placówka świadczy usługi medyczne w systemie opieki stacjonarnej. Czas trwania terapii wynosi 1 rok. Dysponujemy 24 miejscami. Leczenie osób ubezpieczonych w Narodowym Funduszu Zdrowia jest bezpłatne.

Ważnym czynnikiem zmiany jest troska o rozwój duchowy. Specyfiką naszego ośrodka jest jego zakorzenienie w wartościach chrześcijańskich. Uczestnictwo w praktykach religijnych, takich jak modlitwy poranne i wieczorne, uczestnictwo we Mszy św., czy udział w sakramentach wzmacnia motywację do rozwoju osobistego. Pomaga utrwalić efekty terapii.

Program terapeutyczny jest osadzony w filozofii społeczności terapeutycznej. Pobyt w społeczności terapeutycznej ma przede wszystkim zapewnić

bezpieczne środowisko wolne od narkotyków. Celem terapii jest również wzmacnianie poczucia własnej wartości i uczenie konstruktywnego radzenia sobie ze stresem i różnego rodzaju konfliktami. Istotna jest także zdolność do tworzenia dojrzałych i bliskich relacji interpersonalnych. Oznacza to, że celem leczenia jest nie tylko wyeliminowanie zachowań problemowych, takich jak zażywanie narkotyków, picie alkoholu. Cele leczenia wychodzą poza te symptomy i sięgają o wiele dalej. Jest to coś więcej niż pomoc w wyjściu z nałogu. Zasadniczym celem społeczności terapeutycznej jest wspieranie osobistego rozwoju. Możliwe jest to poprzez zmianę indywidualnego stylu życia przy pomocy grupy zaangażowanych osób, pracujących wspólnie, aby pomóc sobie samym i innym mieszkańcom społeczności. To bycie częścią społeczności jest szczególnie ważnym czynnikiem wspomagającym proces rozwoju. Mieszkańcy społeczności terapeutycznej funkcjonują jako członkowie rodziny, a nie jako pacjenci w instytucji. Odgrywają więc ważną rolę w kierowaniu społecznością i uczeniu się odpowiedzialności. Niemniej największy wpływ na osiągnięcie trwałej zmiany przynosi uczenie się poprzez doświadczenie, doznawanie porażek, osiągnięcie sukcesów i ponoszenie konsekwencji swoich zachowań i decyzji.

Podstawowymi czynnikami leczącymi w społeczności terapeutycznej są:

- spójność grupy – rozwijanie poczucia przynależności do grupy;
- poczucie wspólnoty – doświadczenie, że nie jestem sam ze swoimi trudnościami, a wówczas własne problemy przestają być wyjątkowe. Poznanie sytuacji innych rodzi zaufanie;
- odpowiedzialność za własne zachowania;
- rozwój umiejętności interpersonalnych;
- społeczność terapeutyczna rodziną zastępczą – grupa spełnia rolę nowej rodziny, w której mogą się spełniać pozytywne oczekiwania;
- uczenie się rozumienia i wyrażania emocji;
- jasna struktura;
- wzbudzanie nadziei.

Podstawowymi zasadami społeczności terapeutycznej w naszym ośrodku są:

Zasady Główne:

- zasada abstynencji narkotykowej, alkoholowej i nikotynowej oraz lekowej (za wyjątkiem zleczanych przez lekarza)
- zasada niestosowania przemocy fizycznej i słownej
- zasada abstynencji seksualnej

Zasady Ważne:

- zasada demokracji (każdy członek społeczności ma równe prawa i obowiązki w zarządzaniu i decydowaniu o sprawach społeczności. Realizacja

zacja tej zasady zwiększa szacunek do samego siebie, przyczynia się do większego zaangażowania, samodzielności i samokontroli.)

- zasada realizmu (dostarczenie członkom społeczności bezpośrednich doświadczeń, umożliwiających w ten sposób konfrontację nabytych społecznych umiejętności z otaczającą rzeczywistością – mówimy o tym, co jest realne, rzeczywiste, „tu i teraz”)
- zasada ograniczonego zaufania

Zasady Domowe:

- zasada uczestnictwa i wspólnoty (postuluje, aby sprawy członków społeczności stały się sprawami wspólnymi. Oznacza to wzajemne zrozumienie, pomoc oraz troskę o dobro drugiego człowieka. Aktywne uczestnictwo w tym, co dotyczy członków społeczności)

Proponowane formy terapii w naszym ośrodku:

1. Terapię grupową. Większość zajęć w społeczności terapeutycznej ma formę grupową i tak jest pomyślana, aby wzmacniać poczucie wspólnoty. Część zajęć ma charakter nieformalnych, spontanicznych zdarzeń, inne natomiast mają charakter formalny, odbywają się w sposób planowany i regularny, w wyznaczonym miejscu. Większość zajęć przeznaczona jest dla całej społeczności, ale są i takie w których uczestniczą osoby na poszczególnych etapach.

2. Terapię indywidualną, której celem jest terapia motywacyjna oraz planowanie przebiegu i efektów leczenia (diagnoza).

3. Terapię rodzin. Celem pracy z rodziną jest pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinie, wspieranie więzi emocjonalnych w rodzinie, odbudowywanie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny wobec dzieci oraz pomoc w integracji rodziny z jej otoczeniem społecznym. Formy pracy z rodziną: grupa wsparcia, konsultacje rodzinne, terapia systemowa.

4. Terapia zajęciowa: ergoterapia, zajęcia sportowe, zajęcia rekreacyjne, zajęcia plastyczne (garncarstwo), zajęcia w pracowni modelarskiej.

Adres ośrodka:

Katolicki Ośrodek „Dom Nadziei”

ul. Konstytucji 9, 41-905 Bytom

tel.: 032/2860623 lub 32/3871587

strona internetowa: www.domnadziei.pl

e-mail: domnadziei@gliwice.opoka.org.pl

„Eleuteria”

„Eleuteria” to pismo Krucjaty Wyzwolenia Człowieka ułatwia krążenie informacji i podtrzymywanie więzi między członkami i wspólnotami KWC, służy pomocą w edukacji, organizowaniu akcji, inspirowaniu modlitwy i ciągłemu ożywianiu zapału do niesienia „Ewangelii Wyzwolenia”. Eleuteria to

słowo greckie oznaczające „wyzwolenie” streszcza program pisma i wyraża sprawę, której ono służy. „Nie ma ono być pismem naukowym, specjalistycznym, informującym dla zaspokojenia ciekawości; ma być listem, kierowanym do konkretnej wspólnoty ludzi związanych tym samym ideałem i celem, dla przyniesienia zachęty, dawania świadectwa, inspirowania działań – ma być pismem podtrzymującym i „zagrzewającym” ruch KWC. Ma wśród jego

Ukazał się podręcznik rekolekcji „Ewangelia Wyzwolenia”

„Wyzwoleni w Chrystusie” – to podręcznik który proponuje fascynującą przygodę, której inicjatorem był sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki. Jej uczestnikami stali się jego liczni współpracownicy oraz naśladowcy także w czasach dzisiejszych.

Spotkania ewangelizacyjne prowadzone w parafiach czy w różnych środowiskach, poprzedzone przygotowaniem zespołu ewangelizacyjnego, stają się miejscem wyzwolenia mocą Ewangelii Chrystusowej. Choć w rekolekcjach podejmowany jest na pierwszym planie problem alkoholowy, to przecież dotyczą one wszystkich uzależnień „uwłaczających godności człowieka”.

Uczestnicy rekolekcji „Ewangelia Wyzwolenia” otrzymują propozycję twórczego stylu życia poprzez promowanie człowieka wolnego, a wspierającego ludzi uzależnionych i chroniącego młodzież.

Nowe wydanie podręcznika składa się z trzech części. Pierwsza wprowadza w zasady przygotowania rekolekcji ewangelizacyjnych, druga szczegółowo omawia nabożeństwa na każdy dzień rekolekcji parafialnych (lub środowiskowych, np. szkolnych), zaś część trzecia to program przygotowania zespołu prowadzącego. Redakcja książki jest bardzo przejrzysta, ułatwiająca korzystanie zarówno kapłanom jak i animatorom. Całość została poprzedzona słowem biskupa Antoniego Dydycza – Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski.

Rekolekcje według programu „Ewangelia Wyzwolenia” prowadzone były w wielu parafiach i przynoszą obfite owoce. Zachęcamy do korzystania z tego podręcznika i prowadzenia według niego rekolekcji adwentowych, wielkopostnych i w innych okresach roku, parafialnych, szkolnych i środowiskowych. Pomocą i radą oraz innymi materiałami przydatnymi do przeprowadzenia rekolekcji służy Stacja Nr 1 Krucjaty Wyzwolenia Człowieka,

34-450 Krościenko n. D., ul. ks. Franciszka Blachnickiego 2,
tel. 018/262 32 35, fax 262 56 41, e-mail: kwc@oaza.pl, www.kwc.oaza.pl

Podręcznik można otrzymać kontaktując się ze Stacją Nr. 1 Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, a także w dobrych księgarniach lub w Wydawnictwie Światło-Życie, 30-312 Kraków, ul. Królowej Jadwigi 148, tel./fax 012/425 30 88,
e-mail: wydawnictwo@oaza.pl, www.wydawnictwo.oaza.pl (sklep internetowy).

członków rozbudzić poczucie jedności i wspólnoty, ma być umocnieniem we wspólnej pracy, zmaganiach i walkach” – tak pisał w pierwszym numerze Eleuterii założyciel pisma, sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki.

Pismo ukazywało się od 1980 roku z różną częstotliwością. Od 1999 roku (Eleuteria 37) ukazują się rocznie cztery zeszyty. Zawierają one artykuły popularnonaukowe, informacje, listy, świadectwa, propozycje nabożeństw, homilie, reportaże. Jest ono pismem bardzo pomocnym w parafii do pracy trzeźwościowej, szczególnie profilaktycznej wśród młodych i dorosłych.

Pismo można otrzymać pisząc na adres redakcji:

„Eleuteria”, 34-450 Krościenko,

ul. ks. Franciszka Blachnickiego 2, tel. 018/262 32 35, fax 262 56 41,

e-mail: eleuteria@oaza.pl. Strona internetowa: www.eleuteria.oaza.pl

KONWENT ZAKROCZYMSKI

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia w pracy trzeźwościowej, przedstawiciele kilku stowarzyszeń, które podejmują działania w celu krzewienia cnoty trzeźwości doszli do wniosku, iż istnieje potrzeba ożywienia współpracy pomiędzy osobami, ruchami, stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na rzecz trzeźwości w wymiarze indywidualnym i społecznym.

W związku z tym postanowiono powołać do istnienia Konwent Zakroczymski. Konwent pragnie stać się płaszczyzną umożliwiającą efektywną współpracę wszystkim, którym zależy na trzeźwości każdego człowieka. Zapraszam wszystkich zainteresowanych na spotkania do Zakroczymia w dniach 20-21 lutego 2006 roku (początek 20 lutego o godz. 15.00) oraz 25 – 27 września 2006 r. (początek 25 września o godz. 15.00) w miejscowości Długie k. Strzelc Krajeńskich.

ks. Zbigniew Kaniecki

Do dnia 1 grudnia 2005 roku, następujące wspólnoty wyraziły wolę przynależności do Konwentu Zakroczymskiego:

1. Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom „Filadelfia” (Diecezja płocka)
2. Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości im. O. Benignusa Sosnowskiego w Zakroczymiu
3. Ośrodek Trzeźwości Diecezji Płockiej
4. Wspólnota rodzin uzależnionych pod patronatem Św. Michała Archanioła, Zelie i Ludwika Martin oraz Mateusza Talbota w Hamburgu
5. Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego w parafii Skarszewy
6. Duszpasterstwo trzeźwości dekanatu ciechanowskiego zachodniego

7. Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku – Przy- morze

Wspólnoty powyższe złożyły deklarację członkowską Konwentu Zakroczymskiego. W spotkaniach Konwentu Zakroczymskiego bierze udział więcej wspólnot.

Jesienna Sesja Zespołu
Apostolstwa Trzeźwości
Krościenko n. Dunajcem –
25 września 2007 r.
Od lewej: ks. Piotr Kulbacki
- Moderator Krajowy KWC,
redaktor Małgorzata Sojka
- Promyczek Jutrzenki,
o. Oskar Puskiewicz -
Krucjata Niepokalanej

KATOLICKIE TELEFONY ZAUFANIA

• Bielsko-Biała	033 812-26-67	Katolicki Telefon Zaufania
• Bochnia	014 611-95-95	Telefon Zaufania „Arka”
• Częstochowa	034 365-22-55	Jasnogórski Telefon Zaufania
• Dębica	014 773-08-09	Telefon Zaufania „Arka”
• Katowice	032 253-05-00	Katolicki Telefon Zaufania (całodobowy)
• Licheń	063 270-81-32	Telefon Zaufania „Arka”
• Mielec	017 681-81-41	Telefon Zaufania „Arka”
• Nowy Sącz	018 442-07-63	Telefon Zaufania „Arka”
• Poznań	061 865-10-00	Katolicki Telefon Zaufania
• Radom	0800-311-800	Linia Braterskich Serc
• Siedlce	0800-644-447	Telefon Zaufania Diecezji Siedleckiej
• Sosnowiec	032 292-98-93	Katolicki Telefon Zaufania
• Tarnów	014 627-40-44	Telefon Zaufania „Arka”
• Tychy	032 217-09-88	Katolicki Telefon Zaufania „Matka w po- trzebie” (czynny w poniedziałki i czwartki od 19.00-20.00)
• Warszawa	022 853-52-22	Telefon Zaufania Fundacji „Dominik”
• Wrocław	071 321-35-46	Duszpasterski Telefon Zaufania

Jeśli przy konkretnym telefonie nie podano bliższych informacji, jest on czynny zazwyczaj tylko w godzinach wieczornych (18.00-21.00), oprócz niedziel i najczęściej świąt oraz wakacji.

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA

4-5 lutego 2008 r. – Zakroczym

(poniedziałek godz. 15.00 – wtorek godz. 13.00)

Wiosenna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości i Diecezjalnych Duszpasterzy Trzeźwości

Zakroczymski Konwent Organizacji Apostolstwa Trzeźwości w Polsce

3 lutego – 9 lutego 2008 r.

XLI Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. Hasło: „Apostoł Trzeźwości Uczniem Chrystusa”

3 lutego 2008 r. (Niedziela przed Środą Popielcową) Kamesznica

IX Zimowe Igrzyska Abstynentów

Informacje: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. 033/8624822.

1 marca 2008 r. (sobota przed IV Niedzielą Wielk. Postu) Oświęcim-Brzezinka

Droga Krzyżowa w intencji trzeźwości narodu po terenie obozu.

Informacje: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. 033/8624822.

1 maja 2008 r. diecezja rzeszowska

XX Piesza Pielgrzymka Krucjaty Wyzwolenia Człowieka z Rzeszowa do Niechobrza

Informacje: ks. Maciej Figura, Dobrzechów 281, 38-100 Strzyżów

tel. (095) 8718455 kom. 608559337

e-mail: mfigura@rzeszow.opoka.org.pl

1-3 maja 2008 r. diecezja zielonogórskogorzowska

VII Piesza Pielgrzymka Trzeźwości z Gorzowa do Rokitna

Informacje: Ks. Henryk Grządko,

ul. Słoneczna 63 66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. 095/7227105; kom. 0600 857 105

25 maja 2008 r. (ostatnia niedziela maja) diecezja siedlecka

Piesza Pielgrzymka AA i AL.-ANON z Międzyrzecza Podlaskiego do sanktuarium w Leśnej Podlaskiej

Informacje: ks. Jan Gomółka,

ul. J. Piłsudskiego 62; 09-110 Siedlce; tel. (025) 6442195

7 czerwca 2008 r. XXVIII Pielgrzymka Krucjaty Wyzwolenia Człowieka do Gietrzwałdu

Szczegóły programu na stronie www.kwc.oaza.pl

Kontakt z organizatorami:

Stacja nr 1. KWC, Krościenko, tel. 018 262 32 35, e-mail: kwc@oaza.pl

- 14 – 15 czerwca 2008 r.** (trzecia sobota i niedziela czerwca)
XXVII Krajowa Pielgrzymka Apostolstwa Trzeźwości na Jasną Górę
Informacje: Ks. Henryk Korża, ul. Lipowa 24 24-140 Nałęczów;
tel. 081/5014115
- 14-15 czerwca 2008 r.** (trzecia sobota i niedziela czerwca) diecezja legnicka
VIII Piesza Pielgrzymka w intencji trzeźwości Narodu z Kowar do Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie
Informacje: Ks. kan. Kazimierz Piwowarczyk,
Pl. Jana Pawła II 3, 58-405 Krzeszów, kom. 661 743 997
- 25-30 czerwca 2008 r.** diecezja radomska
XVIII Piesza Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości Narodu z Radomia do Niepokalanowa
Kierownik Pielgrzymki: Ks. Mirosław Kszczot,
ul. Sienkiewicza 13, 26-600 Radom; kom. 0608294408.
- 28-29 czerwca 2008 r.** (ostatnia niedziela czerwca) diecezja przemyska
Pielgrzymka Grup Trzeźwościowych z Przemyśla do Kalwarii Pałacowskiej.
Informacje: Ks. Stanisław Zarych,
Plac Konstytucji 3 Maja 8, 37-700 Przemyśl; tel. (016) 679-08-30.
- 28-29 czerwca 2008 r.** (ostatnia sobota i niedziela czerwca) **Kamesznica** – diecezja bielsko-żywiecka
XVIII Kamesznickie Dni Trzeźwości
Informacje: ks. Władysław Zązół, 34-383 Kamesznica; tel. 033/8624822.
- 5-6 lipca 2008 r.** diecezja toruńska
IX Pielgrzymka Piesza w Intencji Trzeźwości Narodu z Działdowa do sanktuarium Matki Bożej w Lipach koło Lubawy (Nawiedzenia Matki Bożej)
Informacje: Ks. Adam Filarski,
ul. Nidzicka 4; 13-200 Działdowo; tel. (023) 6974542
- 6-11 lipca 2008 r.** diecezja płocka
XIX Piesza Pielgrzymki w Intencji Trzeźwości Narodu z Ciechanowa, Bieżunia i Płocka do Niepokalanowa
Kierownik Pielgrzymki: Ks. Radosław Dąbrowski,
ul. Mostowa 2; 09-402 Płock
tel. 024 2626420; kom. 605148181; e-mail: radoplock@gmail.com
- 5-11 lipca 2008 r.** diecezja łomżyńska
VIII Piesza Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości Narodu Diecezji Łomżyńskiej z Ostrołęki do Niepokalanowa

Kierownik Pielgrzymki: ks. Tomasz Wilga.; kom. 0601/317323
e-mail: twilga@lomza.opoka.org.pl

1-14 lipca 2008 r.

XXIII Pieszka Pielgrzymka Młodzieży z Warszawy-Strugi do Miejsca Piastowego

Informacje: Księża Michalici, Al. Józefa Piłsudskiego 248/252
05-261 Marki-Struga, te./fax 022/7811490.

Kierownik Pielgrzymki: ks. Tomasz Wilisowski CSMA,
ul. Nałęczowska 96, 20-831 Lublin, tel. 081/7215323, kom. 0608402194

26-27 lipca 2008 r. (ostatnia sobota lipca) Licheń – Księża Marianie

XVI Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe

Informacje: Ks. Paweł Rawski MIC, ul. Klasztorna 4,
62-563 Licheń Stary, tel. 063/2708132; 2708167

Strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl>

e-mail: pomoclichen@home.pl

31 lipca – 3 sierpnia 2008 r. – Tarnów

XIV Wesele Wesel (spotkanie małżeństw, które miały przyjęcia weselne bezalkoholowe)

Strona internetowa: www.weselewesel.pl

Opiekun: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. (033) 8624822.
tel./fax (033) 8625218

Informacje: Ks. Zbigniew Guzy;

Al. Matki Bożej Fatimskiej 39, 33-100 Tarnów;

tel. (014) 6261014; kom. 0604 265879

e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

SIERPIEŃ – MIESIĄC ABSTYNENCJI

2 sierpnia 2008 r. (pierwsza sobota sierpnia) – Koszalin

XVI Ogólnopolska Pielgrzymka Trzeźwości na Górę Chełmską

Informacje: Tadeusz Rogowski, tel. (094) 341 12 77,

Redakcja „Gościa Niedzielnego”, ul. Piłsudskiego 6, 75-511 Koszalin

2 sierpnia 2008 r. (pierwsza sobota miesiąca) – diecezja tarnowska

V Marsz w Intencji Trzeźwości z Tarnowa (kościół bł. Karoliny) do Skrzyszowa (kościół św. Stanisława, biskupa i męczennika)

Informacje: Ks. Zbigniew Guzy;

Al. Matki Bożej Fatimskiej 39, 33-100 Tarnów;

tel. (014) 6261014; kom. 0604 265879

e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

9 sierpnia 2008 – Studzieniczna (diecezja ełcka) V Diecezjalna Pielgrzymka w intencji trzeźwości. Program: Godz. 10.00 – Powitanie przybyłych grup; Godz. 10.15; Różaniec (w czasie różańca proszę kapłanów o posługę w konfesjonale), Godz. 11.00 – Msza Święta – koncelebrowana (kapłanów proszę, aby wzięli do koncelebry: albę, cingulum, stułę); Godz. 12.30 – Ognisko; Godz. 13.00 – Otwarty miting; Godz. 15.00 – Koronka do Miłosierdzia Bożego, zawierzenie Matce Bożej; Godz. 15.30 – Zakończenie pielgrzymki

Informacje: Ks. Marian Szewczyk, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2A, 16-300 Augustów; tel/fax (087) 6433665, kom. 0602407537

15 sierpnia 2008 – Gdańsk – Oliwa

XV Gdańska Pielgrzymka Trzeźwości (7 km)

Z Gdańska-Oliwy do Matemblewa (Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej)

Informacje: Ks. Bogusław Głodowski, ul. Słowackiego 161;

80-281 Gdańsk – Złota Karczma; tel. 058/3214205

14 – 17 sierpnia 2008 r. Gietrzwałd (Sanktuarium Maryjne)

XI Spotkanie Wspólnoty Rodzin Katolickich z Problemem Alkoholowym

Informacje: Bożena i Marek Grunwald,

ul. Husarska 8/7; 05-120 Legionowo; tel. 022/7847125.

Opiekun: O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap.

30-31 sierpnia 2008 r. – (ostatnia sobota i niedziela sierpnia) **Krzyszów** – diec. legnicka

Krzyszowskie Spotkania Trzeźwościowe w Bazylice M. B. Łaskawej.

Droga Krzyżowa (dróżki Krzyszowskie), Msza Św., Apel, Poezja i piosenka religijna, nocne czuwanie, mityngi w grupach: AA, Al.-Anon, Al.-Ateen.

Informacje: Ks. kan. Kazimierz Piwowarczyk; Pl. Jana Pawła II 3; 58-405 Krzyszów; kom. 661 743 997

30 sierpnia 2008 r. – (ostatnia sobota sierpnia) – diec. sandomierska

Diecezjalna Pielgrzymka Trzeźwościowa z Gorzyc do sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Radomyślu nad Sanem

Informacje: Ks. Ryszard Konecki; ul. Rynek 30; 27-425 Waśniów;

tel. (041) 2646012; e-mail: konecki@op.pl

31 sierpnia 2008 r. (ostatnia niedziela sierpnia) – (diecezja koszalińsko-kołobrzewska)

Regionalna Pielgrzymka Trzeźwości z Polanowa na Świętą Górę Polanowską

Pustelnia Franciszkańska – Kaplica z Ikoną Matki Bożej Bramy Niebios – Prowincja św. Maksymiliana Kolbe (Zakon Braci Mniejszych Konwentalnych w Polsce – Franciszkanie)

Informacje: * O. Janusz Jędrzysek, Pustelnia Franciszkańska, Święta Góra Polanowska,

76-010 Polanów, tel. kom. 0509 319 112

* Klub Abstynenta „FENIKS” w Polanowie

12-14 września 2008 – Niepokalanów

III Krajowa Konferencja Krucjaty Wyzwolenia Człowieka,

Szczegóły programu na stronie www.kwc.oaza.pl

Kontakt z organizatorami: Stanica nr 1. KWC,

Krościenko, tel. 018 262 32 35, e-mail: kwc@oaza.pl

20-21 września 2008 r. – Szczepanów – diecezja tarnowska

XXIX Diecezjalna Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości

Informacje: Ks. Zbigniew Guzy;

Al. Matki Bożej Fatimskiej 39, 33-100 Tarnów;

tel. (014) 6261014; kom. 0604 265879; e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

22-24 września 2008 r. (poniedziałek godz. 15.00 – wtorek godz. 13.00)

– **Zakroczym – 40-lecie Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości**

Jesienna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości i Diecezjalnych Duszpasterzy Trzeźwości

Zakroczymski Konwent Organizacji Apostolstwa Trzeźwości w Polsce

25 października 2008 r. – (III sobota października) **Kalwaria Zebrzydowska**

XIV Pielgrzymka Duszpasterstwa Trzeźwości Archidiecezji Krakowskiej

Program: godz. 10. 00 Droga Krzyżowa; godz. 13.00 Msza Święta; godz. 15.00 Nabożeństwo Różańcowe

Informacje: ks. Mirosław Żak,

ul. Babińskiego 29/22A/26; 30 – 393 Kraków

tel. 012/2624597; kom. 0501418612

e-mail: mzak@diecezja.krakow.pl

27-28 września 2008 r. Szczepanów – diecezja tarnowska

XXIX Diecezjalna Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości

Informacje: Ks. Zbigniew Guzy;

Al. Matki Bożej Fatimskiej 39, 33-100 Tarnów;

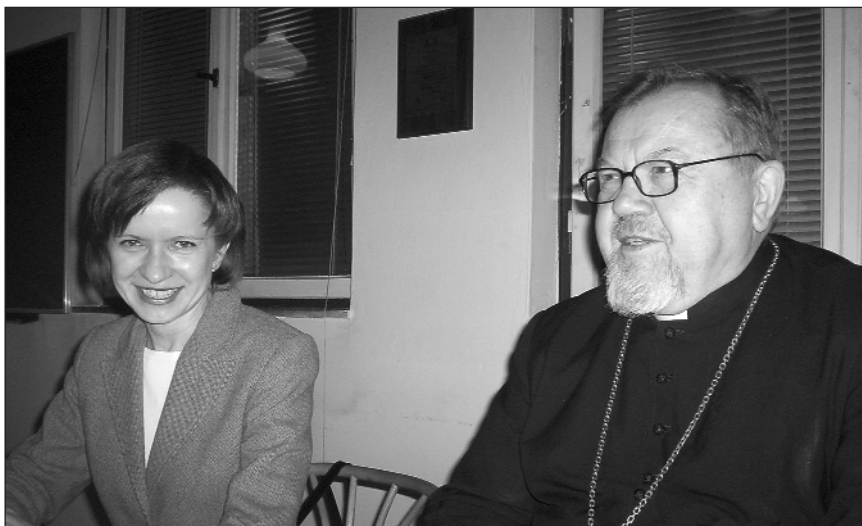
tel. (014) 6261014; kom. 0604 265879

e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

POLECAMY STRONY INTERNETOWE

- Ośrodek Trzeźwości Diecezji Płockiej:
<http://www.duszp.trzewosci.plock.opoka.org.pl>
- Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym:
<http://www.pomoclichen.home.pl>
- **Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
<http://www.parpa.pl>
- Piesza Pielgrzymka Młodzieży z Warszawy-Strugi do Miejsca Piastowego:
<http://www.pielgmp.prv.pl>
- Centrum Psychologiczno-Pastoralne „Metanoia”:
<http://www.metanoia.plock.opoka.org.pl>
- dr Bohdan Woronowicz: <http://www.lekarz.net/bworonowicz/>
- <http://www.uzaleznienia.eu>; www.akmedcentrum.eu
- Centrum Akmed: <http://www.akmed.waw.pl>
- Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości im. O. Benignusa Sosnowskiego:
<http://www.oat.com.pl>
- Duszp. trzeźwości diecezji opolskiej:
<http://www.duszpasterstwo-trzewosci.opole.opoka>
- Krucjata Wyzwolenia Człowieka: <http://www.oaza.org.pl/osrodek-kwc>
- Ogólnopolskie Spotkania Małżeństw, które miały wesela bezalkoholowe:
<http://www.weselewesel.pl>
- Wodzirej: <http://www.wodzirej.pl/>
- prof. dr hab. Józef Styk, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie – Zakład Socjologii Wsi i Miasta:
<http://socjologiaWSiMiasta.umcs.lublin.pl/>
- „Eleuteria” – Pismo Krucjaty Wyzwolenia Człowieka:
<http://www.eleuteria.oaza.org.pl/>
- Tarnowski Serwis Informacyjny – Twój Ślub, Twoje Wesele:
<http://www.wesele-tarnow.com/>
- Sejmowa Komisja Zdrowia: <http://www.sejm.gov.pl>
- Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej:
<http://www.gietrzwald.at.pl>
- Oficjalną stronę Wspólnoty AA w Polsce
<http://www.anonimowi-alkoholicy.org.pl/>
- Profesjonalny Portal Psychologiczny <http://www.psychologia.edu.pl/>

- Alkoholizm <http://www.alkoholizm.akcjasos.pl/>
- Rozwój osobisty w duchu... <http://www.persona.olsztyn.opoka.org.pl/>
- Naturalne planowanie rodziny – Liga Małżeństwo Małżeństwu <http://www.lmm.pl/>
- Centrum Przeciwdziałania Psychomanipulacji <http://www.kulty.info/>
- Grupa AA „Bez dymka” <http://bez-dymka.fm.interia.pl/>
- Rudzkie Stow. Rodzin Abstynenckich „Zdrowe Życie” <http://logokrokus1994.w.interia.pl/>
- Klub Abstynenta ARKA w Lubinie <http://arkalubi.w.interia.pl/>
- Stowarzyszenia Klub Abstynentów „Nowe Życie” w Zabrze <http://www.nowezycie.prv.pl/>
- KWC w diec. sandomierskiej http://www.sandomierz.oaza.pl/diakonie/d_wyzwolenia/
- <http://www.alokholizm.eu>
- <http://www.alokholizm.pl>
- <http://www.aa.org.pl>
- <http://www.al-anon.org.pl>
- <http://dda.pl>

Wiosenna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości. Zakroczym – 12 lutego 2007 r.
Jolanta Mielczarek, Bp Antoni Dydyć

WAŻNE ADRESY

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

01-458 Warszawa, ul. Szańcowa 25

tel. (022) 532 03 20. 533 20 325. 532 03 26, 836 78 72. 836 82 73. 836 69 01.

836 06 21, fax. (022) 836 81 66

e-mail: parpa@warman.com.pl, strona internetowa: <http://www.parpa.pl>

Instytut Psychiatrii i Neurologii.

02-957 Warszawa, ul. Sobieskiego 1/9,

Dyrektorem Instytutu jest doc dr hab. Danuta Ryglewicz

IPiN na zlecenie PARPA oraz biura ds. Narkomanii wydaje kwartalnik „Alkoholizm i Narkomania”, redaktor naczelny – Zenon Kulka.

tel.: (0 22) 842-27-00, 642-66-11; fax: (0 22) 642-53-75;

e-mail: ipin@ipin.edu.pl; www: <http://www.ipin.edu.pl>

Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości

02-412 Warszawa, ul. Gęślarska 3,

tel. (+48 22) 863-42-76, 863-90-97, 863-87-38; fax. (+48 22) 863-42-38;

e-mail: poczta@ipz.edu.pl; <http://www.ipz.edu.pl>

ETOH – Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych

01-254 Warszawa, ul. Mszczonowska 6,

tel. (0 22) 524-57-83, 836-80-80, 836-80-89; fax. (0 22) 836-80-81;

e-mail: etoh@etoh.edu.pl

Ogólnopolski Ośrodek Koordynacji i Informacji Klubów i Stowarzyszeń Abstynenckich przy Warszawskim Stowarzyszeniu Abstynenckim

01-045 Warszawa, ul. Kolska 2/4, tel./fax (022) 838 72 86

Krucjata Wyzwolenia Człowieka (Stanica nr 1)

34-450 Krościenko nad Dunajcem, ul. Ks. Franciszka Błachnickiego 2,

tel. (018) 262-32-35; www.kwc.oaza.pl; e-mail: kwc@oaza.pl

Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości

05-170 Zakroczym, ul. O. Honorata Koźmińskiego 36,

tel./fax (022) 785-22-08

e-mail: ogat@kapucyni-wwa.opoka.org.pl,

strona internetowa: <http://www.oat.com.pl>

Konto: Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości, Bank Spółdzielczy Nowy Dwór Mazowiecki, Oddział Zakroczym

Nr: 80110008-3000332-2700-61

Krajowy Ośrodek Ruchu Trzeźwości Im. Św. Maksymiliana Kolbego
Rekolekcyjne Hospicjum Kapłańskie „PRZEMIANA I TRWANIE”
Al. Lipowa 24, 24-140 Nałęczów, tel. (081) 501 41 15

Fundacja „Światło-Życie”, Ośrodek Profilaktyczno-Szkoleniowy im. Ks. Franciszka Blachnickiego

ul. Gawronów 20, 40-527 Katowice, tel. (032) 2053922
www.osrodek-brynnow.pl; e-mail: kontakt@osrodek-brynnow.pl

„Niebieska Linia” Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

ul. Szczotkarska 48A, 01-382 Warszawa,
Bezpłatna linia z całego kraju: 0800 120 002,
tel./fax: (0-22) 666 05 59;
e-mail: pogotowie@niebieskalinia.pl
Strona internetowa: <http://www.niebieskalinia.pl>

Sejmowa Komisja Zdrowia

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa, tel. (022) 694 10 20
Strona internetowa: <http://www.sejm.gov.pl>

Europejskie Biuro Światowej Organizacji Zdrowia

Biuro Łącznika WHO w Polsce
ul. Długa 38/40; 00-238 Warszawa
tel. (+48 22) 635 94 96; fax.(+48 22) 831 08 92
e-mail: whoo@pol.pl

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym

Adres: ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary;
tel. (063) 2708132; 2708167; e-mail: pomoclichen@home.pl
strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl>

* * *

Dostępne formy pomocy

Miejsce pierwszego kontaktu – „punkt konsultacyjny” – dla osób z problemem alkoholowym powinno istnieć w każdej gminie:

- przy poradni odwykowej
- przy poradni ogólnej (jeśli nie ma poradni odwykowej)
- przy urzędzie gminnym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
- w Klubach Abstynenckich
- przy Grupach Samopomocowych: AA (Anonimowi Alkoholicy); AIA-non (grupy samopomocowe dla członków rodziny osoby uzależnionej); DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików); AL-Ateen (Grupy dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym).

REKOLEKCJE, KURSY, SZKOLENIA, WARSZTATY

ORDW – OAZA REKOLEKCYJNA DIAKONII WYZWOLENIA

Dom Rekolekcyjny Sióstr Benedyktynek

Przy Parafii Świętej Trójcy

Plac Konstytucji 3-go Maja 8

37-700 Przemyśl

tel. 016/6770690; 6770097; 6790830

Moderator: ks. dr Stanisław Zarych

Plac Konstytucji 3 Maja 8 37-700 Przemyśl; tel. 016/6790830.

11-13 stycznia; 08-10 lutego; 07-9 marca; 11-13 kwietnia; 09-11 maja;

**06-08 czerwca; 12-14 września; 10-12 października; 14-16 listopada; 05-07
grudnia.**

Rozpoczęcie rekolekcji w dniu przyjazdu o godz. 18.00.

Zgłoszenia należy przesłać na 7 dni przed rozpoczęciem rekolekcji.

* * *

Studium Apostolstwa Trzeźwości Archidiecezji Krakowskiej

Zostało powołane przez Księdza Kardynała Franciszka Macharskiego w 1986 roku.

Celem Studium jest: pogłębienie wiedzy religijnej, podnoszenie świadomości wiernych na temat uzależnień, zwłaszcza choroby alkoholowej, jak również pokazanie sposobów rozwiązywania problemów alkoholowych. Osoby, które ukończą Studium mogą podejmować pracę trzeźwosciową w swoim środowisku, zwłaszcza w parafii.

Zajęcia obejmują 120 godzin wykładów i ćwiczeń. Spotkania odbywają się raz w miesiącu przez okres półtora roku. W ramach zajęć są organizowane weekendowe wyjazdy będące czasem wspólnej modlitwy, dyskusji, wymiany poglądów i dalszego pogłębiania wiedzy.

Telefony zaufania:

Telefon Zaufania dla Osób z Problemem Alkoholowym

Warszawa (0-22) 842-26-00

Telefony Zaufania AA w poszczególnych miastach można znaleźć w książkach telefonicznych, oprócz tego w każdej Poradni Odwykowej można otrzymać informację o działających w pobliżu samopomocowych grupach (AA, AL-Anon, DDA, AL-Ateen), ich adresy i telefony.

Tematyka studium obejmuje trzy grupy zagadnień: 1. antropologia chrześcijańska; 2. problemy alkoholowe; 3. rozwiązywanie problemów alkoholowych, zwłaszcza duszpasterstwo trzeźwości.

Uczestnicy studium w ramach zajęć mają realizować praktyczne dzieła trzeźwościowe w swoich parafiach.

Absolwenci Studium otrzymują dyplom podpisany przez Metropolitę Krakowskiego.

Dyrektor Studium: ks. Mirosław Żak

ul. Babińskiego 29/22A/26; 30-393 Kraków

tel. 012/2624597; kom. 0501418612

e-mail: mzak@diecezja.krakow.pl

* * *

Studium Animatorów Trzeźwości Archidiecezji Łódzkiej

im. Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego

Często spotykamy się z problemami nadużywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież a nawet dzieci stąd sprawą najwyższej wagi staje się poszerzenie umiejętności dawania odpowiedzi na te wyzwania na płaszczyźnie parafii. W Miesiącu Abstynencji, dniu 1 sierpnia 2005 roku zostało powołane (Dekretem Nr. Abp 471-1004/05) przez Arcybiskupa Władysława Ziółka, Metropolitę Łódzkiego, Studium Animatorów Trzeźwości Archidiecezji Łódzkiej im. Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego. Studium zostało powołane przez Metropolitę Łódzkiego we współpracy z Krużgą Wyzwolenia Człowieka i Stowarzyszeniem AGAPE w Łodzi. Spotkało się ono z bardzo dużym zainteresowaniem zarówno ze strony duszpasterzy jak i osób pragnących służyć dziełu trzeźwości w parafiach.

W roku 2007/2008 organizowana jest III edycja Studium. Celem Studium jest przygotowanie osób, podejmujących służbę w parafii w zakresie profilaktyki dla dorosłych i młodzieży. Osoby te zostaną przygotowane do prowadzenia działań informacyjno-konsultacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Uczestnicy Studium mają nabyć umiejętności wstępnego diagnozowania problemu, wskazania możliwości pomocy, sposobu informowania o problemie i możliwościach rozwiązywania w parafiach, właściwego organizowania spotkań i modlitw, współpracy z różnymi środowiskami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Uczestnicy Studium będą brać udział w ciągu roku w prowadzonym przez specjalistów cyklu 10 spotkań wykładowo – warsztatowych. Celem uzyskania dyplomu Studium jego uczestnik otrzyma zadanie przeprowadzenia wybranego projektu w swojej parafii (w uzgodnieniu z proboszczem).

Zajęcia odbywać się będą w soboty, raz w miesiącu, w godzinach od 9.00 do 14.00 w Domu Parafialnym parafii Najświętszej Eucharystii przy ul. ks. Jerzego Popiełuszki 9 (Retkinia). Na rozpoczęcie, w końcu września, przewidziane jest weekendowe spotkanie w domu rekolekcyjnym.

Informacje oraz zgłoszenia telefoniczne: ks. Jan Cholewa., tel. 042 616 00 18. Przy zgłoszeniu ustalony będzie termin rozmowy kwalifikacyjnej, na podstawie której odbywać się będą przyjęcia na Studium Animatorów Trzeźwości. Warunkiem uczestniczenia w Studium jest pełnoletność, dojrzałość osobowa i społeczna, oraz uzyskanie skierowania od księdza proboszcza.

Do udziału w Studium zapraszamy: członków ruchów, stowarzyszeń, grup charytatywnych w parafiach, kancelistów parafialnych, członków grup samopomocowych, rodziców, wychowawców, nauczycieli, katechetów, oraz inne osoby pragnące zaangażować się w rozwiązywanie problemów alkoholowych. Uczestnikami Studium mogą być osoby świeckie oraz księża i siostry zakonne.

Kontakt ze Studium: ks. Jan Cholewa
91-473 Łódź, ul. Zgierska 123, tel. 042 616 00 18

* * *

FUNDACJA „ŚWIATŁO-ŻYCIE” OŚRODEK PROFILAKTYCZNO-SZKOLENIOWY IM. KS. FRANCISZKA BLACHNICKIEGO

ul. Gawronów 20
40-527 Katowice
tel. 032/2053922
www.osrodek-brynow.pl
e-mail: kontakt@osrodek-brynow.pl

Dyrektor Ośrodka: ks. Adam Skutela

Fundacja „Światło-Życie” Ośrodek Profilaktyczno-Szkoleniowy im. ks. Franciszka Blachnickiego w Katowicach istnieje od 7 listopada 1994 roku. Celem Ośrodka jest wychowanie człowieka wolnego do wszelkich uzależnień, człowieka otwartego na potrzeby innych ludzi i potrafiącego nieść im pomoc. Inspiracją do działania jest dzieło Krucjaty Wyzwolenia Człowieka ks. Franciszka Blachnickiego.

Oferta Ośrodka skierowana jest do: pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców, katechetów; osób uzależnionych i ich rodzin; młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym; osób zainteresowanych animowaniem zabaw bezalkoholowych; kandydatów i członków Krucjaty Wyzwolenia Człowieka; animatorów i uczestników Ruchu Światło-Życie.

Zespół Ośrodka:

ks. Adam Skutela, kierownik Ośrodka, wikariusz parafii św. Michała w Katowicach,

Justyna Czeszyńska – pedagog i socjoterapeuta,

Sylwia Pietryga – pedagog i animator społeczno-kulturalny

Konto bankowe (na które wpłaca się zaliczki i darowizny)

PKO BP S.A. 50 1020 2313 0000 3302 0185 7267

Dojazd do Ośrodka

z Rynku w Katowicach tramwajem nr 6 lub 16 w kierunku Brynowa do przystanku przy ul. Gawronów lub autobusem nr 51 spod Dworca PKP. Ośrodek znajduje się przy kościele p. w. Matki Kościoła.

Ośrodek przeprowadza również warsztaty dla danej grupy na zamówienie
Spotkania otwartej grupy wsparcia – „Jutrzenka Wolności” środa – 18.30.

* * *

OŚRODEK APOSTOLSTWA TRZEŹWOŚCI

05-170 Zakroczym, ul. O. Honorata Koźmińskiego 36

tel./fax (022) 785-22-08; e-mail: oat@kapucyni-wwa.opoka.org.pl

strona internetowa: <http://www.oat.com.pl>

KURS DUSZPASTERSKI DLA ALUMNÓW WYŻSZYCH SEMINARIÓW DUCHOWNYCH DIECEZJALNYCH I ZAKONNYCH

➤ Stopień I 30 VI – 4 VII 2008 r.

➤ Stopień I 25-29 VIII 2008 r.

➤ Stopień II 01 – 05 IX 2008r. (kończy się egzaminem – wyjazd w piątek po obiedzie)

W roku 2007 kurs uczestniczyło w kursie 96 kleryków z następujących seminariów duchownych:

WSD Diecezji Białostockiej – 1; WSD Diecezji Pelplińskiej – 6; WSD Archidiecezji Przemyskiej – 1; WSD Diecezji Częstochowskiej – 3; WSD Diecezji

Od czerwca 2007 r. działa Poradnia telefoniczna Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”:

Warszawska „Niebieska Linia” tel. (0-22) 668-70-00

- Poradnia działa w dni powszednie w godzinach 14.00 -22.00;
- Dyżur prawny w ramach poradni: w piątki w godz.: 18.00-22.00.
- Zadanie realizowane jest na zlecenie Urzędu Miasta st. Warszawy.

Drohiczyńskiej – 10; WSD Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej – 13; AWSD Archidiecezji Krakowskiej – 10; WSD Diecezji Siedleckiej – 4; WSD Diecezji Rzeszowskiej – 4; WSD Diecezji Sosnowieckiej – 4; WSD Diecezji Szczecińskiej – 9; WSD Diecezji Toruńskiej – 3; WSD Diecezji Tarnowskiej – 3; WSD Diecezji Świdnickiej – 1; WSD OFMCap. Prow. Krakowska – 1; WSD OFMCap. Prow. Warszawska – 10; WSD Księży Sercanów – 2; WSD Księży Salezjanów – 2; WSD Księży Werbistów – 1; WSD Księży Michalitów – 3; WSD Oblatów – 1; WSD Księży Misjonarzy CM Kraków – 1; WSD OFM Wrocław – 3.

SZKOLENIE POMAGAJĄCE KSZTAŁTOWAĆ POSTAWY ABSTYNNENCKIE I TRZEŻWOŚCIOWE

SZKOLENIA to spotkania, w czasie których łączy się element wiedzy (wykłady prowadzone przez terapeutów, lekarzy, profilaktyków, projekcja filmów) z duchowością (codzienna Msza św., okazja do spowiedzi, inne nabożeństwa). Pozwala to na zauważenie nadużywania alkoholu, jako problemu społecznego; pomaga zaangażować się w apostołstwo trzeźwości, dojrzale podjąć decyzję o własnej abstynencji (znając wartość tego daru).

24-27 kwietnia; 16 – 19 października; 4 – 7 grudnia.

Zgłoszenia wraz z przedpłatą 75 zł (połowa kosztów) należy przesłać pod adresem Ośrodka lub na jego konto. Zajęcia rozpoczynają się w czwartek o godz. 18.00, kończą się w niedzielę o godz. 12.00.

ZAKROCZYMSKIE SPOTKANIA DZIECI I MŁODZIEŻY

➤ 28 LUTY – 2 MARCA; 25 – 26 WRZESIEŃ

Zgłoszenia przyjmuje biuro OAT, przedpłatę 70 zł (połowa kosztów) należy wpłacić na konto OAT

WARSZTATY BIBLIJNE DLA POMAGAJĄCYCH INNYM

➤ 25-27 KWIETNIA; 14 – 16 LISTOPADA

Zgłoszenia przyjmuje biuro OAT, przedpłatę 50 zł (połowa kosztów) należy wpłacić na konto OAT

ZAKROCZYMSKIE SPOTKANIA RODZIN

➤ 19-22 CZERWCA

Zgłoszenia przyjmuje Tadeusz Wojtulewicz,
ul. Sienkiewicza 19, 16-010 Wasilków
e-mail: tadeowojtek@wp.eu, koszt 150 zł (małżonkowie po 120 zł.), połowę sumy należy wpłacić na konto OAT.

OŚRODEK TRZEŹWOŚCI W ROKITNIE REKOLEKCJE TRZEŹWOŚCIOWE

Rekolekcje dla młodzieży: 25-27 stycznia; 21-23 listopada

Rekolekcje trzeźwościowe: 15-17 lutego; 16-18 maja; 22-24 sierpnia; 19-21 września; 17-19 października; 14-16 listopada.

Rekolekcje Duszpasterstwa Trzeźwości: 26-28 kwietnia

Pielgrzymka Trzeźwości: 3 maja

Informacje:

ks. Henryk Grządko 095 7227105 kom. 0600 857 105

Stanisław Szufiak 095 4627513; kom. 0605 602 262

„Apostolstwo dla triumfu Maryi”

W roku 2007 ukazała się książka ks. Józefa Krzeskiego SAC, „Apostolstwo dla triumfu Maryi”. Ks. Józef jest nam szczególnie bliski jako Apostoł Trzeźwości. Jego wypowiedzi podczas Sesji Zespołu Apostolstwa Trzeźwości i Duszpasterzy Trzeźwości budziły podziw. Zaangażowanie w te sprawy i pragnienie ratowania ludzi zniewolonych jest godne naśladowania przez wszystkich duszpasterzy.

Publikacja ta została wydana w podziękowaniu Bogu za 100-lecie obecności Pallotynów na ziemiach polskich. Członkiem tego Stowarzyszenia jest ks. Józef. Książka ta jest również jubileuszowym darem dla Maryi na zbliżające się 100-lecie objawień fatimskich (2017 r.). Zawiera zbiór szczególnie ważnych nauk na temat orędzia fatimskiego „dla triumfu Niepokalanej Serca Maryi” i w duchu Rycerstwa Niepokalanej. Napisana jest dla wszystkich czcicieli Matki Bożej, ale szczególnie dla apostołów świeckich, żyjących pragnieniem zwycięstwa Matki Bożej – na całym świecie, w naszej ojczyźnie, w naszych rodzinach i w naszych sercach.

Jeden z rozdziałów zatytułowany jest: „Apostolstwo trzeźwości imieniem św. Maksymiliana – w duchu Rycerstwa Niepokalanej buduje tamę alkoholizmowi”. Na temat trzeźwości, ks. Józef pisze: „Już w pierwszym roku kapłaństwa wypracowałem skuteczną metodę przemawiania na temat trzeźwości. Owocem nauk niedzielnych było wpisanie się do parafialnej księgi trzeźwości 1/3 słuchaczy. Bardzo wiele osób podjęło decyzję o abstynencji do końca życia. Cały czas starałem się tę metodę przekazać innym kapłanom”.

Książkę można nabyć: ks. Józef Krzeski SAC,
ul. Żeromskiego 6, 05-400 Otwock, tel. 022 779 29 92.

MODLITWY

LITANIA DO BŁ. STANISŁAWA PAPCZYŃSKIEGO

Kyrie, elejson. Chryste, elejson. Kyrie, elejson.

Chryste, usłysz nas, Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże, *zmiłuj się nad nami,*

Synu, Odkupicielu świata, Boże,

Duchu Święty, Boże,

Święta Trójco, jedyny Boże,

Święta Maryjo, Niepokalana Matko i Królowo zakonu marianów,

módl się za nami,

Ojcze Stanisławie od Jezusa i Maryi Papczyński,

Miłośniku Krzyża Chrystusowego,

Żywy obrazie Jezusa cierpiącego,

Gotowy ponieść męczeństwo za Chrystusa i wiarę,

Czczycielu Najświętszego Sakramentu,

Uległy natchnieniom Ducha Świętego,

Wybrany synu Niepokalanej Dziewicy Maryi,

Krzewicielu tajemnicy Niepokalanego Poczęcia,

Wierny naśladowco cnót Niepokalanej Matki Chrystusa,

Mariański zakonodawco,

Apostole miłości Boga i bliźniego,

Człowieku wielkiego zawierzenia,

Wzorze czystości, ubóstwa i posłuszeństwa,

Żarliwy obrońco ewangelicznego ubóstwa,

Wzorze życia w nieustannym nawróceniu i pokucie,

Sługo Bożego miłosierdzia,

Gorliwy orędowniku cierpiących w czyśćcu,

Towarzyszu umierających na polu bitwy,

Troskliwy przyjacielu ubogich,

Apostole trzeźwości,

Mądry kierownik w sprawach sumienia,

Mistrzu modlitwy i życia duchowego,

Niestrudzony głosicielu słowa Bożego,

Nauczycielu prawd wiary i dróg świętości,

Orędowniku pokoju i pojednania,

Radości i chluby polskiej ziemi,

Obrońco nowo poczętego życia,

Orędowniku u Boga,
Pewny przewodniku do domu Ojca,
Cieszący się z Chrystusem i Niepokalaną Dziewicą w niebie,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam Panie,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas Panie,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

W. Oto sługa wierny i roztropny,
O. którego Pan obdarzył chwałą.

Módlmy się:

Boże, Ty powołałeś Twego sługę Stanisława od Jezusa i Maryi do szerzenia czci Niepokalanej Matki Twojego Syna oraz niesienia pomocy zmarłym poddanym oczyszczeniu, spraw prosimy, abyśmy za jego przykładem i wstawiennictwem dążyli do świętości, pełniąc uczynki miłosierdzia, i tak oddawali Tobie chwałę. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

MODLITWA PIUSA X

UPOWSZECHNIONA PRZEZ BŁ. KS. B. MARKIEWICZA

Boże, Ojczy mój, dla okazania mojej względem Ciebie miłości, dla wynagrodzenia za zniewagi wyrządzone Twojej czci, dla uproszenia duszom zbawienia, mocno postanawiam: dnia dzisiejszego ani wina, ani wódki, ani piwa, ani też jakiegokolwiek innego upajającego trunku nie używać. To umartwienie ofiarowuję Tobie w połączeniu z ofiarą Twego Syna Jezusa Chrystusa, który codziennie ofiarowuje siebie samego na ołtarzu dla Twojej chwały. Amen.

MODLITWA

przypisywana Św. Anzelmowi

Panie, nasz Boże, udziel nam łaski, byśmy pragnęli Cię z całego serca, a pragnąc Cię, byśmy mogli Cię szukać i znajdować; a znajdując Cię, byśmy mogli Cię ukochać; a pokochawszy Cię, byśmy obrzydzili sobie to wszystko, od czego nas wybawiłeś. Amen.

MODLITWA O POKÓJ DUCHA

O Boże, użyż mi pogody ducha,
abym godził się z tym,
czego nie mogę zmienić,
odwagi, abym zmieniał to,
co mogę zmienić,
i mądrości, abym odróżniał jedno od drugiego.

Pozwól mi, cały ten dzień przeżyć
w świadomości upływającego czasu.
Pozwól mi rozkoszować się chwilą
w świadomości jej ograniczenia.
Pozwól mi zaakceptować konieczność,
jako drogę do wewnętrznego pokoju.
Pozwól mi, za przykładem Jezusa,
przyjąć także ten grzeszny świat, jakim jest,
a nie, jakim ja chciałbym, aby był.
Pozwól mi Tobie zaufać,
że wszystko zrobisz dobrze,
jeśli zdam się na Ciebie i Twoją wolę.
Tak będę mógł być szczęśliwym w tym życiu
i osiągnąć pełnię szczęścia z Tobą
w życiu wiecznym.
Amen.

Za Anonimowych Alkoholików

O Panie, prowadź i broń Anonimowych Alkoholików. Daj każdemu z nich pogodną i wytrwałą trzeźwość w tym życiu i szczęście wieczne po śmierci.

Prośba Alkoholika

Panie, kiedy wisiłeś na krzyżu, powiedziałeś „pragnę”. Chciałeś wypić kielich cierpienia do ostatniej kropli. Gdy cierpiełeś z pragnienia, podano Ci ocet do picia. Niech Twoje okrutne męki przypomną mi się w chwili, gdy chcę przyłożyć kieliszek alkoholu do ust. Niechaj sobie uświadomię Twoje gorzkie pragnienie na krzyżu. Niech myśl o Twoim zwycięstwie na krzyżu da mi łaskę przezwyciężenia mojej słabości i wiarę w całkowite zwycięstwo nad nałogiem.

Boże jestem alkoholikiem

Trudno jest mi się do tego przyznać.
Ta prawda wywołuje we mnie różne uczucia:
bunt, przerażenie, złość, poczucie winy.
Wiem, że piciem alkoholu niszczyłem swoje zdrowie
i krzywdziłem wielu ludzi, nawet tych, którym mówiłem – Kocham.
Wiem, że przez to oddaliłem się od Ciebie.
Ufam, że Ty nigdy mnie nie opuściłeś.
Dzisiaj przyznając się do swego uzależnienia od alkoholu,
proszę Cię o dar trzeźwości.

Wiem, jaki jestem słaby.
Wiele razy obiecywałem nie pić i nie wypełniałem tej obietnicy.
Potrzebuję Twojej pomocy.
Błagam Cię, dodaj mi siłę, abym wytrzymał.
Pozwól mi naprawić wyrządzone krzywdy.
Spraw, abym uwierzył, że Ty mnie kochasz.
Amen.

MODLITWA DLA ALKOHOLIKÓW

(którą można też odmawiać w ich imieniu)

Ojciec Niebieski, jestem chory. Dałeś mi życie i zdrowie, ale przez nadużywanie alkoholu zniszczyłem Twoje dary i straciłem swoją wolność. Dużo ludzi cierpi przeze mnie, a inni dają mi odczuć, że nie jestem w porządku. Chciałbym być zdrowy, ale każde nowe postanowienie daje mi dodatkowe doświadczenie mojej słabości i niemocy. Wiem, że potrzebuję leczenia, a jednak boję się jego wymagań. Dużo ludzi mną pogardza i tak samo boli obojętność innych. Nie widzę ratunku, jeżeli Ty nie pomożesz.

Dziękuję Ci, Panie Jezu, za Twoją Najdroższą Krew. Wiele razy plamiłem moje sumienie, straciłem zdrowie, pieniądze, przyjaciół i honor – a jednak przez Twoją Krew zawsze pozostawała mi godność człowieka, za którego umarł Syn Boży. Jedynie Twoja Krew daje mi nadzieję i odwagę nowego rozpoczęcia. Panie, ratuj moje życie, ratuj moją rodzinę, moich przyjaciół. Przyjmij moją słabość i nicość i wypełnij ją do końca swoją Najdroższą Krwią. Przebacząc tym, którzy Ciebie przybili do krzyża, daj mi nadzieję także mnie. Pragnę zmartwychwstać z Tobą i przyjąć Twojego Ducha, aby stać się nowym człowiekiem.

Duchu Święty, wypełnij moje serce, abym był pokorny. Własnymi siłami nie mogę się leczyć. Potrzebuję pomocy od innych, potrzebuję prawdy, wspólnoty i wytrwałości, potrzebuję nowej radości życia i wiary, która jest Twoim darem. Umacniaj mnie we wszystkich pokusach i kryzysach i pomóż mi pomagać innym, którzy również walczą o prawdziwe życie.

Maryjo, Nadziejo pokutujących i Matko Dobrej Rady, bądź zawsze blisko nas! Amen.

MODLITWA DLA CZŁONKÓW RODZINY ALKOHOLIKA

Panie Jezu Chryste, dziękuję Ci przede wszystkim za wiarę, ponieważ bez niej już nie wiedziałbym, jak żyć, jak wytrzymać pod krzyżem naszej rodziny. Razem z ojcem chorego chłopca z Ewangelii wołam: „Wierzę, Panie, zradz memu niedowiarstwu!” Nieraz zadaję sobie pytanie: jak długo musimy jeszcze wytrzymać pod tym krzyżem? Wtedy zapominam o tym, że nasz krzyż to przecież również Twój krzyż. Dlatego chcę już nie tyle patrzeć na na-

sze cierpienie, co raczej rozważać Krew Twoich ran przelaną dla zbawienia całego świata.

Jezu, nasz Zbawicielu, tak bardzo pragniemy zdrowia i leczenia dla naszego / naszej.... Chcemy wszystko uczynić, aby znaleźć pomoc u specjalistów choroby alkoholizmu. Chcemy z cierpliwością stworzyć warunki, które pozwolą na przyjęcie leczenia ciała i duszy. Chcemy z miłości wymagać tego, co potrzebne, oraz unikać litości, która bardziej niszczy niż buduje. Niech moc Twojej Krwi wspiera nas w walce z własną słabością i daje nam mądrość, abyśmy wiedzieli, kiedy mamy stawiać warunki, a kiedy darować i przebaczać. Daj nam szacunek wobec tych, którzy są chorzy, ochroń nas od wszelkich wyrazów osądzania i potępienia.

Błagając o leczenie i nowe zdrowie dla naszego/naszej..., pragniemy żyć w jedności i pokoju rodziny chrześcijańskiej. Jeżeli jednak krzyż naszej rodziny służy bardziej Twoim celom zbawienia, daj nam wiarę i wytrwałość do końca, aby nasza krew razem z Twoją przyczyniła się do ratowania wielu ludzi. Amen.

MODLITWA PO OTRZYMANIU DARU TRZEŹWOŚCI

Boże mój, tak bardzo pragnę Ci dziękować za Twoją Opatrzność. Dzięki pomocy Twojej łaski i wielu ludzi potrafiłem przyjąć dar trzeźwości. Czuję się nowym człowiekiem. Mogę jeszcze raz zacząć swoje życie. Odzyskałem straconą wolność, ale jednocześnie zdaję sobie sprawę, że tylko w konsekwentnej i pełnej trzeźwości potrafię zachować to nowe życie. Jestem dalej alkoholiczkiem i tylko przez pokorę, czuwanie oraz jedność z moimi braćmi i siostrami, którzy przeżywają taką samą sytuację, mogę zachowywać i rozwijać owoce leczenia.

Ze wstydem i żalem patrzę wstecz na smutne okresy mojego życia, a zrazem z wdzięcznością zauważam, że uzyskałem przez moje leczenie więcej, niż przedtem straciłem przez słabość i grzechy. Uwielbiam Ciebie, Panie Boże, za cud Twojej miłości, za „błogosławioną winę” w moim życiu! Podobnie jak Krew Chrystusa dała światu więcej, niż zniszczył grzech pierworodny, ja też mogę dzisiaj stwierdzić, że przez zwycięstwo nad chorobą i grzechem stałem się bardziej dojrzały i bogatszy niż przedtem.

Wiem, że ten dar Twojej łaski zobowiązuje mnie: mam nie tylko czuwać nad własnymi słabościami i pokusami z zewnątrz, ale ponadto czuję obowiązek pomocy tym, którzy męczą się jeszcze w chorobie alkoholizmu lub podobnych uzależnień. Oczyszczony i umocniony przez Krew Chrystusa i Ewangelię pragnę w jedności z moją wspólnotą walczyć o godność i wolność wszystkich. Amen.

DUSZPASTERSTWO ALKOHOLIKÓW I ICH RODZIN

ARTYKUŁY

Jolanta Mielczarek

Współzależnienie w kontekście wielopokoleniowej dysfunkcji rodziny

Współzależnienie jest tą kategorią pojęciową, która bardzo często pojawia się w kontekście uzależnienia np. alkoholizmu i jest nierozzerwalnie związane z osobami będącymi w bliskim emocjonalnym kontakcie z osobą uzależnioną. Definiowane na wiele sposobów słowo (jako choroba, jako zaburzenie osobowości, jako reakcja na stres) kryje w sobie zazwyczaj ogrom indywidualnego cierpienia człowieka. Może to być cierpienie żony, matki, dziecka alkoholika, a może to być cierpienie dorosłego człowieka wychowanego w dysfunkcyjnej rodzinie, uwikłanego w trudne sytuacje życiowe.

Współzależnienie, jak pisze ks. Marek Dziewiecki, „to nie tylko i nie tyle efekt życia w bliskim kontakcie z osobą uzależnioną, co raczej pewien typ niedojrzałej osobowości, pewna skłonność (związana z osobistą historią rozwoju) do błędnych sposobów reagowania na problematyczne sytuacje życiowe oraz na zaburzone zachowania innych osób”¹.

Podobnie charakteryzuje to pojęcie Pia Mellody: „Współzależnienie jest upośledzeniem dojrzałości spowodowanym urazem z dzieciństwa. Osoby współzależnione są niedojrzałe lub dziecinne w takim stopniu, że przeszkadza im to w życiu”². Były wychowywane w klimacie niedostatecznej opiekuńczości, z częstymi przejawami nadużyć fizycznych bądź moralnych. Dlatego wykazują tendencję do skrajnego zaniżania lub zawyżania własnej wartości, co jest przejawem trudności w kochaniu samego siebie, mają trudności w wytyczaniu psychologicznych granic zewnętrznych, jak i wewnętrznych, czyli w chronieniu własnej osobowości, przejawiają trudności we właściwym poznaniu obiektywnej prawdy o sobie, czyli w określeniu kim się jest i w jaki sposób dzielić się sobą z innymi, przejawiają trudności we właściwym adresowaniu swoich dorosłych potrzeb i pragnień, czyli w troszczeniu się o siebie, i wreszcie trudności w doświadczaniu i wyrażaniu obiektywnej prawdy o sobie z umiarem, czyli we właściwym przeżywaniu swojego wieku i różnych zewnętrznych okoliczności³.

Te trudności dostrzega też T. Cermak⁴ wyróżniając pięć podstawowych symptomów współzależnienia. Są to:

- lokowanie uczucia własnej wartości w zdolności do kontrolowania uczuć i zachowań swoich i cudzych, mimo oczywistych doświadczeń, że konsekwencje są odwrotne;
- zaspokajanie potrzeb cudzych w sposób uniemożliwiający zaspokajanie potrzeb własnych;
- zaburzenia systemu granic, zarówno w sytuacjach intymności jak i osamotnienia;
- bierne trwanie w związku z osobą o zachwianej osobowości (alkoholizm, narkomania, chorobliwa impulsywność);
- doznawanie bardzo bolesnych emocji lub utrata wrażliwości emocjonalnej w okresie przynajmniej dwóch lat, bez szukania pomocy na zewnątrz.

J. Bradshaw nie ma wątpliwości, że trudności te są efektem życia w rodzinie dysfunkcyjnej. Współzależnienie postrzega on jako „rozpoznawalny wzór sztywnych cech osobowości, zakorzenionych w zinternalizowanym wstydzie będącym rezultatem zaniedbania, które zazwyczaj dotyczy każdej osoby w systemie dysfunkcyjnym”⁵.

Podobnie Wanda Sztandar uważa, że współzależnienie „to nadmierna sztywność myślenia i działania, powstała w wyniku niesprzyjających doświadczeń życiowych (o wiele wcześniejszych niż małżeństwo z alkoholikiem) utwierdzona w życiu z osobą uzależnioną, sztywność uniemożliwiająca korzystne i skuteczne rozwiązywanie trudności własnych i swojej rodziny”⁶.

Można poszerzyć ten opis o listę cech osoby współzależnionej zaproponowaną przez Melody Beattie w książce „Koniec współzależnienia”^[7]. Dominują na niej zachowania świadczące na różne sposoby o: nadmiernej opiekuńczości, poczuciu niskiej wartości, tłumieniu uczuć, obsesyjnym koncentrowaniu na innych, kontrolowaniu, zaprzeczaniu, tendencji do uzależniania się od rzeczy i ludzi, trudnościach w porozumiewaniu się, rozmytych granicach tolerancji, braku zaufania, problemach w radzeniu sobie z uczuciem złości, problemach seksualnych i innych⁸.

Tak opisana osobowość kształtuje się zazwyczaj w dysfunkcyjnej rodzinie. Dysfunkcja jest najogólniej rzecz ujmując brakiem realizacji funkcji lub niedostatecznym sposobem ich realizacji.

„Funkcyjna, zdrowa rodzina jest zdrową glebą, na której jej członkowie mogą wyrosnąć na dojrzałe istoty ludzkie. Ma ona następujące cechy:

- zabezpiecza przetrwanie i rozwój;
- zaspokajają potrzeby emocjonalne swoich członków. Potrzeby te obejmują znalezienie równowagi pomiędzy autonomią i zależnością oraz naukę zachowań społecznych i seksualnych;

- zapewnia rozwój i wzrastanie każdego członka, w tym także rodziców;
- jest miejscem, gdzie rozwija się poczucie własnego ja”⁹.

W rodzinie funkcjonalnej dziecko jest cenne przez sam fakt, że się urodziło, akceptuje się to, że jest ono bezbronne i wymaga chronienia ze strony rodziców, daje się dziecku prawo do niedoskonałości, niedojrzałości i zależności¹⁰. W rodzinie dysfunkcyjnej już tak nie jest. „Rodzina dysfunkcyjna jest stworzona przez dysfunkcyjne małżeństwo, takie małżeństwa zaś tworzą dysfunkcyjne osoby, które odnajdują się wzajemnie i żenią ze sobą. Jednym z tragicznych faktów jest to, że osoby dysfunkcyjne prawie zawsze znajdują inną osobę, która działa albo na tym samym, albo na większym poziomie dysfunkcji”¹¹. W związku z tym rodziny dysfunkcyjne:

- zaprzeczają swoim problemom,
- są „zakorzenione we wstydzie”,
- mają utrwalone, zamrożone, sztywne role,
- ich członkowie mają zaplątane granice pomiędzy sobą,
- ich członkowie nie mogą zaspokoić swoich indywidualnych potrzeb,
- system komunikacji polega na otwartym konflikcie albo na zgodzie na to, żeby nie było niezgody,
- indywidualne różnice są poświęcone dla potrzeb systemu,
- zasady są sztywne i nie zmieniają się,
- jawne tajemnice są częścią kłamstw, które trzymają rodzinę w zamrożonym stanie,
- zaprzeczanie konfliktom i frustracji daje iluzję radzenia sobie z problemami,
- ich członkowie odrzucają granice własnej osoby dla podtrzymania systemu rodziny, co jest równoznaczne z odrzuceniem własnej tożsamości¹².

Te negatywne doświadczenia, niszczą to, co w dziecku i w każdym człowieku najpiękniejsze, to co kruche i delikatne, fascynujące, ufne, bezpośrednie, szczere, co tajemnicze i niezgłębione, co jest tak bardzo bliskie Bożej Tajemnicy i radości Dziecka Bożego¹³.

„Dziecko ze swej natury jest istotą, która nie potrafi wzrastać w izolacji, jego własne możliwości przetrwania są dość ograniczone i nie starczą na długo. Wprawdzie zdolności, w jakie jest wyposażone, stwarzają nieograniczony wręcz potencjał życiowych szans, (...) jednak są to szanse a nie, działające automatycznie mechanizmy. Dlatego do swego rozwoju dziecko potrzebuje luster, w których mogłoby owe możliwości własne dostrzec i ocenić”¹⁴. Lustrami tymi są dla dziecka dorośli, najczęściej ci, którzy są z nim najsilniej związani, czyli rodzice. „Przez obserwację swego odbicia dziecko dowiaduje się kim jest. Odczuwając np. głęboki smutek, początkowo nie jest tego świadome; smutek jest, istnieje, ale dziecko nie potrafi sobie uświadomić, że jest to jego własne uczucie, że jest ono częścią niego, jeśli na-

tomiast ów smutek będzie dostrzegalny w lustrze, dziecko przyjmie go jako swój, stanie się on częścią niego, a wnioskiem na planie psychicznym będzie konstatacja: „Mam prawo odczuwać smutek, smutek jest czymś dobrym.” (...). Jeśli natomiast rodzice sami w sobie nie mają uregulowanej relacji do emocji nazywanej smutkiem, nie dostrzegą jej również u swojego dziecka. Lustro będzie puste, nieme¹⁵. Problem polega na tym, że „rodzice są w stanie pozwoić swoim dzieciom na odzwierciedlenie wyłącznie tego, co sami kiedyś otrzymali (...). Proces odbijania się w lustrze przypomina akt tworzenia – osobowość człowieka powstaje w ten głównie sposób¹⁶”.

Lustra, niestety, czasem mają wady i nie spełniają dobrze swych funkcji. Zakłóceniem w lustrzanym odbiciu jest z pewnością sytuacja, w której lustro nie odbija całości obrazu, np. odzwierciedla tylko pozytywne emocje, nie dając szansy tzw. negatywnym. Lustra mogą być też dostępne tylko niekiedy, z powodu nieobecności rodzica lub faktu, że raz odzwierciedlają tak, a raz inaczej. I wreszcie lustra mogą przekłamywać obraz, jak w gabinecie krzywych luster w lunaparku¹⁷.

Szczególnie mało funkcyjne są lustra rodziców dysfunkcyjnych, np. uwikłanych w chorobę alkoholową. Sytuację takiej rodziny daje się przedstawić poprzez obraz „hipopotama w pokoju stołowym”, który symbolizuje każdy problem, z jakim boryka się rodzina, nie bardzo umiając sobie z nim radzić, w tym również alkoholizm¹⁸. To groźne i wielkie zwierzę wypełnia całą przestrzeń życia rodzinnego, zniewalając swoją obecnością wszystkich członków rodziny i zmuszając ich do dostosowania się do jego obecności. Zastraszeni i przerażeni członkowie rodziny, wstydzący się tej bestii w pokoju stołowym, szybko przyswajają podstawowe reguły życia w dysfunkcji, czyli: nie mów, nie odczuwaj, nie ufaj, wyrządzając w ten sposób nieodwracalne wręcz, szkody w rozwoju osobowości dziecka. Zaburzeniu ulega, bowiem, proces odzwierciedlania, a to skazuje dziecko na samotność i konieczność spychania i odsuwania uczuć, z którymi sobie nie radzi. Dziecko zaczyna upodabniać się do hipopotama¹⁹. Z zamrożonymi, nierozpoznanymi uczuciami, z niezaspokojonymi podstawowymi potrzebami, skrępowane wstydem, idzie w świat. Dostosowanie do hipopotama tworzy w nim fałszywy obraz siebie, a to, co jest jego prawdziwym ja pozostaje ukryte, gdzieś na dnie jego osobowości. To dobry materiał do funkcjonowania w sposób uzależnieniowy lub wykształcenia się zachowań typowych dla współuzależnienia.

Przyczyny współuzależnienia czy mechanizm jego powstawania można też opisać odwołując się do szeroko rozumianej przemocy stosowanej w rodzinie dysfunkcyjnej.

Ta odbierająca dzieciństwo przemoc może przybierać różny charakter. Autorzy książki „Miłość to wybór o terapii współuzależnień” wymieniają: przemoc aktywną, polegającą na biciu i maltretowaniu; przemoc pasywną,

będącą efektem niedostępności emocjonalnej lub fizycznej rodzica dla dziecka; emocjonalne kazirodztwo, pojawiające się w sytuacji stawiania dziecka przez jednego z rodziców w roli partnera; uwikłanie dziecka w jakąś niedokończoną historię rodzinną, np. rodzice osiągają sukces poprzez sukces dziecka; negatywne komunikaty egzystencjalne np. „lepiej by było, gdybyś się nie narodził”²⁰. Tak skrzywdzone dziecko wyrusza w świat, borykając się przy tym jeszcze z innymi charakterystycznymi dla współzależnych cechami: nadmiernym poczuciem winy i skłonnością do myślenia magicznego. „Te dwa czynniki (pośród wielu innych) odgrywają ważną rolę w ciągłym podtrzymywaniu mitu pierwotnej rodziny, jako, że współzależni odczuwają potrzebę odtwarzania przeszłości bardziej intensywnie aniżeli większość z nas”²¹.

Poczucie winy i wstydu oraz głód miłości stają się podstawą wchodzenia w cykl uzależniania się od osób, rzeczy, sytuacji, cierpienia itp. W świetle tej koncepcji każdy z nas ma w sobie „zbiorniczek na miłość”. Wypełniony po brzegi daje gwarancję na budowanie zdrowych relacji z ludźmi i wchodzenie w zdrowe związki. Wypełnianie zbiorniczków miłości dzieci jest zadaniem dorosłych – rodziców. Jeśli sami są napełnieni miłością potrafią ją dać dziecku, jeśli nie, zaczyna się niezdrowy, niszczący, proces uzupełniania, czy dopełniania zbiorniczków miłości, swoistego rodzaju wysysanie, tego, czego mi brakuje od innych, także od dzieci. To na tym podłożu dochodzi do stosowania przemocy wobec dziecka. Dorosłe dzieci z niedopełnionym zbiorniczkiem miłości przez całe życie szukają sposobu na jego uzupełnienie, nie zawsze w zdrowy czy rozsądny sposób. Czasem idą za głosem iluzji, za chwilowym szczęściem, czy ukojeniem bólu, jakie daje alkohol, narkotyków, telewizor, Internet, drugi człowiek. Mają stosunkową łatwość w odtwarzaniu cyklu: ból, głód miłości, niska samoocena i czynnik uzależniający (związki) i uśmierzenie bólu, znieczulenie i konsekwencje (ból bycia w związku) i poczucie winy i wstydu²². I zgodnie z efektem kuli śniegowej, po raz kolejny to samo w poszukiwaniu kogoś lub czegoś, co dopełni zbiorniczek miłości.

Ta spirala kręci się również w wymiarze pokoleniowym. Niezaspokojony głód miłości wyniesiony z rodziny pierwotnej, przeniesiony zostaje do rodziny własnej, okaleczając kolejne pokolenia dzieci i ujawniając się w ich problemach. Podobnie jak nierozpoznane w sobie cechy dziecka i wyhodowany tam hipopotam przyczyniają się do przekazywania z pokolenia na pokolenie współzależnienia uwikłanego w alkoholizm, pracoholizm, uzależnienia od środków chemicznych, od seksu, hazardu, Internetu, zaburzenia pokarmowe, fanatyzm religijny, odurzenie własną siłą. I tak w kółko, dopóki ktoś nie przerwie tego łańcucha i nie zacznie szukać pomocy np. podda się terapii.

Rozpoznanie cech współzależnienia w sobie to ogromnie ważne zadanie zarówno w wymiarze teraźniejszym, jak i pokoleniowym, to też ogromna przestrzeń do działań profilaktycznych, wychowawczych i duszpasterskich.

Przypisy:

- [1] Ks. M. Dziewiecki, Współzależnienie: przejawy i sposoby przezwycięzania, <http://www.opoka.org.pl/biblioteka/I/IP/wspolzaleznie.html>, s. 2
- [2] P. Melody, Toksyczna miłość i jak się z niej wyzwolić, Warszawa 1992, s. 15
- [3] tamże, s. 15
- [4] T. Cermak, Journal of Psychoactive Drugs, 1986, cyt. za ks. M. Dziewiecki, j. w., s. 1
- [5] J. Bradshaw, Zrozumieć rodzinę, Warszawa 1994, s. 199
- [6] W. Sztander, Poza kontrolą, Warszawa 1993, s. 38-39
- [7] M. Beattie, Koniec współzależnienia. Jak przestać kontrolować życie innych i zacząć troszczyć się o siebie, Poznań 1994
- [8] tamże, s. 60-70
- [9] M. Prajsner, Rodzina dysfunkcyjna, „Remedium” 2002, nr 5, s. 18
- [10] S. Kawula, Rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych, w: S. Katula, J. Bragiel, A. W. Janke, Pedagogika rodziny, Toruń 1997, s. 129-131
- [11] J. Bradshaw, j. w.
- [12] J. Bradshaw, j. w.
- [13] T. Hellsten, Wsparcie dla dorosłych dzieci alkoholików. Hipopotam w pokoju stołowym, Łódź 2004, s. 14-18
- [14] tamże, s. 25
- [15] tamże, s. 25
- [16] tamże, s. 27
- [17] tamże, s. 33
- [18] tamże, s. 41-43
- [19] tamże, s. 44
- [20] R. Hemfelt, F. Minirth, P. Megier, j. w., s. 69
- [21] tamże, s. 75
- [22] tamże, s. 92

* * *

Ks. Jacek Kijewski

Alkohol – bożkiem w życiu osoby duchownej.

W życiu człowieka uzależnionego od substancji, zmieniającej nastrój, jakim jest alkohol, występuje przewartościowanie wielu pojęć. Niewątpliwie dotyczą one poczucia sensu życia i pojmowania Boga, słowem całej sfery życia duchowego. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że choroba alkoholowa jest jedną z najbardziej „demokratycznych chorób”. Może ona dotknąć każdego człowieka bez względu na jego pochodzenie, wykształcenie czy zadanie życiowe, spełniane w świecie.

Ciekawym zjawiskiem jest zmiana pojmowania idei Boga wśród osób duchownych. Wydawałoby się, że są one niejako „zabezpieczone” przed przewartościowaniem sfery duchowej w swoim życiu. Tymczasem tu także nastę-

puje przeniesienie wartości z Boga na alkohol, który stopniowo przejmuje całkowitą kontrolę nad życiem osobowym we wszystkich jego wymiarach.

Przyjrzyjmy się temu stopniowemu przejmowaniu miejsca należnego Bogu przez alkohol w miarę rozwijania się choroby alkoholowej na podstawie świadectwa osoby duchownej, złożonego na jednym z publicznych wystąpień.

„Mam na imię Jacek, jestem księdzem, jestem alkoholikiem i staram się być człowiekiem.

Gdyby jeszcze kilka lat temu, ktoś nazwał mnie alkoholikiem, to albo bym się roześmiał, albo dałbym mu w nos. A to dlatego, że byłem pewien, że mnie taka choroba spotkać nie może. Dziś wypowiadał te słowa z pogodą ducha, bo przywracają mi sens mojego życia i z każdym dniem staję się lepszym człowiekiem i kapłanem.

Pochodzę z tzw. tradycyjnej polskiej rodziny. Otrzymałem wychowanie katolickie. W domu rodzinnym ojciec nadmiernie pił alkohol, a matka troszczyła się o codzienny byt trójki dzieci. Z dzieciństwa pamiętam niewiele. Większość przeżyć utknęło w podświadomej niepamięci. Matka okazywała swą miłość w sposób nadopiekuńczy. Z jednej strony było to dla mnie wygodne, bo nie musiałem podejmować decyzji, czując się zwolnionym z odpowiedzialności, z drugiej natomiast żyłem w stałym dyskomforcie, że to ktoś inny decyduje o moim losie, stawałem się coraz bardziej nieśmiały, bałem się zapraszać kolegów do domu z obawy, że zobaczą ojca pijanego. Żyłem w codziennym strachu przed tym, aby inni się nie dowiedzieli o rodzinnej „tajemnicy”, abym miał spokój, aby nie było awantur, abym i ja czasem nie oberwał, co także się zdarzało.

Ojca pamiętam z dzieciństwa zawsze pijanego, którego poszukiwałem po ulicach miasta wraz z rodzeństwem. Pamiętam leżącego na podłodze w kuchni, zafajdanego, nieprzytomnego, wulgarnego, agresywnego, rzucającego we mnie różnymi przedmiotami. Wzrastał we mnie do niego żal i obrzydzenie. Pogardzałem nim.

To rzutowało na mój stosunek do innych ludzi. Wszystkimi pijakami po prostu gardziłem, oceniałem ich, mówiłem najgorsze rzeczy. Pan Bóg miał jednak wobec mnie swoje plany, których nie rozumiałem. Nie chciał, abym pogardzał, ale żebym służył. Na to z kolei nie pozwalała mi moja pycha. To zaślepienie zaowocowało upadkiem duchowym.

Problem mojego nadmiernego picia alkoholu zaczął się w kapłaństwie. Tak, jak to dzisiaj widzę, to poczułem się nazbyt swobodny, bez nadzoru rodzicielskiego i wychowawców w seminarium duchownym. Zresztą w wypijanej codziennie wieczorem lampce dobrego wina nie widziałem nic niestosownego. Cały czas uważałem, że ja, jako syn alkoholika, potrafię pić „normalnie”, czyli z umiarem, kontrolowanie.

Z czasem zacząłem uczestniczyć w imprezach zaprawianych suto alkoholem. Czułem się wtedy duszą towarzystwa, przyskała nieśmiałość, czułem się potrzebny, podziwiany, a bardzo pragnąłem podbudować moje poczucie wartości, które było bardzo niskie.

Czas picia alkoholu towarzyskiego mijał bardzo szybko. Nie wystarczały mi już libacje z przyjaciółmi. Musiałem „dopijać” w domu w samotności. Czasami przychodziłem już na imprezy na rauszu, inicjowałem wypijane kolejki, aby tylko szybciej poczuć miły stan upojenia alkoholowego. W zasadzie alkohol mi nie smakował, pociągał mnie natomiast stan, towarzyszący wypitemu alkoholowi, stan rozluźnienia, dobrego nastroju.

Kiedy zwracano mi uwagę, że nadmiernie piję, to nie rozumiałem o co chodzi. Okazywałem złość, agresję. Bardzo sprawnie potrafiłem wytłumaczyć powód mojego picia alkoholu. Prawie zawsze był on związany z tym, że ktoś mi dokuczył, albo po prostu z radości. Tak naprawdę, to każda okazja była dobra, aby się napić. Moimi głównymi wrogami byli naturalnie przełożeni, a więc proboszcz i biskup, którzy czepiali się mnie „bezpodstawnie”, jak wtedy uważałem. Wytykałem im wszelkie niedociągnięcia, własnych oczywiście nie widząc. Bardzo szybko potrafiłem zracjonalizować i uruchomić system iluzji i zaprzeczeń. Potrafiłem wmówić innym i samemu sobie, że dane czynności wykonywałem nie pod wpływem alkoholu, ale np.: leków czy zmęczenia.

Zacząłem pić alkohol w samotności. Była to już oznaka tego, że zdawałem sobie sprawę, że z moim piciem jest coś nie tak, ale tu włączało się natychmiast samousprawiedliwianie, minimalizowanie problemu i samooszukiwanie, wyłączył się system iluzji i zaprzeczeń. Zacząłem więc ukrywać swój problem picia alkoholu, uciekałem w samotność, izolację, fantazjowanie, poczucie krzywdy i uzalanie się nad sobą, podsyciałem stare urazy i wymyślałem nowe. Najlepszym lekarstwem i lekarzem na moje dolegliwości związane z życiem stał się alkohol, który zawsze pozostawał mi wierny, życzliwy, zawsze mnie wysłuchał, otarł łzy i nigdy nie ocenił, nie powiedział ani jednego słowa, które mogłoby mnie zabołeć.

Nie potrafiłem właściwie odczytać konsekwencji mojego picia alkoholu. Pogorszeniu uległ mój stan zdrowia. Organizm był wycieńczony, trząsałem się jak galareta, odczuwałem dolegliwości żołądkowe, z sercem, oddychaniem, szybko się męczyłem. Moje kontakty z otoczeniem spadły do minimum. Ludzie zaczęli mi zawadzać, przeszkadzać, nie chciałem się z nimi spotykać, czekałem tylko na to, aby dali mi „święty spokój”, abym mógł się wreszcie napić. W pracy stałem się powodem zgorszenia. Stałem się bardzo rozdrażniony, nerwowy, nawet jakaś prosta sprawa wyprowadzała mnie z równowagi. Zniszczeniu uległo również moje życie duchowe. Nie potrafiłem, a nawet i nie chciałem, nawiązywać kontaktów z ludźmi, z sobą samym i Bogiem. Moja modlitwa praktycznie zamarła, stała się tylko rutyną.

Z czasem nie wystarczało mi już wieczorne picie alkoholu, w którym się wyspecjalizowałem. Coraz częściej sięgałem po niego w ciągu dnia, a nawet rano, „lecząc” tzw. kaca. Wreszcie zaczęło do mnie docierać, że źle się ze mną dzieje, i że chyba mam problem z alkoholem, ale nie mogłem już przestać pić. Przymus picia był przeogromny. Nie potrafiłem oprzeć się alkoholowi. To on przejął całkowitą kontrolę nade mną, dyktując warunki. Wszystko w moim życiu było jemu podporządkowane, utraciłem wszelką kontrolę nad swoim życiem. Alkohol stał się moim bożkiem, któremu wszystko inne było podporządkowane.

Rodził się w mojej duszy ogromny wstyd i poczucie winy. Nie mogłem zrozumieć, dlaczego to ja – doświadczony w dzieciństwie przez nadmiernie pijącego ojca, ja – wykształcony, ja – wreszcie kapłan, który innych miał prowadzić do Boga i uczyć godnego życia, nadmiernie spożywam alkohol. Nie mogłem zaakceptować, że zachorowałem na chorobę alkoholową. Pamiętam jak przez długi czas podejmowałem się próby zaprzestania picia, ale zawsze od jutra, i znowu ... od jutra. Raz udało mi się nie pić przez cały rok. Była to moja decyzja, aby udowodnić wszystkim, że ja nie mam problemu z pićm alkoholu. Po upływie tego okresu wróciłem do picia i to ze wzmożoną siłą, z jeszcze większymi konsekwencjami.

Nie pomagały rozmowy życzliwych mi przyjaciół, nie pomagały ostrzeżenia ze strony przełożonych. Biskup wysłał mnie nawet na leczenie odwykowe, za co dziś jestem mu niezmiernie wdzięczny, ale wtedy uznałem to za wielką krzywdę mi wyrządzoną. Ale i to wszystko było jeszcze niewystarczające. Dopiero szok związany z utratą pracy, kiedy zostałem „wysłany do rodziców”, zapoczątkował przemianę w moim życiu. Wtedy to zawałił się mój świat.

I tak to jest, że tam gdzie rozlał się grzech, tam jeszcze obficie rozlała się łaska. Znaleźli się przyjaciele, którzy podali mi pomocną dłoń. Byli to księża i biskup z obcej dla mnie dotychczas diecezji. Przyjęli mnie do siebie. Tam zacząłem stawiać moje pierwsze kroki trzeźwości. Nie było mi łatwo, ale widziałem w nich przykład, że jest to możliwe, i co najważniejsze mocno uwierzyłem, że ja też mogę nie pić.

Nie było mi łatwo zaakceptować fakt, że jestem chory na alkoholizm. Zacząłem uczęszczać na mityngi Anonimowych Alkoholików. Powoli zacząłem się z nimi utożsamiać. Zobaczyłem, że to są tak samo normalni ludzie, jak ja, że borykają się z takimi samymi problemami, poczułem się wśród nich bezpiecznie. Wreszcie spotkałem ludzi, którzy mnie przyjęli takim, jakim jestem, bez oceniania, ale z życzliwością i otwartością. To tam zaakceptowałem swoją bezsilność wobec alkoholu.

Jednakże nadal chciałem kierować swoim życiem. Dopiero pewne przeżycie duchowe w sanktuarium Matki Bożej „rzuciło mnie na kolana” i oddałem wszystko w Jej ręce, powierzyłem całego siebie, ze swoimi bólami, troskami,

problemami, chorobami, a przede wszystkim z alkoholizmem. Wtedy odeszła ode mnie obsesja picia alkoholu, która spędzała dotąd sen z moich oczu.

Od tamtej pory minęło już kilka lat. Dziś jestem zupełnie innym człowiekiem. Zachowuję abstynencję od alkoholu. Powróciła chęć do życia. Unormowały się wszystkie sfery mojego życia. Dzisiaj staram się nieść posłanie, wskazywać własnym przykładem innym ludziom, zwłaszcza pijącym nadmiernie, ale nie tylko im, że można żyć lepiej, można być lepszym człowiekiem. Udzielam się na polu trzeźwości. Prowadzę zajęcia z duchowości na oddziale odwykowym, uczestniczę w warsztatach trzeźwościowych, prowadzę dni skupienia dla alkoholików i ich rodzin, niosę im posługę kapłańską, uczestniczę i współorganizuję grupy wsparcia dla księży, borykających się z problemem alkoholowym, a przede wszystkim sam dbam o własną trzeźwość. Staram się po prostu chociaż w części oddawać pomoc, jaką kiedyś doznałem i nadal doznaję od innych trzeźwiejących alkoholików.

Kiedyś chciałem być dobrym księdzem. Niestety dawałem zły przykład, gorszyłem. Dziś znowu chcę być dobrym kapłanem i wykorzystuję do tego moją chorobę alkoholową, która pomaga mi spojrzeć na drugiego człowieka okiem współczucia i miłosierdzia. Pragnę być świadkiem działania Bożego uzdrawiającego ludzkie dusze i samemu stawać się zdrowszym, po prostu bardziej ludzkim”.

Zakończenie pieszych pielgrzymek: z Ostrołki (diec. łomżyńska), Bieżunia i Płocka (diec. Płocka) w intencji trzeźwości Narodu do Niepokalanowa – 11 lipca 2007 r.
(Od lewej: ks. Tomasz Wilga, o. Stanisław Piętka, Bp Tadeusz Bronakowski, ks. Radosław Dąbrowski, ks. Zbigniew Kaniecki)

SPOTKANIA I REKOLEKCJE

OŚRODEK APOSTOLSTWA TRZEŹWOŚCI

05-170 Zakroczym,
ul. O. Honorata Koźmińskiego 36,
tel./fax (022) 785-22-08
e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl
strona internetowa: <http://www.oat.com.pl>

REKOLEKCJE DLA ALKOHOLIKÓW TRZEŹWIEJĄCYCH I ICH RODZIN

07 – 10 LUTEGO
13 – 16 MARCA
21 – 24 SIERPNI
11 – 14 GRUDNIA

REKOLEKCJE dla alkoholików trzeźwiejących skierowane są również do ich rodzin. Charakteryzują się tym, iż program jest tylko i wyłącznie duchowy. Składa się z codziennej Mszy św., katechez, nabożeństw, adoracji, medytacji, jest okazja do spowiedzi oraz wspólnych spotkań połączonych ze śpiewem i radością...

SPOSÓB DOKONYWANIA ZGŁOSZEŃ: Zgłoszenia wraz z przedpłatą 80 zł (połowa kosztów) przyjmuje biuro OAT

SPOTKANIA GRUP RODZINNYCH AL. – ANON

- 24-27 STYCZNIA prowadzi grupa olsztyńska
- 03-06 KWIETNIA prowadzi grupa gdańska
- 08-11 MAJA prowadzą grupy z Legionowa
- 17-21 WRZEŚNIA prowadzi grupa „Westalki” z Wrocławia (od środy)
- 06- 09 LISTOPADA prowadzą grupy z Warszawy

SPOTKANIA GRUP RODZINNYCH AL. – ANON organizowane są przez konkretne grupy, zgodnie z Tradycjami Wspólnoty. Pracujący w Ośrodku ojcowie zapewniają opiekę duchową. Jest możliwość wypowiedzenia się lub rozmowy z nimi (większość czasu w podczas tego typu spotkań ojcowie poświęcają właśnie tej posłudze).

SPOSÓB DOKONYWANIA ZGŁOSZEŃ: Zgłoszenia przyjmuje biuro OAT, koszt 150 zł (spotkania grupy z Wrocławia – 165 zł), przedpłatę (połowa kosztów) należy wpłacić na konto OAT.

DNI SKUPIENIA I MODLITWY DOROSŁYCH DZIECI ALKOHOLIKÓW (DDA)

- 17 – 20 STYCZNIA;
- 10 – 13 KWIETNIA;
- 12 – 15 CZERWCA;
- 2 – 5 PAŹDZIERNIKA

ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE: Magdalena Czuchryta,
ul. Andersena 1/27 01-911 Warszawa
e-mail: zakroczymiacy@op.pl; przedpłatę 75 zł (połowa kosztów) należy wpłacić na konto OAT.

SPOTKANIA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

- 10-13 STYCZNIA PROWADZI: Grupa „Nadzieja” ul. Kardynała Wyszyńskiego 58; 85-620 Bydgoszcz
- 21-24 LUTEGO PROWADZI: Grupa AA „Arka, skr. poczt. 60; 01-380 Warszawa 27
- 31 STYCZNIA – 3 LUTEGO PROWADZI: Grupa AA „Awanti”, ul. Armii. Poznań 42; 62-031 Luboń k. Poznania
- 6-9 MARCA PROWADZI: Grupa AA „Barbara” ul. Włocławska 1, Kościół NMP; 62-650 Kłodawa
- 17-20 KWIETNIA PROWADZI: Grupa AA „Zostań z nami”, ul. Ks. Jana Majdera 19, Kościół p. w. NMP, 80-384 Gdańsk-Przymorze
- 1-4 MAJA PROWADZI: Grupa AA „Echa Leśne” ul. Bródnowska 22/12, 03-439 Warszawa
- 15-18 MAJA PROWADZI: Grupa AA „Pod plebanią” ul. Kolorowych domów, Kościół p. w. św. Stanisława 70-781 Szczecin – OŚ. BUKOWE
- 5-8 CZERWCA PROWADZI: Grupa AA „Jedność” ul. Szosa Bydgoska 1; 87-100 Toruń
- 26-29 CZERWCA PROWADZI: Grupa AA „Tolerancja-Barka” ul. 1 Maja 74c/8; 11-130 Orneta.
- 10-13 LIPCA PROWADZI: Grupa AA „Bory Tucholskie” ul. Piastowska 25/9 89-501 Tuchola. E-mail: Jozefa@wp.pl
- 11-14 WRZEŚNIA PROWADZI: Grupa AA „Bez nazwy”; Parafia Matki Bożej Królowej Polski, ul. Obrońców krzyża 1; 31-831 Kraków – Bieńczyce. E-mail: aa_beznazwy@interia.pl; <http://aa-beznazwy.w.interia.pl>

- 9-12 PAŹDZIERNIKA PROWADZI: Grupa AA „Dobro-Wolność” Rynek Główny Kościół p. w. św. Mikołaja 32-500 Chrzanów
- 27-30 LISTOPADA PROWADZI: Grupa AA „Ster” ul. Marcinkowskiego 24; 61-827 Poznań
- 18-21 GRUDNIA PROWADZI: Grupa AA „Witaj”, Poradnia Leczenia Uzależnień, ul. Staszica 18 08-400 Garwolin; e-mail: aawitaj@tlen.pl

DNI SKUPIENIA I MODLITWY AA organizowane są przez konkretne grupy. Ojcowie pracujący w Ośrodku zapewniają opiekę duchową (możliwość spowiedzi lub rozmowy). Obok meeting'ów, także program duchowy. Tradycyjnie w sobotę (gdy odbywają się spotkania AA), o godz. 19.30 – uroczysta Msza św., a po niej całonocny meeting (otwarty). Zapraszamy w imieniu organizatorów wszystkich zainteresowanych na sobotni wieczór.

SPOSÓB DOKONYWANIA ZGŁOSZEŃ: Uczestnicy spotkań AA kierują zgłoszenia pod adresy organizatorów, a przedpłaty w wysokości 80 zł (połowa kosztów) – z podaniem wybranej grupy – na konto OAT.

* * *

LICHEŃSKIE CENTRUM POMOCY RODZINIE I OSOBOM UZALEŻNIONYM

ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary; tel. (063) 27 08 132
e-mail: pomoclichen@home.pl; www.pomoclichen.home.pl

CENTRUM CZYNNIE CODZIENNE:

- Od godziny 8.00 do 20.00 – w sezonie pielgrzymkowym (maj – październik)
- Od godziny 8.00 do 18.00 – poza sezonem pielgrzymkowym (listopad – kwiecień)
- Telefon zaufania codziennie od godziny 8.00 do 18.00 – (0-63) 270 81 32
- Koronka do Miłosierdzia Bożego codziennie o godzinie 15.00
- Mityng AA w Licheńskim Centrum – sobota godzina 17.15
- Mityng Al.- Anon w Licheńskim Centrum – sobota godzina 17.15
- Mityng DDA w Licheńskim Centrum – czwartek godzina 16.00

Centrum Pomocy to miejsce pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i ich rodzin. Zjednoczyło w sobie dwa działające w Sanktuarium Maryjnym w Licheniu Apostolaty: Odnowy Rodziny i Trzeźwości. Oferta licheńskiego ośrodka obejmuje pomoc modlitewno-duchową i psychologiczną. Na poszukujących wsparcia czekają duszpasterze i zawodowi terapeuci. Osoby potrzebujące pomocy duchowej mogą skorzystać z rozmowy z kapłanem znającym problemy rodzinne i uzależnień. Pomoc psychologiczna to: rozmowy indywidualne, diagnoza uzależnień i współuzależnień oraz terapia indywidu-

alna i grupowa. Apostolat Odnowy Rodziny oferuje pomoc w nauczaniu naturalnych metod planowania rodziny, zajmuje się problemami wychowawczymi i komunikacją małżeńską. Licheńskie Centrum Pomocy jest otwarte na nowe formy i metody skutecznego pomagania alkoholikom, palaczom, narkomanom, hazardzistom, erotomanom oraz ich rodzinom. Osoby cierpiące z powodu tych i innych uzależnień oraz przeżywające trudności i kryzysy rodzinne, dzięki pomocy duchowej i terapeutycznej mogą odzyskać utraconą nadzieję, przeżyć przebudzenie duchowe, otrzymać moc i odwagę do przemiany życia. Doświadczają tutaj spotkania z Bogiem oraz odnowienia sił witalnych.

OGÓLNOPOLSKIE SPOTKANIA WSPÓLNOT TRZEŹWOŚCIOWYCH

Ważnym i stałym wydarzeniem w Licheniu stały się Ogólnopolskie Spotkania Wspólnot Trzeźwościowych, których tradycyjnym terminem jest ostatnia sobota i niedziela lipca. Pierwsze z nich odbyło się w 1993 roku z inicjatywy Intergrupy AA „Jedność” z Konina, ks. Stanisława Kowalskiego z Koła oraz Apostolstwa Trzeźwości z Lichenia i zgromadziło około 300 uczestników. Odtąd z roku na rok „Mityngi pod gwiazdami” gromadziły coraz liczniejsze rzesze przedstawicieli środowisk trzeźwościowych z całej Polski. W jubileuszowym, X Spotkaniu wzięło udział 15 tysięcy uczestników.

W programie proponowane są: prelekcje, Droga Krzyżowa w miejscu objawień w Lesie Grąblińskim, całonocne mityngi wspólnot, koncert muzyki religijno – trzeźwościowej, Msza św. o północy.

Mityng pod gwiazdami, sakrament pojednania i pokuty oraz świadectwo trzeźwego życia to dar Licheńskich Spotkań złożony na ręce Boga i Jego Matki w przededniu miesiąca trzeźwości.

(Istnieje możliwość otrzymania dofinansowania ze środków Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 18 Ustawy o „Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi”).

Oplaty za udział w rekolekcjach i warsztatach można dokonać na konto:

Dom Zakonny Księży Marianów

ul. Klasztorna 4, 62 – 563 Licheń Stary

PKO S.A. O/KONIN

Nr 88 1240 1415 1111 0010 0200 2735

- Zgłoszenie udziału najpóźniej na trzy tygodnie przed wybranym terminem telefonicznie: /063/ 270 81 32 lub pocztą elektroniczną: e-mail: pomoclichen@home.pl.

- Zjazd w piątek do godz. 1300 a zakończenie rekolekcji i warsztatów w niedzielę obiadem o godz. 1300.
- Możliwość indywidualnej rozmowy z psychologiem, terapeutą, duszpasterzem.
- Obowiązuje kontrakt na zasady pracy w grupie oraz zachowanie dyscypliny!

* * *

FATIMSKIE SPOTKANIA TRZEŹWOŚCIOWE W TURZY ŚLĄSKIEJ

W programie Koronka do M. B. Mityngi AA i Al-Anon, Msza Św. Agapa

Organizatorzy spotkań: Henryka i Tadeusz Todys 44 – 240 Żory; Oś. Ks. Władysława 14 H/3; tel. (032) 434 45 46

Miejsce spotkań: Dom Parafialny i Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej, Turza Śląska koło Wodzisławia; ul. Tysiąclecia 15

Terminy spotkań w 2008 r. (każda 3-a sobota miesiąca)

* * *

TERAPIA DLA KSIĘŻY I ZAKONNIKÓW PRZEŻYWAJĄCYCH KRYZYS ŻYCIOWY W ZWIĄZKU Z WYSTĄPIENIEM U NICH UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU

Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy

ul. Mazurska 33, 19-330 Stare Juchy k. Ełku

tel/fax: 087 6199326; kom. +48 668 114 066; e-mail: otu@otu.pl

www.otu.pl

Założycielem Ośrodka Terapii Uzależnień Stare Juchy jest Zakon Kanoników Regularnych Laterańskich (Kraków, ul. Bożego Ciała 26). Ośrodek powstał jako wotum za 600 lat pobytu Zakonu w Krakowie na Kazimierzu, gdzie Zakon ma swój główny klasztor oraz prowadzi parafię Bożego Ciała. Kilkanaście wieków w Kościele Katolickim, 600 lat obecności Zakonu w Krakowie na Kazimierzu, 60 lat prowadzenia parafii w Ełku na Mazurach, obecność w Polsce i na świecie zobowiązywała i zobowiązuje do dbałości o jakość ośrodka i pełną profesjonalność świadczonych usług medycznych.

Ośrodek nasz położony jest 22 km od Ełku, 800m za miejscowością Stare Juchy, w jednym z piękniejszych miejsc widokowych na Mazurach. Krajobraz, cisza, bliski kontakt z naturą pomagają osiągnąć spokój i skoncentro-

wać się na leczeniu. Staramy się, aby terapia przebiegała w bezpiecznej i przyjaznej atmosferze. Zapewniamy maksymalną dyskrecję podczas pobytu. Sprzyja temu położenie Ośrodka, które umożliwia tworzenie klimatu bezpieczeństwa, odosobnienia i koncentracji na terapii oraz osobistym rozwoju.

W naszym ośrodku leczymy osoby uzależnione od alkoholu, hazardu i komputera. Koszty leczenia są finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia. Czas oczekiwania wynosi wtedy około 3-4 miesięcy. Istnieje także możliwość odpłatnego leczenia pacjentów. Posiadamy miejsca finansowane osobiście przez uczestników programu lub sponsorów, pracodawców, samorządy lokalne...inne podmioty. Nie wymagane jest wtedy skierowanie lekarskie, stąd pacjent pozostaje w pełni anonimowy. Ośrodek nie prowadzi detoksykacji, ale wymaga odtrucia przed rozpoczęciem leczenia lub okresu abstynencji.

Terapia w Ośrodku trwa 6 tygodni. Korzystamy z nowoczesnych metodach stosowanych w psychoterapii uzależnień, z wykorzystaniem programu rozwoju duchowego Anonimowych Alkoholików. W tym czasie zagwarantowana jest opieka medyczna, psychiatryczna i psychologiczna. Realizacja programów terapeutycznych jest zindywidualizowana, dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości pacjenta, z uwzględnieniem pracy nad cechami osobowości (w tym zaburzeń osobowości), w kontekście choroby alkoholowej.

Podstawą metodą leczenia jest psychoterapia grupowa i indywidualna.

Pomimo krótkiego czasu działania (od 2005r.), placówka posiada bardzo wysokie referencje, m.in. Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która nadzoruje i superwizuje pracę lecznictwa odwykowego w Polsce. Zaliczyła ona nasz ośrodek do „wiodących zakładów lecznictwa odwykowego w Polsce, udzielającej świadczeń zdrowotnych na najwyższym poziomie” oraz stwierdziła, że „Ośrodek Terapii Uzależnień Stare Juchy, mimo krótkiego okresu funkcjonowania, cieszy się doskonałą opinią w środowisku profesjonalistów oraz dużym zainteresowaniem ze strony pacjentów”.

Gwarancją wysokiego poziomu usług jest także zespół terapeutyczny. Ośrodkiem kieruje Leszek Sagadyn psycholog kliniczny, certyfikowany specjalista (superwizor) psychoterapii uzależnień, superwizor psychoterapii i treningu grupowego Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

Cały zespół terapeutyczny spełnia wymagania stawiane profesjonalnym terapeutom przez Ministerstwo Zdrowia (STU, SPP, staże kliniczne, certyfikaty). Terapeuci systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, uczestnicząc w szkoleniach wymaganych przez standardy leczenia. OTU Stare Juchy spełnia wymagania II poziomu referencyjnego stawiane przez NFZ.

Ośrodek z założenia jest ośrodkiem otwartym, tzn., że leczymy w nim wszystkich, bez względu na płeć, wyznanie, pochodzenie, stan materialny.

Przez cały okres działalności w naszym ośrodku są leczone także osoby duchowne. Nasze dotychczasowe doświadczenia wskazują, że leczenie osób duchownych razem z osobami świeckimi tworzy dla terapii możliwość skutecznego przepracowania problemu wstydu i poczucia winy, związanego z uzależnieniem, które było dotychczas skrzętnie ukrywane. Ksiądz zostawał często sam ze swoim problemem, a braki jakiegokolwiek działania w kierunku leczenia były tłumaczone stwierdzeniem „aby nie gorszyć świeckich”. Istotą wspólnej terapii jest „wyjście na zewnątrz” ze swoją chorobą, doświadczanie, że także inni, często też „postawieni na świeczniku”, doświadczają podobnych przeżyć. Natomiast leczenie ma być powodem dumy i zadowolenia z siebie, a nie kolejnego, skrzętnie skrywanego faktu, który staje się powodem przeżywania dodatkowego napięcia z ukrywanej tajemnicy, obawy, wstydu. Doprowadza to często do zapicia. Wspólne leczenie pomaga księdzu uporać się z narastającym lękiem przed ujawnieniem jego alkoholizmu. Jest to też szansa na lepsze wzajemne zrozumienie swojej choroby.

W ośrodku jest kaplica p. w. św. Ojca Pio, gdzie na stałe jest Najświętszy Sakrament. W niedzielę odprawiana jest Msza św., a w tygodniu odbywają się nabożeństwa, zgodnie z rokiem liturgicznym. W czasie leczenia księża nie sprawują funkcji kapłańskich. Każdy z pacjentów jest w „stanie chorych”, bez żadnych wyróżnień (uzależniony lekarz nie leczy w czasie pobytu w ośrodku, nauczyciel nie naucza, adwokat nie doradza, itd.). Indywidualnie zaś księża są zachęceni do odmawiania brewiarza, częstych nawiedzeń Najśw. Sakramentu. Okres 6 tygodni bardzo sprzyja trzeźwej refleksji nad swoim powołaniem, a także trosce o rozwój duchowy, niezbędny w procesie trzeźwienia.

Kontakt:

Ks. Jacek Krzewicki CRL

Parafia NSJ

ul. Armii Krajowej 2

19-300 Ełk

e-mail: jk@miastoelk.pl lub na adres OTU Stare Juchy.

www.otu.pl

* * *

Fundacja „OTUłony w nadzieję...”

Fundatorem fundacji „OTUłony w nadzieję...” jest Zakon Księży Kano-ników Regularnych Laterańskich (Kraków, ul. Bożego Ciała 26). Zarząd fundacji stanowią terapeuci, którzy pracują w Ośrodku Terapii Uzależnień Sta-re Juchy k/Ełku.

CELEM FUNDACJI JEST OCHRONA, OPIEKA I POMOC OSOBOM
UZALEŻNIONYM OD ALKOHOLU, HAZARDU, KOMPUTE-
RÓW I INNYCH UZALEŻNIEŃ.

FUNDACJA REALIZUJE M. IN. NASTĘPUJĄCE CELE:

1. WSPIERANIE, ORGANIZOWANIE I PROWADZENIE DZIA-
ŁALNOŚCI TERAPEUTYCZNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH
ORAZ CZŁONKÓW ICH RODZIN.

2. WSPIERANIE DZIAŁAŃ SPRZYJAJĄCYCH ZWIĘKSZENIU
SKUTECZNOŚCI TERAPII UZALEŻNIENIA.

3. ORGANIZOWANIE I PROWADZENIE PROGRAMÓW PROFI-
LAKTYCZNYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH.

4. ORGANIZOWANIE KONFERENCJI SŁUŻĄCYCH WYMIANIE
DOŚWIADCZEŃ.

5. WSZELKĄ DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY, OPIE-
KI I POMOC OSOBOM UZALEŻNIONYM.

**FUNDACJA UTRZYMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE ZE ŚRODKÓW
OTRZYMANYCH OD WSPIERAJĄCYCH NAS OSÓB.**

W INTENCJI PRZYJACIÓŁ I DARCYŃCÓW WSPIERAJĄCYCH
OŚRODEK ORAZ FUNDACJĘ, W I NIEDZIELĘ KAŻDEGO MIESIĄ-
CA JEST ODPRAWIANA W KAPLICY OŚRODKA P. W. ŚW. OJCA PIO
MSZA ŚWIĘTA.

DZIĘKUJEMY ZA KAŻDY DAR

KONTO: PKO BP 54 1020 4724 0000 3002 0038 7399

KRS 0000241460

NIP 848-17-52-283

REGON 280072258

tel. 087 619 93 26

e-mail: fundacja@otu.pl

**DIECEZJALNY OŚRODEK DUSZPASTERSTWA TRZEŻWOŚCI
IM. ŚW. JÓZEFA OPIEKUNA.**

Kowalew, ul. Kościelna 12, 63-300 Pleszew 1,
tel./Fax (062) 742 65 46 E-mail: kondrat@post.pl
www.duszpasterstwo-trzezwosci.diecezja.kalisz.pl
www.dodat.diecezja.kalisz.pl

Ośrodek ma swoją siedzibę w parafii św. Bartłomieja Apostoła w Kowalewie, wsi położonej blisko Pleszewa na terenie diecezji kaliskiej. Funkcjonuje od 1994r. Celem jego działalności jest świadczenie różnorodnej pomocy wszystkim kapłanom Diecezji Kaliskiej, a także z innych diecezji, zgromadzeń zakonnych i zakonów, którzy przeżywają kryzys życiowy spowodowany nadużywaniem alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość. Założycielem i dyrektorem ośrodka jest **ks. mgr Wiesław Kondratowicz**, trzeźwiejący alkoholik, działacz trzeźwościowy, doradca duchowy i terapeuta. Z oferty ośrodka skorzystało dotychczas ponad 250 kapłanów z kraju i zagranicy. Sprawdzony, oparty na dziesięcioletnim doświadczeniu program terapeutyczny trwa 8 tygodni i realizowany jest w dwóch płaszczyznach: **Profesjonalny program terapii uzależnienia** oparty o amerykański model Minnesota realizowany przez doświadczony zespół, w którym pracuje psycholog – specjalista terapii uzależnień, lekarz psychiatra i dwóch certyfikowanych instruktorów. Szefem zespołu jest mgr Mirosław Konieczny, specjalista psychoterapii uzależnień. W zespole pracują osoby mające osobiste doświadczenie uzależnienia, z którym sobie poradziły. Ośrodek Terapii Uzależnień posiada kontrakt z NFZ i te oddziaływania są dla ubezpieczonych księży bezpłatne. **Program duchowo – religijno – kapłański** realizowany przez trzech kapłanów w systemie grupowym i indywidualnym. Obok dyrektora doradcami duchowymi są ks. mgr Jerzy Siwik, ks. mgr Alojzy Mendlikowski, wszyscy są trzeźwiejącymi alkoholikami z dużym stażem abstynencji. Uczestnicy korzystają też z duchowego programu Anonimowych Alkoholików. Unikalnym, bo niemożliwym do zastosowania w ośrodkach świeckich, jest program terapii religijno – kapłańskiej, w którym księża angażują się w życie parafii. Kapłani codziennie celebrują Mszę św., spowiadają, głoszą homilie i kazania a także pomagają w różnych parafiach. Parafianie kowalewscy i z okolicznych wspólnot wiedzą, że księża z Ośrodka w Kowalewie przebywają na terapii w chorobie alkoholowej i jest to przez ludzi akceptowane. Dla pacjentów – duchownych jest to okazja do konfrontacji ze wstydem i poczuciem winy, które są zranieniami towarzyszącymi chorobie alkoholowej i często blokującymi proces trzeźwienia.

➤ Dysponujemy 9 miejscami dla księży pacjentów. Pobyt w Ośrodku w Kowalewie wiąże się z pokryciem kosztów utrzymania w czasie trwającej 8 tygodni terapii. Wpłaty dokonuje ksiądz sam na nasz numer konta przed terapią, co jest też środkiem mobilizującym do podjęcia procesu leczenia. Nasz numer konta: PKO BP SA o/Pleszew 92 1020 2212 0000 5002 0024 8054 Koszty całkowite w kwocie 3528 zł. (56 dni x 63 zł.) pokrywa ksiądz ze swoich dochodów, co jest też sytuacją terapeutyczną, uczącą pacjenta odpowiedzialności osobistej za swoje zdrowienie. W wypadku gdy ksiądz czy zakonnik nie ma aktualnie takiej kwoty, może kuria diecezjalna, czy prowincjalna udzielić

pożyczki, którą pacjent po leczeniu spłaci, pracując i zdrowiejąc. W przypadkach szczególnych przewidujemy możliwość odstąpienia od tej procedury przyjmowania do Ośrodka, rozpatrując sprawę indywidualnie.

➤ Ksiądz czy zakonnik, który przybywa do Ośrodka na terapię, badany jest alkokotestem na zawartość alkoholu w organizmie. W przypadku stanu wskazującego na spożycie alkoholu nie może być w tym dniu przyjęty na terapię.

➤ Kapłani przywożą ze sobą sutannę (habit), albę, stulę i brewiarz. Istnieje w czasie terapii możliwość korzystania ze spacerów pieszych i rowerowych, z basenu kąpielowego. W związku z tym dobrze jest zabrać ze sobą odpowiedni strój do tego typu zajęć. W ramach programu zdrowienia duchowego zalecane jest korzystanie z teatru, filharmonii, kina w pobliskim Kaliszu.

➤ Kapłani mogą mieć swoje intencje mszalne, ale nie związane z konkretnymi terminami (np. nie „gregoriankę”), ponieważ odprawiają też intencje parafii Kowalew. > Księża i zakonnicy mieszkają w czasie terapii w pokojach 2 osobowych z łazienkami i jest to wymóg terapeutyczny, zapobiegający izolacji, jaką powoduje choroba alkoholowa.

➤ Przyjęcie na terapię, nie jest uwarunkowane skierowaniem od biskupa, przełożonego czy kurii. Księża i zakonnicy mogą zgłaszać się prywatnie. Ośrodek posiada usankcjonowanie prawne Biskupa Ordynariusza Kaliskiego oraz akceptację Konferencji Episkopatu Polski. **Ks. Dyrektor jest członkiem Zespołu Apostolstwa Trzeźwości KEP.**

> Księża i zakonnicy zabierają ze sobą legitymację ubezpieczeniową ZUS lub ostatni odcinek wpłaty składki do ZUS. Księża z zagranicy, którzy nie mają ubezpieczenia w Polsce muszą być przygotowani do zapłacenia dodatkowo, do kosztów utrzymania, kwoty 1600 zł. za 8 tygodni usług terapeutycznych.

➤ Kowalew to miejscowość położona k/Pleszewa przy trasie Kalisz – Poznań; Katowice -Poznań. Jadąc pociągiem trzeba wykupić bilet do Pleszewa, ponieważ stacja kolejowa leży na terenie Kowalewa. Można powiadomić Ośrodek o godz. przyjazdu pociągu -będziemy czekać na dworcu. Wskazany jest przyjazd własnym samochodem, jeśli to możliwe.

Zgłoszenia na terapię pod nr telefonu:

tel: do ks. Dyrektora: (062) 742 30 82;

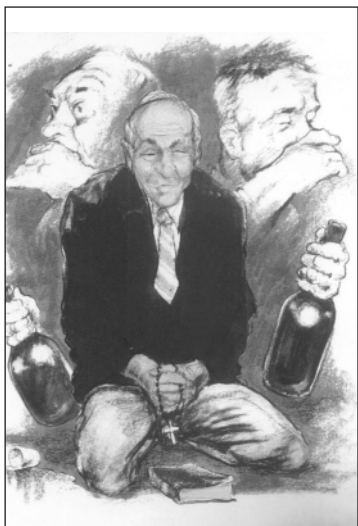
tel. do Ośrodka: (062) 742-65-46

fax (062) 742-65-46

telefon komórkowy ks. Dyrektora: 660 773 492

e – mail: kondrat@post.pl

Modlitwa o kanonizację Sługi Bożego Mateusza Talbota

Panie, Ty w swoim służbie Mateuszowi Talbocie dałeś nam wspaniały przykład zwycięstwa nad nałogiem, gorliwego wypełniania obowiązków i głębokiej czci Najświętszego Sakramentu. Niech jego życie wypełnione modlitwą i pokutą doda nam odwagi, byśmy podejmowali nasze krzyże i naśladowali naszego Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

Ojcze, jeśli jest Twoją wolą, by umiłowany Twój sługa został wywyższony przez Kościół Święty, daj nam poznać moc jego wstawiennictwa przez łaski, których nam udzielisz za jego przyczyną. Prosimy Cię o to przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Za zgodą Kurii Biskupiej Warszawsko-Praskiej
z dnia 4 kwietnia 2000, nr 397 (K) 2000.

Jesienna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości
Krościenko n. Dunajcem – 25 września 2007 r.

SPIS TREŚCI

1. Słowo ks. bp. Antoniego Dydycza, Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski	3
2. Podstawowe założenia duszpasterstwa trzeźwości	5
3. Pomoce liturgiczne	6
4. Z nauczania Jana Pawła II	42
5. Artykuły	
• Dalekowzroczność „Wytucznych Episkopatu dla kościelnej działalności trzeźwościowej” – ks. Piotr Kulbacki	46
• Jak powinny w dzisiejszych czasach wyglądać przyrzeczenia trzeźwościowe składane przez rodziców i dzieci przy okazji I Komunii? – ks. Piotr Kulbacki	49
6. Dokumenty	51
7. Skład Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski	69
8. Diecezjalni Duszpasterze Trzeźwości	71
9. Zakonni Duszpasterze Apostolstwa Trzeźwości	80
10. Krajowa Księga Kapłanów Abstynentów	83
11. Ruchy, stowarzyszenia i organizacje apostołstwa trzeźwości	89
12. Ważniejsze wydarzenia	103
13. Adresy stron internetowych	108
14. Ważne adresy	110
15. Proponowane szkolenia i rekolekcje	112
16. Modlitwy	118

Dodatek

DUSZPASTERSTWO ALKOHOLIKÓW I ICH RODZIN

1. Artykuły	123
2. Proponowane spotkania i rekolekcje	133
3. Terapia dla księży i zakonników przeżywających kryzys życiowy ...	137
4. Modlitwa o kanonizację Sługi Bożego Mateusza Talbota	143